

**ANAYASA MAHKEMESİNİN BİREYSEL BAŞVURU
KARARLARI ÖZETLERİ
(NİSAN - EYLÜL 2016)**

*(SUMMARIES OF THE INDIVIDUAL APPLICATION JUDGEMENTS OF THE
TURKISH CONSTITUTIONAL COURT (APR - SEP 2016))*

Gözde Atasayan*
Rezzan İtişgen Dülger**
Cennet Işık***

Nisan ayından ekim ayına kadar Anayasa Mahkemesine toplamda 299 bireysel başvuru yapılmıştır. AYM, bu başvuruların 108'ini kabul edilemez bulurken 129 başvuruda ihlal kararı vermiştir. Başvurular çoğunlukla adil yargılanma hakkı ile kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkına ilişkin olup ihlal kararları da yine bu kapsamda, daha çok makul sürede yargılanma hakkı ile tutukluluk sürelerinin makul süreyi aştığına ilişkindir. Altı aylık bu panorama bizlere Türkiye'de, özellikle de adil yargılanma hakkı ve uzun tutukluluk süreleri konusunda, yapısal ve hukuki anlamda çözülecek daha çok sorunun olduğunu göstermektedir.

From April to October, 299 individual applications were made to the Constitutional Court totally. While Constitutional Court adjudicated that 108 of these applications were *unacceptable*, it found *violation* regarding 129 of them. Most of the applications were based on right to fair trial and right to liberty and security. Correspondingly, most of violations were with respect to hearing within a reasonable time and the prohibition on arbitrary arrest and detention. This six-month panorama shows us that there are more problems should be solved in Turkey, especially respecting right to a fair trial and right to liberty and security in a structural and legal context.

* Ar.Gör., Kadir Has Üniversitesi Anayasa Hukuku ABD

** Ar. Gör. , İstanbul Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku ABD

*** Ar.Gör. , Marmara Üniversitesi Anayasa Hukuku ABD

NİSAN AYI KARARLARI

1) Nafise Ekici Başvurusu, Başvuru no. 2016/5993, Karar Tarihi: 05.04.2016

Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde sokağa çıkma yasağı uygulanmaktadır. Başvurucu ise Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinde ikamet etmektedir. Başvurucu Yüksekova ilçesinde uygulanan sokağa çıkma yasağı nedeniyle Şemdinli ilçesinden Türkiye'nin herhangi bir noktasına ulaşım imkânı kalmadığını, uygulanan yasak nedeniyle kontrol amaçlı olarak gitmek istediği sağlık kuruluşlarına erişiminin kısıtlandığını iddia ederek Anayasa'nın 17., 19. ve 23. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür; sağlık hizmetlerine erişiminin sağlanması konusunda tedbir kararı verilmesini talep etmiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda, başvurunun sağlık hizmetlerine bizzat ulaşma imkânının bulunduğu ayrıca talep etmesi hâlinde kamu makamları tarafından da bu imkânın kendisine sağlanabileceği sonucuna ulaşmış, tedbir talebinin koşulları oluşmadığı için oybirliği ile reddine karar vermiştir.

2) Zeki Rüzgar Başvurusu, Başvuru no. 2013/6084, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu avukatlık mesleği mensubudur. Başvurucunun ofisi ve evinde arama yapılmış ve DHKP-C terör örgütü üyesi olduğu iddiası ile gözaltına alınmış, hakkında soruşturma başlatılmıştır. İlerleyen süreçte başvuru hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yasa dışı DHKP-C terör örgütü üyesi olmak ve örgütsel faaliyette bulunmak iddiasıyla kamu davası açılmıştır. En nihayetinde başvuru hakkında Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi 6 yıl 3 ay hapis cezası vermiş ve bu karar Yargıtay 9.Ceza dairesinin ilamı ile onanmıştır. Bu süreçte başvuru, yasal gözaltı süresinin aşıldığını, yargılamanın adil bir şekilde yürütülmediğini, gerçek dışı delillere dayanılarak mahkum edildiğini, soruşturmanın gizliliğinin ihlal edildiğini, sorgu sırasında avukat buldurulmasına izin verilmediğini, tanık dinletme talebinin reddedildiğini, yargılama süresinin uzunluğu iddialarıyla, başta adil yargılanma hakkı olmak üzere kişi hürriyeti ve güvenliği ile özel yaşamın gizliliği haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda, ilk olarak gözaltı süresinin aşıldığı, gözaltı sırasında kendisine isnat edilen suç ile ilgili bilgi verilmediği bunun sonucu olarak kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı, olaylar 23.09.2012 tarihinden önce kesinleştiği için zaman bakımından yetkisiz-

lik sebebi ile kabul edilemez bulmuştur. İkinci olarak, AYM başvuru-
nun arama sürecinde hiçbir yasal düzenlemeye uyulmadığı, kişisel eşya-
larının alındığı, aramada hazır bulunması gereken kişilerin olmadığı id-
dialarını incelemiş ve başvuru tarafından ihlal iddiaları somut delillerle
kanıtlanamadığından, açıkça dayanaktan yoksun olduğu için Özel
Hayatın Gizliliği ve Konut Dokunulmazlığı hakkının İhlali iddiasını ka-
bul edilemez bulmuştur. AYM, son olarak başvuru hakkının adil yargılanma
hakkı kapsamında hakkaniyete uygun yargılama yapılmadığı, yargıla-
manın sonucu itibarıyla adil olmadığı, masumiyet karinesinin ihlal edil-
diği ve makul sürede yargılama hakkının ihlal edildiği iddialarını ince-
lemiştir. Makul sürede yargılanma dışındaki diğer adil yargılanma hak
iddialarını açıkça dayanaktan yoksun bularak reddetmiştir. AYM, ilgili
davada makul sürede yargılanma hakkını, hukuki meselenin çözümün-
deki güçlük, maddi olayların karmaşıklığı, delillerin toplanmasındaki
engeller, taraf sayısı gibi kriterler çerçevesinde incelemiş ve yargılama
sürecinde makul olmayan bir gecikme olduğu, böylece başvuru hakkının
Anayasanın 36.maddesinde yer alan adil yargılanma hakkının ihlal edil-
diğine karar vermiştir.

3) Adem Serkan Gündoğdu ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/8668, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucular yasa dışı MLKP üyesi olduğu için gözaltına alınmış,
yapılan soruşturma kapsamında haklarında “Anayasayı ihlal, silahlı terör
örgütünü yürütme” suçlarından kamu davası açılmıştır. Başvurucular
haklarında açılan davanın makul sürede sonuçlanmadığını iddia ederek
adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM yap-
mış olduğu incelemede, bir davadaki yargılamanın makul olup olmadı-
ğının tespitinde davanın karmaşıklığı, taraf sayısı, tarafların ve ilgili ma-
kamların yargılama sürecindeki tutumu gibi hususların dikkate alınaca-
ğını belirtmiş ve ilgili olayda hukuki meselenin çözümündeki güçlük,
maddi olayların karmaşıklığı, delillerin toplanması gibi kriterler çerçeve-
sinde davayı karışık olarak nitelemiş ancak olayın bütününe bakıldığında
farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve yapı-
lan yargılamanın makul olmayan bir sürede sonuçlandırıldığı sonucuna
ulaşmıştır.

4) Mirze Aydın ve Mesut Karabulut Başvurusu, Başvuru no.2013/7837, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucular hakkında Terörle Mücadele Kanunu kapsamında yü-
rütülen soruşturmalar neticesinde Mirze Aydın hakkında terör örgütüne

yardım etmek suçundan hapis cezası, Mesut Karabulut için ise terör örgütüne yardım etmek suçundan beraat, terör örgütünün propagandasını yapmak suçundan ise kovuşturmanın ertelenmesine karar verilmiştir. Mesut Karabulut hakkında verilen karar 27.06.2013 tarihinde itiraz ve temyiz edilmediğinden dolayı kesinleşmiştir. Mirze Aydın ise kararı temyiz etmiş ve temyiz üzerine Yargıtay 9.Ceza Dairesi 7.9.2015 tarihinde ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Başvurular haklarında açılan “terör örgütüne yardım etmek” suçundan yürütülen soruşturma kapsamında davanın makul sürede sonuçlandırılmadığını belirterek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. Bireysel başvurunun, başvuru yollarının tüketildiği tarihten, başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren 30 gün içinde yapılması gerekmektedir. Mesut Karabulut nihai kararı 27.06.2013 tarihinde öğrenmiş, bireysel başvuruyu ise 25.10.2013 tarihinde yapmıştır. AYM bunun sonucunda, Mesut Karabulutun hak ihlali iddiasını süre aşımı nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. AYM, başvuru Mirze Aydın yönünden ise, davayı maddi olayların karmaşıklığı, hukuki meselenin çözümündeki güçlük, delillerin toplanmasında karşılaşılan engeller, taraf sayısı bakımından karmaşık bir dava olmadığını tespit etmiş ve makul sürede yargılama yapılmadığı için adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

5) Ferdi Koç Başvurusu, Başvuru no.2013/3398, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu hakkında “kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma ve kaçakçılık suçunu” işlediği iddiası ile kamu davası açılmıştır. Yapılan yargılama sonucunda “kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma” suçundan beraatine, “kaçakçılık suçu” bakımından ise davanın zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına karar verilmiştir. Başvurucu, kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma ve kaçakçılık suçlarını” işlediği iddiasıyla hakkında açılan kamu davasında makul sürede yargılama yapılmadığını, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle ticari itibarının zedelendiğini ve aklanmadığını, masumiyet karinesi ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM başvurucunun iddialarını mahkemeye erişim ve adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiştir. Mahkemeye erişim hakkı bağlamında AYM, AİHM’nin Deweer/Belçika kararına atıf yapmış, “*adil yargılanma hakkı, suçlanan kişiye davasının mutlaka devam etmesini isteme hakkı tanımaz; suçlanan kişiye hakkındaki isnadın bir hakim, mahkeme ta-*

rafından karara bağlanmasını isteme hakkı tanır” ifadelerini kullanmıştır. AYM, bu çerçevede İHAS’ın 6.maddesinin, ceza davalarının mutlaka mahkumiyet ya da beraat hükmü ile sonuçlandırılmasını isteme hakkını tanımadığını belirtmiştir. Açıklanan nedenlerle AYM, Mahkemeye Erişim Hakkı bağlamında başvurunun zamanaşımından dolayı davasının düşmesiyle aklanmadığı yönündeki hak ihlali iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. AYM, yargılamanın makul sürede yapılmadığına ilişkin iddiayı, dava karmaşık olmakla birlikte bütünsel olarak bakıldığında farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön olmadığı, yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikme olduğu gerekçeleri ile kabul edilir bulmuş ve başvurunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

6) Gülbeyaz Babaoğlu ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/6992, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurular ve bireysel başvuruya katılma talebinde bulunan Ramazan Odabaşı, Ankara 7.Sulh Hukuk mahkemesinde açtıkları mirasçılık belgesinin iptali davasında yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmadığını iddia ederek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, hak ihlali iddiasını Ramazan Odabaşı ve diğer başvurular bakımından ayrı ayrı incelemiştir. Ramazan Odabaşı, başvuru yollarının tüketildiği tarihten, başvuru yolu öngörülmemişse ihlali öğrendiği tarihten itibaren 30 gün içinde yapması gerekli olan bireysel başvuruyu süresi içinde yapmadığından AYM, Ramazan Odabaşı bakımından süre aşımı nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı kabul edilemez bulunmuştur. AYM, diğer başvurular bakımından, yargılama süresinin bütününe incelediğinde Mahkemeler nezdinde başvuruların haklarını ihlal edecek şekilde bir gecikme olmadığı sonucuna ulaşmış ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı açıkça dayanaktan yoksun bularak reddetmiştir.

7) Hasan Gökalp ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/9058, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurular, murisleri tarafından açılan kadastro tespitine itiraz davasının makul süre içinde sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. AYM, davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibarıyla karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve kırk sekiz yılı aşkın süredir devam eden yargılama sürecinde makul olmayan

bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle başvuru sahiplerinin makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

8) Reşat Berber ve Nevzat Gönen Başvurusu, Başvuru no.2013/9383, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucular satın almış oldukları taşınmazla ilgili kadastro davasının yaklaşık kırk yedi yıldır devam ettiğini, bu yargılama sürecinin makul olmadığını, uzun süren yargılama nedeniyle taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkının da kesinliğe kavuşturulmadığını, bu nedenle mülkiyet ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. AYM, mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin yapmış olduğu incelemede, dava hala ilk derece mahkemesi önünde derdest olduğundan, mahkemece esasa ilişkin bir karar verilmediğinden bundan dolayı tüketilmesi gereken idari ve yargısal başvuru yolları tüketilmediğinden mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasını kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını ise, AYM davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibarıyla karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve sekiz yılı aşkın süredir devam eden yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

9) Nurullah Etiz Başvurusu, Başvuru no.2013/7838, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu hakkında “terör örgütüne yardım etme, terör örgütünün propagandasını yapma” suçlarından kamu davası açılmış ve başvuru sahibi 5.9.2006 tarihinde tutuklanmıştır. İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesinin 30.10.2008 tarihinde verdiği karar, Yargıtay 9.Ceza dairesi tarafından bozulmuştur. Bozmaya uyularak yürütülen yargılamada başvuru hakkında “ terör örgütüne yardım etmek” suçundan beraat, “ terör örgütünün propagandasını yapmak” suçundan ise kovuşturmanın ertelenmesine karar verilmiştir. Karar başvuru sahibi 27.6.2013 tarihinde tefhim edilmiş ve kesinleşmiştir. Başvuru sahibi 25.10.2013 tarihinde makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ile bireysel başvuruda bulunmuştur. AYM, başvuru sahibi bireysel başvuruyu öngörülen 30 günlük süre içinde yapmış olmadığından, başvuruyu süre aşımı nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

10) İ.R.S ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/7064, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucular, “suçu ve suçluyu övme, terör örgütü propagandası yapma” suçlarından yürütülen soruşturma kapsamında açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını iddia ederek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM yapmış olduğu incelemede, söz konusu davayı taraf sayısı, maddi olayların karmaşıklığı, hukuki meselenin çözümündeki güçlük gibi kriterler çerçevesinde karmaşık olmaktan uzak olarak nitelendirmiş ayrıca davaya bir bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını vurgulamış ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığını kabul ederek başvuru sahiplerinin adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

11) Aydın Koç Başvurusu, Başvuru no.2013/3397, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu hakkında “kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma ve kaçakçılık suçunu” işlediği iddiası ile kamu davası açılmıştır. Yapılan yargılama sonucunda “kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma” suçundan beraatine, “kaçakçılık suçu” bakımından ise davanın zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına karar verilmiştir. Başvurucu, kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma ve kaçakçılık suçlarını” işlediği iddiasıyla hakkında açılan kamu davasında makul sürede yargılama yapılmadığını, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle ticari itibarının zedelendiğini ve aklanmadığını, masumiyet karinesi ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM başvuru sahibinin iddialarını mahkemeye erişim ve adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiştir. Mahkemeye erişim hakkı bağlamında AYM, AİHM’nin Deweer/Belçika kararına atıf yapmış, “adil yargılanma hakkı, suçlanan kişiye davasının mutlaka devam etmesini isteme hakkı tanımaz; suçlanan kişiye hakkındaki isnadın bir hakim, mahkeme tarafından karara bağlanmasını isteme hakkı tanır” ifadelerini kullanmıştır. AYM, bu çerçevede İHAS’ın 6.maddesinin, ceza davalarının mutlaka mahkumiyet ya da beraat hükmü ile sonuçlandırılmasını isteme hakkını tanımadığını belirtmiştir. Açıklanan nedenlerle AYM, Mahkemeye Erişim Hakkı bağlamında başvuru sahibinin zamanaşımından dolayı davasının düşmesiyle aklanmadığı yönündeki hak ihlali iddiasını açıkça dayanaklı bulmuş ve bularak kabul edilemez bulmuştur. AYM, yargılamanın makul sürede yapılmadığına ilişkin iddiayı, dava karmaşık olmakla birlikte

bütünsel olarak bakıldığında farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön olmadığı, yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikme olduğu gerekçeleri ile kabul edilir bulmuş ve başvurusunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

12) Hatice Acar Başvurusu, Başvuru no.2013/9484, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu hakkında “suç eşyasının satın alınması ve kabul edilmesi” suçundan kamu davası açılmıştır. Başvurucu, hakkında açılan davanın makul sürede sonuçlandırılmadığını iddia ederek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda ilgili davayı davayı taraf sayısı, maddi olayların karmaşıklığı, hukuki meselenin çözümündeki güçlük gibi kriterler çerçevesinde karmaşık olmaktan uzak olarak nitelendirmiş ayrıca davaya bir bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını vurgulamış ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığını kabul ederek başvurusunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

13) Hasan Köle ve Mehmet Köle Başvurusu, Başvuru no.2013/9888, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucular hakkında “bedelsiz senedi takibe koymak” suçundan kamu davası açılmıştır. Başvurucular haklarında açılan davanın makul sürede sonuçlandırılmadığını ve yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığını ileri sürerek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. AYM, ilk olarak yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığına ilişkin iddiayı incelemiştir. Bu çerçevede başvuru sahiplerinin ileri sürdüğü iddiaların kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğunu ve derece mahkemesinin kararlarının bariz takdir hatası veya açıkça keyfilik içermedikçe AYM tarafından incelenemeyeceğini belirtmiştir. AYM yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığına ilişkin iddiayı, bu gerekçeler çerçevesinde açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Başvurucuların makul sürede yargılamanın sonuçlandırılmadığına ilişkin iddiayı ise AYM, yapmış olduğu incelemede, söz konusu davayı taraf sayısı, maddi olayların karmaşıklığı, hukuki meselenin çözümündeki güçlük gibi kriterler çerçevesinde karmaşık olmaktan uzak olarak nitelendirmiş ayrıca davaya bir bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını vurgulamış ve yargılama sürecinde makul olmayan bir ge-

cikmenin yaşandığını kabul ederek başvuru sahiplerinin adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

14) N.A. Başvurusu, Başvuru no.2013/5076, Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvuru sahibi avukatlık mesleği mensubudur. Başvuru hakkında “görevi kötüye kullanmak suçundan” dava açılmış ve bu çerçevede başvuru sahibinin ofisinde arama yapılmış ayrıca hakkında iletişimin tespiti kararı verilmiştir. Başvuru yapılan arama işlemi sırasında kendisine kötü muamele yapıldığı, hakkında verilen arama ve iletişimin tespiti kararlarının hukuka aykırı olduğunu, yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığını ve makul sürede yargılanmadığını ileri sürerek adil yargılanma hakkının, özel hayatın gizliliğinin, konut dokunulmazlığı hakkının, haberleşme hakkının ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğini iddia etmiştir. Kötü muamele yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddia karşısında AYM, başvuru sahibinin bu konuda anayasa hükmünün ihlal edildiğini soyut bir şekilde ileri sürmesinin yeterli olmadığını, bu iddiasını kanıtlamakla yükümlü olduğunu belirtmiştir. İlgili olayda başvuru sahibi bu iddiasını temellendiremediği, kanıtlayamadığı için başvuru sahibinin iddiası AYM tarafından açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. AYM, Özel Hayatın Gizliliği ve Konut Dokunulmazlığına Saygı Hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddia karşısında yaptığı incelemede, başvuru sahibinin ofisinde yapılan aramaların Anayasa ve kanunda öngörülen usule göre yapıldığını ve suç delili elde etme meşru amacına yönelik olduğunu tespit etmiştir. AYM, başvuru sahibinin yapılan arama işleminin hukuka aykırı olduğu şeklindeki iddiasını bu nedenlerle açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle kabul edilemez bulunmuştur. Haberleşme Hürriyetinin ihlal edildiğine ilişkin iddiayı AYM, kamu düzenini tehdit eden nitelikte bir suç işlenmesinin önlenmesi ve suç kanıtlarının elde edilmesine yönelik olarak iletişimin tespitinin yapılması demokratik toplumda gereklidir diyerek başvuru sahibinin bu kısmını da açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Makul Sürede Yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise AYM, kabul edilir bulmuş ve başvuru sahibinin bu çerçevede adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

15) Münire Betül Cords ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/4820 Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvuru sahipleri tarafından kadastro davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını belirterek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini

iddia etmişlerdir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda başvuruculardan İbrahim Kayhan Egeli, Mehmet Eser Öztürk, Taylan Egelinin başvurularını, süre aşımı nedeniyle kabul edilemez bulmuş; diğer başvurucuların başvurusunu ise karar bu başvurucular için 23.9.2012 tarihinden önce kesinleştiği için zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

16) Habip Yüksel Başvurusu, Başvuru no.2013/7697 Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu, hakkında açılan “hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma suçu” kapsamında yapılan yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu inceleme neticesinde, söz konusu davayı taraf sayısı, maddi olayların karmaşıklığı, hukuki meselenin çözümündeki güçlük gibi kriterler çerçevesinde karmaşık olmaktan uzak olarak nitelendirmiş ayrıca davaya bir bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını vurgulamış ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığını kabul ederek başvurucuların adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

17) Mehmet Denk ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/6264 Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvuru kadastro davasının makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle adil yargılanma ve mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkindir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurucuların makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar vermiştir.

18) Mehmet Çamak Başvurusu, Başvuru no.2013/9513 Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu hakkında “suç işlemek amacıyla kurulan örgüte üye olmak” suçundan kamu davası açılmıştır. Başvurucu davanın makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda söz konusu davayı taraf sayısı, maddi olayların karmaşıklığı, hukuki meselenin çözümündeki güçlük gibi kriterler çerçevesinde karmaşık olmaktan uzak olarak nitelendirmiş ayrıca davaya bir bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını vurgulamış ve yargılama sürecinde makul olma-

yan bir gecikmenin yaşandığını kabul ederek başvuruçuların adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

19) Haydar Yılmaz Başvurusu, Başvuru no.2013/3394 Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu hakkında “kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma ve kaçakçılık suçunu” işlediği iddiası ile kamu davası açılmıştır. Yapılan yargılama sonucunda “kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma” suçundan beraatine, “kaçakçılık suçu” bakımından ise davanın zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına karar verilmiştir. Başvurucu, kaçakçılık suçunu işlemek amacıyla teşekkül oluşturma ve kaçakçılık suçlarını” işlediği iddiasıyla hakkında açılan kamu davasında makul sürede yargılama yapılmadığını, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle ticari itibarının zedelendiğini ve aklanamadığını, masumiyet karinesi ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM başvuruçunun iddialarını mahkemeye erişim ve adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiştir. Mahkemeye erişim hakkı bağlamında AYM, AİHM’nin Deweer/Belçika kararına atıf yapmış, “adil yargılanma hakkı, suçlanan kişiye davasının mutlaka devam etmesini isteme hakkı tanımaz; suçlanan kişiye hakkındaki isnadın bir hakim, mahkeme tarafından karara bağlanmasını isteme hakkı tanır” ifadelerini kullanmıştır. AYM, bu çerçevede İHAS’ın 6.maddesinin, ceza davalarının mutlaka mahkumiyet ya da beraat hükmü ile sonuçlandırılmasını isteme hakkını tanımadığını belirtmiştir. Açıklanan nedenlerle AYM, Mahkemeye Erişim Hakkı bağlamında başvuruçunun zamanaşımından dolayı davasının düşmesiyle aklanmadığı yönündeki hak ihlali iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. AYM, yargılamanın makul sürede yapılmadığına ilişkin iddiayı, dava karmaşık olmakla birlikte bütünsel olarak bakıldığında farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön olmadığı, yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikme olduğu gerekçeleri ile kabul edilir bulmuş ve başvuruçunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

20) Mustafa Tuncay Kantarcı Başvurusu, Başvuru no.2013/7394 Karar Tarihi: 06.04.2016

Başvurucu hakkında “resmi evrakta sahtecilik” suçundan kamu davası açılmıştır. Başvurucu, hakkında açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda söz konusu davayı taraf sayısı, maddi olayların karmaşıklığı, hukuki mesele-

nin çözümündeki güçlük gibi kriterler çerçevesinde karmaşık olmaktan uzak olarak nitelendirmiş ayrıca davaya bir bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını vurgulamış ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığını kabul ederek başvurucunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

21) Burhan Gökalp ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/9057 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucuların murisleri tarafından kadastronun tespitine itiraz davası açılmıştır. Başvurucular açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda Adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını, davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibariyle karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle başvurucuların adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

22) Hamit Kırboğa ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/4059 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucular aleyhine kadastronun tespitine itiraz davası açılmıştır. Başvurucular açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını, davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibariyle karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle başvurucuların adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

23) Talat Şahin Başvurusu, Başvuru no.2013/8609 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvuru yürütülen yargılamada delillerin eksik toplanması ve davanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkindir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda delillerin eksik toplanması ve hatalı değerlendirildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuş; makul sürede

yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını ise kabul edilebilir bularak bu hakkın ihlal edildiğine karar vermiştir.

24) Abubekir Perk Başvurusu, Başvuru no.2013/8325 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucu hakkında “silahlı terör örgütü üyesi olma, tehlikeli maddeleri izinsiz bulundurma, kamu malına zarar verme, resmi belgede sahtecilik” suçlarından kamu davası açılmıştır. Başvurucu, hakkında açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını, davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibarıyla karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle başvurucunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

25) Veysi Şahinli Başvurusu, Başvuru no.2016/6003 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucu Diyarbakır ceza infaz kurumunda tutuklu olarak bulunmaktadır. Başvurucu ölüm riski içeren sağlık sorunu bulunmasına rağmen hala ceza infaz kurumunda tutulmasının yaşama hakkına, işkence ve eziyet yasağı ile kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkını ihlal ettiğini ileri sürmektedir. Başvurucu bu nedenle hakkındaki tutukluluk kararının durdurulmasını ve sağlık hizmetlerine erişimin sağlanması konusunda tedbir kararı verilmesini talep etmiştir. AYM yapmış olduğu inceleme neticesinde, başvurucuya yönelik derhal tedbir kararı verilmesini gerektirecek bir durum olmadığından tedbir talebinin reddine karar vermiştir.

26) Alp Büyükkaya Başvurusu, Başvuru no.2013/8381 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucu hakkında “hakkı olmayan yere tecavüz” suçundan kamu davası açılmıştır. Başvurucu, hakkında açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda söz konusu davayı taraf sayısı, maddi olayların karmaşıklığı, hukuki meselelerin çözümündeki güçlük gibi kriterler çerçevesinde karmaşık olmaktan uzak olarak nitelendirmiş ayrıca davaya bir bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön

bulunmadığını vurgulamış ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığını kabul ederek başvurusunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

27) Ertürk Genç Başvurusu, Başvuru no.2013/5010 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucu aleyhine 23.7.2003 tarihinde alacak davası açılmıştır. Başvurucu ise 1.8.2003 tarihinde istirdat, akdin feshi ve tazminat davasını açmıştır. Başvurucu tarafından açılan bu dava aleyhine açılan alacak davası ile birleştirilerek görüşülmüştür. Başvurucu ilgili yargılama sürecinin makul sürede sonuçlandırılmadığını bu nedenle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını, davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibarıyla karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle başvurusunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

28) Necmettin Kaçar ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/7098 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvuru “terör örgütüne silah temin etmek” suçundan yürütülen soruşturma kapsamında tutuklanması, yargılamanın adil olmaması, ana dilde savunma yapılmasına izin verilmemesi, açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılama hakkı ile kişi özgürlüğü ve güvenliği haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak; kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasını ise zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

29) Mecit Gümüş Başvurusu, Başvuru no.2016/5991 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucu akciğer kanseri hastasıdır ve hükümlü olarak ceza infaz kurumunda tutulmaktadır. Başvurucu, ceza infaz kurumu koşullarında tedavi imkanı bulunmayan sağlık sorununun olmasına rağmen infazının ertelenmediğine bu durumun yaşam hakkı, işkence ve eziyet yasağı ile kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüş ve tahliyesinin sağlanmasına yönelik tedbir kararı verilmesini talep etmiştir. AYM yapmış olduğu incelemede derhal tedbir kararı verilmesine gerek olacak

bir durumun bulunmadığını bu nedenle bu aşamada tedbir kararı verilmesine yer olmadığına karar vermiştir.

30) Remziye Kavak ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/8124 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucular aleyhine kadastronun tespitine itiraz davası açılmıştır. Başvurucular açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını, davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibariyle karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle başvurucuların adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

31) Okan Tüm ve Ali Rıza Eren Başvurusu, Başvuru no.2013/9509 Karar Tarihi: 07.04.2016

Başvurucular hakkında “silahlı terör örgütüne üye olmak” suçundan kamu davası açılmıştır. Başvurucular açılan kamu davasının makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürerek adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini iddia etmişlerdir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını, davanın taraf sayısı ve mahiyeti itibariyle karmaşık bir yargılama süreci şeklinde geçtiğini ancak davaya bütün olarak bakıldığında somut başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığını ve yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin yaşandığı gerekçeleriyle başvurucuların adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

32) Mehmet Bayram Başvurusu, Başvuru no.2013/5963 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucunun oğlu 1993 yılından beri kayıptır. Başvurucu kayıp oğlunun güvenlik güçleri tarafından terör örgütüne yapılan operasyon sonucu öldürüldüğüne ilişkin medyada yer alan haberler üzerine şikayete bulunmuştur. Başvurucu şikayet üzerine yapılan soruşturmanın etkili bir şekilde yürütülmediğini bu nedenle Anayasanın 17., 19., 36. ve 40. Maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, ihlal iddialarını yaşam hakkı kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemede soruşturmanın iddiadan haber olunur olunmaz başlatıldığını ve olaya dahil olmayan jandarma görevlilerince yürütülerek olayın niteliği ve

kapsamına göre makul bir süratle tamamlandığını tespit etmiştir. Bu nedenle AYM ihlal iddiasını, açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

33) Hasibe Duluklu Başvurusu, Başvuru no.2014/10249 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvuru, müdafiliğe ilişkin haklarının bildirilmemesi, tanıkların ve mağdurenin Mahkeme tarafından dinlenilmemesi ve bu kişilere soru sorulmaması, eksik soruşturmaya dayalı olarak mahkumiyet hükmü kurulması ve delillerin değerlendirilmesinde hata yapılması nedenleriyle müdafî yardımından yararlanma, tanık sorgulama ve yargılamanın hakkaniyete uygun görülmesi haklarının ihlal edildiğine ilişkindir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda müdafî yardımından yararlanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna; tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna ve ihlal edildiğine; yargılamanın hakkaniyete uygun görülmesi hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaya yönelik ayrı bir değerlendirme yapılmasına yer olmadığına karar vermiştir.

34) Cengiz Göksel Başvurusu, Başvuru no.2013/5290 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla başlatılan icra takibi işlemlerinde Mahkemenin icra emri, taşınmaz için kıymet takdiri raporu ve satış ilanına ilişkin yapılan tebligatların usulüne uygun olmadığını, krediye ilişkin kat ihtarnamesinin tebliğ edilmemesi nedeniyle icra emri düzenlenemeyeceğini, takipte alacak miktarının yanlış hesaplandığını belirterek ihalenin feshi davası açmıştır. İhalenin feshi davasında mahkeme yaptığı değerlendirme sonucunda davanın reddine karar vermiştir. Temyiz üzerine Yargıtay hükmü onamış ve karar düzeltme talebini de reddetmiştir. Başvurucu, ihalenin feshi davasının açıkça hukuka aykırı bir şekilde reddedilerek taşınmazın satışının gerçekleştiğini bunun sonucu olarak mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM yapmış olduğu incelemede, başvurucunun mülkiyet hakkı ihlali iddiasını adil yargılanma hakkı çerçevesinde incelemiş ve ihalenin feshi davasında öne sürdüğü gerekçelerin kanun yolunda gözetilmesi gereken işlemler olduğunu ayrıca ilk derece mahkemesinin işlemlerinin de bariz takdir hatası ve açık keyfilik içermediğini tespit etmiştir. Açıklanan nedenlerle başvuru AYM tarafından açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur.

35) Osman Gümüştü Başvurusu, Başvuru no.2013/7006 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucunun 157 adet hisse senedi kuponuna 1997 yılında gözüne alınırken el konulmuş ve tekrar geri verilmemiştir. Başvurucu el konulan hisse senetlerinin geri verilmemesi nedeniyle uğradığı maddi zararın tazmini için dava açmıştır. Bu arada başvuru hakkında işlediği diğer başka suçlar nedeniyle hapis cezası verilmiş ve bu karar Yargıtay tarafından onanıp kesinleşmiştir. Başvurucuya bu nedenle vasi atanmıştır. İlgili vasi başvuru açtığı maddi zararın tazmini davasına ilgili süre içinde onay vermediğinden mahkeme davayı ehliyet yönünden reddetmiştir. Başvurucu, maddi zararının tazmini için dava açtığı sırada henüz mahkumiyet hükmünün kesinleşmediğini davasının görülmesine bir engel bulunmadığı halde İdare mahkemesinin davayı ehliyet yönünden reddetmesinin hatalı olduğunu, ayrıca mahkum olduğu için vasisine ulaşamadığını, vasisinin değişmesi için başvuruda bulunduğunu, mahkemeye erişim hakkına getirilen kısıtlamanın hakkın özünü kullanılmaz hale getirdiğini bu nedenle Anayasanın 38.ve 40. Maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM yaptığı incelemede ihlal iddialarını mahkemeye erişim hakkı çerçevesinde adil yargılanma hakkı yönünden incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemede tam yargı davasında vasisinin davaya icazet vermemesi nedeniyle davanın reddedilmesinde kamu makamlarına atfedilecek bir kusur görmemiştir. Bu nedenle başvuru açtığı davanın reddedilmesinin adil yargılanma hakkının ihlal edilmediğini kabul etmiştir.

36) Mehmet Çelik Başvurusu, Başvuru no.2013/6345 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu aracı ile seyir halindeyken jandarmanın dur ihtarına uymamıştır. Jandarma ihtarına uymadığı için başvuru açmış ve yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Başvurucu ağır yaralanması sonucu uğradığı zararları 5233 sayılı kanun kapsamında Batman valiliğinden talep etmiştir. Valilik tarafından başvuru reddedilmiştir. Başvurucu ret işlemine karşı İdare mahkemesinde dava açmıştır. Açtığı dava İdare mahkemesi tarafından reddedilmiş ve bu karar kesinleşmiştir. Başvurucu, ret işlemine karşı açtığı davanın reddedilmesinin adil olmadığını, dava ile ilgili işlemlerin makul sürede sonuçlandırılmadığını bu nedenle Anayasada güvence altına alınan yaşam hakkı ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM yapmış olduğu incelemede, yaşam hakkı ihlal iddialarını başvuru 5233 sayılı kanun kapsamında

delillendirme amaçlı kullandığından bu kapsamda ayrıca incelemede bulunmamış ve ihlal iddialarını adil yargılanma hakkı boyutuyla incelemiştir. Başvurucunun tazminat talebinin reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı AYM, başvurucu ihtara uymamasından dolayı kendi kişisel kusuru ile zararlara sebebiyet vermiştir bu nedenle bu iddia açıkça dayanaktan yoksundur diyerek kabul etmemiştir. Makul sürede yargılama yapılmadığına ilişkin iddiayı ise AYM, somut olaya bir bütün olarak bakıldığında başvuru açısından farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir durum olmadığını ve söz konusu 8 yıl 7 aylık yargılama sürecinin makul olmadığı nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

37) Eren Yıldız Başvurusu, Başvuru no.2013/8035 Karar Tarihi: 13.04.2016

Hükümlü olan başvurucuya “Türkiye’nin Gündemi” adlı dergi gönderilmiştir. Dergi içeriğinde terör örgütü propagandası yapıldığından, suçu ve suçluyu öven, teşvik eden, kamu, kurum ve kuruluşları töhmet altında bırakan ifadelerin yer aldığı ve bu durumun kurumun güvenliğini tehlikeye düşürdüğü nedeniyle ceza infaz kurumu eğitim kurulu tarafından alıkonulmuş ve başvurucuya verilmemiştir. Başvurucu söz konusu dergi ile ilgili bir toplatma kararı bulunmadığını, derginin kurum güvenliğini tehlikeye düşürme ya da müstehcenlik gibi bir içeriği olmadığını, siyasi içerikli bir dergi olduğunu belirterek derginin alıkonulmasının basın, iletişim ve haberleşme özgürlüğünü ihlal ettiğini ileri sürmüştür. AYM ihlal iddiasını sorun dergiye erişimin engellenmesi çerçevesinde olduğundan ifade özgürlüğü bağlamında incelemiştir. AYM yaptığı incelemede ifade özgürlüğüne yönelik müdahalenin 5275 sayılı kanun çerçevesinde yasal dayanağı olduğunu, müdahalenin cezaevi güvenliği ve düzeninin sağlanması meşru amacıyla yapıldığı, demokratik toplumda kamu düzeninin korunması ve suç işlenmesinin önlenmesi için gerekli olan demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olmadığını tespit etmiştir. AYM, bu gerekçelerle ifade özgürlüğüne yönelik ihlal iddiasını kabul edilemez bulmuştur.

38) Mirze Bozma Başvurusu, Başvuru no.2013/5319 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, terör örgütleri mensupları tarafından yapılan baskında hayvanlarının telef olduğunu, konutuna ateş edildiğini, babası M.B.nin yaralandığı ve güvenlik kaygısı dolayısıyla köyünü terk ettiğini iddia etmektedir. Başvurucu, 5233 sayılı kanun kapsamına giren zararlarının

karşılanması için valiliğe başvuruda bulunmuş ve başvurusu reddedilmiştir. Başvurucu tarafından ret işlemine karşı dava açılmıştır. Dava, İdare mahkemesince reddedilmiştir. Başvurucu, 5233 sayılı kanuna göre yaptığı başvurunun reddedilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılama ve mülkiyet hakkının ihlal edildiğini; ret işlemine karşı açtığı davaya ilişkin olarak da yargılama işlemlerinin adil olmaması ve makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM yaptığı incelemede başvurucu tarafından ileri sürülen iddiaların yanıltıcı beyan niteliğinde olduğunu, başvurusunun babası ile mağdur olduğu belirtilen M.B. nin farklı kişiler olduğu anlaşıldığından başvuruyu başvuru hakkının kötüye kullanılmasından dolayı reddetmiştir.

39) Kerime Akyol ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/8139 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucular, kamuoyunda “Peçenek Katliamı” olarak bilinen olay sonucunda murislerinin 1987 tarihinde öldüğünü bunun akabinde 5233 sayılı kanun kapsamında yaptıkları talebin reddedildiğini ve akabinde açtıkları davanın 5233 sayılı kanun kapsamında olmadığı gerekçesi ile reddedildiğini, kanunun kapsamının 19.7.1987 tarihine kadar olduğunu, murislerinin ölümünün ise kanun kapsamının on gün öncesinde kaldığını, on gün öncesinde oluşan zararlar için tazminat verilirken kendilerine verilmemesinin eşitlik ilkesini ihlal ettiğini ayrıca mahkemenin ret kararının mülkiyet, yaşam ve adil yargılanma haklarını da ihlal ettiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin iddiayı, başvuru ayırmacılığın hangi temele dayalı olarak yapıldığına ilişkin herhangi bir beyanda bulunmadıkları ayrıca iddialarını temellendirecek herhangi bir somut bulgu, kanıt da sunmadıkları için başvuru- ların anılan iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. Başvurucuların adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddiası ile ileri sürdükleri iddialar kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğundan, AYM tarafından açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir.

40) Mustafa Boztepe Başvurusu, Başvuru no.2013/8502 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, haksız fiil nedeniyle açtığı tazminat davasında mahkemenin kanun ve yerleşik içtihatlarla aykırı değerlendirme yaparak zaman aşımını nedeniyle ret kararı verdiğini, davada ileri sürdüğü iddiaların Mahkeme ve Yargıtay kararlarında değerlendirilmediğini bu nedenlerle

adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM yapmış olduğu incelemede mahkemeye erişim hakkı bağlamında başvurusunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

41) Sinan Işık Başvurusu, Başvuru no.2013/2482 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, zorunlu askerlik yükümlülüğünü yerine getirdiği süre boyunca üstleri tarafından şiddet ve kötü muameleyle maruz kaldığını, dalağının parçalandığı gün de H. tarafından darp edildiğini ve anılan iddialara ilişkin etkili bir soruşturma yürütülmediğini belirterek işkence ve kötü muamele yasağının, ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Soruşturma dosyasında mevcut olan bilirkişi raporunda, travmaya bağlı dalak yaralanmalarının %15'inin travmadan sonraki bir tarihte (büyük oranda ilk bir ay içinde) yoğun fiziksel aktiviteye bağlı olarak dalak parçalanmasına yol açabileceği bunun da başvurusunun olay öyküsüyle uyumlu olduğu belirtilmektedir. Soruşturma sonucunda verilen kovuşturmayla yer olmadığına ilişkin kararda bilirkişi raporundaki gecikmiş dalak yırtılmalarına ilişkin anılan tespitlere yönelik bir değerlendirme yapılmadığı anlaşılmaktadır. Zorunlu askerlik görevinin ifası sırasında başvurusunun büyük oranda devletin gözetimi altında bulunduğu kabul edilmelidir. Bir kişinin devletin gözetimi altında bulunduğu bir zaman diliminde yaralandığının tespiti hâlinde, söz konusu yaralanmanın nasıl oluştuğu hususunda makul bir açıklama getirme yükümlülüğü devlete aittir. Başvurusunun olay anlatımıyla uyumlu bilirkişi raporunun dikkate alınmadığı değerlendirildiğinde, maddi olayın açıklığa kavuşturulmasını ve olası bir sorumluluğun tespiti yönünde gerekli özenin gösterilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak Anayasa'nın 17. maddesinde yer alan kötü muamele yasağı kapsamında devletin etkili soruşturma yapma yükümlülüğünün ihlal edildiğine karar verilmiştir.

42) Hatice Kara Başvurusu, Başvuru no.2013/3180 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, 19.3.2009 tarihinde SGK'ya yaptığı ilk başvuru tarihi itibarıyla doğum borçlanması ve emeklilik için gerekli yasal koşulları taşıdığı halde talebinin kabul edilmediğini, bunun üzerine oluşan zararının karşılanması istemiyle açtığı davanın mahkemece eksik inceleme ile reddedilmesi, kısa kararda belirtilmeyen vekalet ücreti konusunda gerekçeli kararda hüküm kurulması ve yargılama giderlerinden davanın açılmasına sebebiyet veren davalı yerine kendisinin sorumlu tutulması nedeniyle Anayasanın 36., 40. ve 125. maddelerinde güvence altına alınan

haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM ihlal iddialarını, kısa kararda belirtilmeyen vekalet ücreti konusunda gerekçeli kararda hüküm kurulduğu iddiasını aleni karar hakkı bağlamında; diğer iddiaları ise gerekçeli karar hakkı bağlamında incelemiştir. AYM, aleni karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiası ile ilgili olarak AYM, yargılama süreci bütün olarak incelendiğinde başvuruçunun şikayetlerinin derece mahkemeleri tarafından yeterince incelenmediğini, davanın sonucuna etkili olan olay ve olgularla ilgili yeterli gerekçenin ortaya konmadığını, somut uyuşmazlıkta benzer davalarda benimsenmiş yerleşmiş içtihatlardan farklı karar verilmesini gerektiren durum olduğuna dair makul bir neden verilmeden karar verildiğini; bu nedenle hukuki güvenlik ve belirlilik ilkeleri ışığında adil yargılama yönünden yapılan incelemede başvuruçunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

**43) Erkan Akış ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/6133
Karar Tarihi: 13.04.2016**

Başvuruçular 1938 yılından beri kullandıkları binanın ikinci katında yapılan onarımın ruhsata tabi olmamasına rağmen Belediye tarafından binanın ruhsatlandırılması için süre verilerek aksi halde binanın yıkılacağına dair idari işlem tesis edildiğini, bu idari işleme karşı açtıkları iptal davasının ise reddedildiğini belirterek mülkiyet ve yaşam haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. Başvuruçular ayrıca dava dilekçesinde ve yargılamanın bütün aşamasında uyuşmazlığa konu binanın ikinci katının yıkılıp yeniden yapılmadığının, yapılan tadilatın ruhsata tabi olmayan basit onarım işlerinden olduğunu belirterek bu hususların tespit edilmesi için mahallinde keşif yapılması ve tanık dinlenilmesinin talep edilmesine rağmen İlk Derece Mahkemesince bu deliller toplanmadan tek taraflı olarak idarece düzenlenen tutanakların esas alınarak davanın reddedilmesi, ayrıca ileri sürülen delillerin toplanması taleplerinin Mahkemece değerlendirilmemesi ve ceza davasında verilen kesinleşmiş beraat hükmünün karar düzeltme aşamasında dile getirilmesine rağmen dikkate alınmayıp buna ilişkin itirazların da karşılanmadan karar düzeltme talebinin reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM tarafların iddialarını adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiş ve yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılanma haklarının ihlal edildiğine karar vermiştir.

44) İbrahim Yaşar Özgök Başvurusu, Başvuru no.2013/2175 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, albay rütbesinde olduğunu, ilgili mevzuatta müteveli üyeliğini yasaklayan bir hüküm olmamasına rağmen ve idare tarafından general rütbesinde olan çalışanların müteveli heyeti üyesi olmalarına izin verilirken kendisine bu iznin verilmediğini; AYİM’de yapılan yargılama aşamasında karar düzeltme isteminin reddedildiğini; üniversite müteveli heyeti üyeliğine ilişkin izin talebinin reddedilmesinde, hakkın sınırlanmasında uyulması gereken hukukilik, eşitlik ve sınırlamada meşru amaç güdülmesi ilkelerine riayet edilmediğini ve örgütlenme hakkının tamamen ortadan kaldırılmasına sebebiyet verildiğini belirterek Anayasa’nın 10., 11., 35. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda, başvurusunun adil karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiası ile tarafsız mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ve mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuş; iki dereceli yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

45) Erdem Enerji Elektrik İnşaat İmalat Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti. Başvurusu, Başvuru no.2013/8524 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla yapılan icra takibi başlatmıştır. Takibe yönelik yetki itirazında bulunmuş ve kabul edilmiştir. Başvurucu icra takibine yapılan yetki itirazının açık kanun hükümlerine rağmen kabul edilmesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini ileri sürmektedir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda başvurusunun, kambiyo senetlerine mahsus icra takibine yapılan yetki itirazında İcra mahkemesinin yetkili icra dairesinin tespitine yönelik verdiği karara karşı ileri sürdüğü ihlal iddialarının konusunu Anayasa ve Sözleşme’nin ortak koruma alanı dışında kaldığını tespit etmiştir. Sonuç olarak AYM, konu bakımından yetkisizlik sebebiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını kabul edilemez bulmuştur.

46) Hüseyin Dayan Başvurusu, Başvuru no.2013/5033 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, ikamet yerini terör olayları nedeniyle terk etmek zorunda kalmıştır. Başvurucu yerleşim yerini terk etmesi dolayısıyla uğramış olduğu manevi zararların tazmini için idareye başvuruda bulunmuş ve başvurusunun reddi üzerine dava açmıştır. Dava da reddedilmiştir. Baş-

vurucu, yerleşim yerini terk etmesi suretiyle uğramış olduğu manevi zararların tazmini imkanından mahrum bırakıldığını, köyünden 1995 yılından göç etmekle beraber henüz köye dönüş koşulları oluşmadığı için ihlalin süreklilik arz ettiğini, süre aşımı olmadıkça devletin sosyal risk ilkesi gereğince sorumluluğunun bulunduğunu belirterek Anayasa'nın 2., 5., 20., 35., 36., 90. ve 125. maddede korunan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM, başvurunun ihlal iddialarını adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkı çerçevesinde incelemiştir. AYM yaptığı incelemede, AİHM'nin Aydın İçyer/Türkiye kararına değinmiştir. Kararda, 5233 sayılı kanuna dayalı manevi tazminat istemlerinde 5233 sayılı kanun kapsamında sadece maddi tazminat talep etme imkanının bulunduğunu ancak Kanun'un 12.maddesinin İdari yargıda manevi zarar için tazminat talep etme imkanı sağladığı ifade edilmiştir. AYM, somut olayda başvurunun manevi zarar tazmini talebinin, 5233 sayılı kanunun 12.maddesi, AİHM, Danıştay, AYM içtihatları dikkate alınarak idare hukukunun genel hükümleri kapsamında bir karar verilmesi yoluyla mahkemeye erişimine olanak sağlanabileceğini ancak başvurunun bu imkandan mahrum bırakıldığını bu nedenle başvurunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

47) Yusuf Yaman Başvurusu, Başvuru no.2013/8908 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu 5233 sayılı kanun kapsamında zararlarının tazmini için talepte bulunmuştur. Talebi ve akabinde açtığı dava reddedilmiştir. Başvurucu, Anayasanın 10., 32., 36. ve 141. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurunun eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddiasını, adil yargılanmaya ilişkin olarak tarafsız mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiği ile gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddialarını, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir. Adil yargılanma hakkının bir görünümü olan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ise AYM tarafından kabul edilmiş ve ihlal kararı verilmiştir.

48) Ayşe Sevtap Uzun Başvurusu, Başvuru no.2013/6260 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, Bartın/Amasra Taşkömürü Projesi'nin gerçekleştirilmesi amacıyla Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ile H. Enerji Kaynakları A.Ş. arasında imzalanan ve madencilik faaliyetinde

bulunulmasına izin veren maden kirası sözleşmesinin feshedilmesi için dava açmıştır. Başvurucunun açtığı dava ehliyet yönünden reddedilmiştir. Başvurucu, Anayasa'nın 17., 36. ve 56. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM başvurucunun ihlal iddialarını Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurucunun ihlale neden olduğu ileri sürdüğü hususların mağduru olmadığını tespit etmiş bu nedenle kişi yönünden yetkisizlik sebebi ile ihlal iddiasını kabul edilemez bulmuştur.

49) Özden Sayar ve Deren Dilara Sayar Başvurusu, Başvuru no.2013/4022 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucular terör eylemleri sırasında gerçekleşen patlamada kaybettikleri yakınları nedeniyle 5233 sayılı kanun kapsamında zararlarının tazmini için talepte bulunmuştur. Maddi zararlarının tazmini talebi kabul edilmiş fakat hükmedilen tazminat miktarı düşük olduğu için idare ile sulhname imzalamışlar, manevi zararlarının tazmini içinde idare hukukunun genel hükümleri çerçevesinde sosyal risk ilkesi kapsamında idareye yapmış oldukları başvuru ve akabinde açtıkları dava reddedilmiştir. Başvurucular manevi tazminat taleplerinin 5233 sayılı kanun kapsamında yapılmış bir başvuru gibi kabul edilerek reddedildiğini, bu nedenle miras bırakının ölümü nedeniyle uğramış oldukları manevi zararın tazmini imkanından mahrum kaldıklarını ileri sürmektedirler. Başvurucular Anayasa'nın 2., 10., 17. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedirler. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurucuların maddi tazminat taleplerinin kısmen reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. Manevi tazminat taleplerinin reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim haklarının ihlal edildiği iddiası ile makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiği iddiası ise AYM tarafından kabul edilmiş ve bu iddialar hakkında ihlal kararı verilmiştir.

50) Adomed Medikal İthalat İhracat ve Pazarlama Limited Şirketi Başvurusu, Başvuru no.2013/7909 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu kendisine ait faturaların Mahkemece istendiğini fakat bunların ticari sır niteliğinde olduğunu belirterek paylaşmadığını bunun üzerine hakkında idari yaptırım kararı çıktığını, bu karara yaptığı itirazın ise reddedildiğini ileri sürmektedir. Başvurucu, Anayasa'nın 20. maddesinden doğan hakkını korumasından dolayı idari yaptırıma tabi tutulma-

sını anılan maddede düzenlenen özel hayata saygı hakkını ihlal ettiğini ayrıca adil yargılanma hakkının da ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurunun özel hayata saygı hakkının ihlal edildiği iddiasını somut olayda başvuru konusu karar 23.9.2012 tarihinden önce kesinleştiğinden başvurunun bu kısmını zaman bakımından yetkisizlik sebebi ile kabul edilemez bulmuştur. Başvurunun yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığına ilişkin iddiası ile mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiası AYM tarafından açıkça dayanaktan yoksun bulunarak reddedilmiştir.

51) Muhammet Önder Tekin Başvurusu, Başvuru no.2013/1515 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, Star gazetesinde yayımlanan köşe yazısının gerçekleri çarpıttığını, kişilik haklarına saldırı niteliği taşıdığını, yazının toplantı ve örgütlenme özgürlüğüne ve düşünceyi açıklama özgürlüğüne müdahale niteliğinde olduğunu ileri sürmektedir. Başvurucunun bu kapsamda açtığı tazminat davası ve karar düzeltme talebi de reddedilmiştir. Başvurucu, adil yargılanma, mahkemeye erişim, etkili başvuru hakları ve hak arama özgürlüğü ve kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesinin görmezden gelinerek haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, başvurunun iddialarını şeref ve haysiyetinin korunmadığı iddiası ile mahkemeye erişim hakkının ihlali iddiaları kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda şeref ve haysiyetinin korunmadığı iddiası ile mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddialarını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir.

52) Metin Yamalak Başvurusu, Başvuru no.2013/9450 Karar Tarihi: 13.04.2016

Hükümlü olan başvuru açık grevine başlamış ve bu eylemi nedeniyle disiplin cezası almıştır. Başvurucu, disiplin kuruluna savunmasını ana dilinde Kürtçe olarak yapmak istemiş fakat isteği reddedilmiştir. Başvurucu, Anayasa'nın 25., 25. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda, başvurunun ifade özgürlüğünün ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir. Başvurucunun adil yargılanma hakkı kapsamında savunma hakkının ihlal edildiği iddiasını ise AYM kabul edilir bulmuş fakat yaptığı inceleme sonucunda adil yargılanma hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir.

53) İdris İsen Başvurusu, Başvuru no.2013/7171 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu üniversite öğrencisidir. Hakkında nevrüz kutlamaları sebebiyle soruşturma açılmış ve disiplin cezası almıştır. Başvurucu yükseköğretim kurumundan çıkarma disiplin cezasına ilişkin işlem ile bu işleme karşı yapılan itirazın reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle dava açmış ve dava da reddedilmiştir. Başvurucu Anayasa'nın 5., 13., 14., 15., 34., 38. ve 42. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, başvurusunun ihlal iddialarını Anayasa'nın 26. Maddesi ışığında 42. madde kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda başvurusunun eğitim ve öğretim hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir.

54) Fatma Nalan Akdoğan Başvurusu, Başvuru no.2013/3538 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu; tapu sicilinde kendisi adına kayıtlı taşınmazın bir kısmının kıyı kenar çizgisinde kaldığı ve ayrıca bu taşınmazın bitişiğinde bulunan, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki kıyının bir kısmını da içine alacak şekilde taşkın kullanıldığı iddiası ile açılan tapu iptali ve tescil, müdahalenin önlenmesi ve kal davasının müdahalenin önlenmesi ve kal yönünden kısmen kabul edilerek bu kısım yönünden verilen kararların kesinleştiğini ileri sürmektedir. Başvurucu, adil yargılanma hakkının, mülkiyet hakkının, hak arama özgürlüğünün ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurusunun mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasını başvuru yolları tüketilmemiş olması nedeniyle, gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasını ise açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. AYM, yargılamanın makul sürede yapılmadığına ilişkin iddiayı ise dava karmaşık olmakla birlikte bütünsel olarak bakıldığında farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön olmadığı, yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikme olduğu gerekçeleri ile kabul edilir bulmuş ve başvurusunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

55) Belgin Pınar ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no.2013/2708 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu 5233 sayılı kanun kapsamında zararlarının tazmini için talepte bulunmuştur. Başvurusunun talebi reddedilmiş ve akabinde dava açmıştır. Başvurucu açtığı davada mahkemenin delilleri eksik ve hatalı değerlendirerek kanuna ve usule aykırı karar verdiğini ileri sürmektedir. Başvurucu Anayasa'nın 2., 5., 10., 11., 19., 35., 36. ve 125. Maddelerinin

de güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM başvuruçunun iddialarını Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler neticesinde yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığına ilişkin iddiayı başvuruçunun bu kapsamdaki şikayetleri kanun yolu niteliğinde olduğundan dolayı açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını ise AYM kabul edilir bulmuş ve ihlal kararı vermiştir.

56) Şaban Karaman Başvurusu, Başvuru no.2013/5527 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvuruçucu 5233 sayılı kanun kapsamında zararlarının tazmini için talepte bulunmuştur. Talebi kabul edilmiş ve başvuruçunun bilgisi dışında vekili tarafından idare ile sulhname imzalanmıştır. Başvuruçucu sulhnamenin bilgisi dışında imzalandığını, sulhnamede öngörülen tutarın gerçek zararını karşılamaya yetmediğini, bedel farkının tazmini talebiyle tekrar komisyona başvurduğunu ve başvurusunun kabul edilmediğini, bunun üzerine dava açtığını ve açtığı davanın süre aşımı nedeniyle reddedildiğini ileri sürmektedir. Başvuruçucu Anayasada korunan mülkiyet ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yaptığı incelemeler sonucunda başvuruçunun başvurusunu açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir.

57) Fahri Gösteriş Başvurusu, Başvuru no.2013/1297 Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvuruçucu 5233 sayılı kanun kapsamında zararlarının tazmini için talepte bulunmuştur. Talebi ve akabinde açtığı dava reddedilmiştir. Başvuruçucu Anayasada korunan mülkiyet ve adil yargılanma hakları ile eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yaptığı incelemeler sonucunda eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddiasını ile makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. Hakkaniyete uygun yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını ise kabul edilir bulmuş ve bu kapsamda adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

58) S.D. Başvurusu, Başvuru no. 2013/8884, Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvuruçucu, hakkında doldurulan sicil raporunda şeref ve saygınlığını zedeleyen hakaret niteliğinde ifadelere yer verildiğini, bu rapor nedeniyle terfi etme imkanının ortadan kalktığını, sicil amirinin öznel de-

ğerlendirmelerini içeren bu raporun iptali için dava açtığını ve dava neticesinde söz konusu raporun iptal edildiğini beyan etmiştir. Başvurucu raporda yer alan gerçek dışı ifadelerin kendisinde elem ve üzüntü meydana getirdiğini belirterek manevi tazminat talebinde bulunmuştur. Manevi tazminat talebi mahkeme tarafından reddedilmiş ve üst mahkemece kesinleştirilmiştir. Başvurucu bunun üzerine karar düzeltme talebinde bulunmuş, talep dilekçesi karar düzeltme için yasada öngörülen meblağın altında olduğu için reddedilmiştir. Başvurucu, karar düzeltme yoluna başvuru hakkının olmaması nedeniyle mahkemeye erişim hakkının engellendiğini belirterek Anayasanın 17., 36., 40. Ve 141. maddelerinde korunan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM başvurusunun ihlal iddialarını olayın mahiyeti gereği maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkı ile adil yargılama hakkı kapsamında kalan mahkemeye erişim hakkı ve gerekçeli karar hakkı yönünden incelemiştir. Mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiası açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir. Gerekçeli karar hakkı ile maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ihlal edildiği iddiası ise otuz günlük süre şartı geçtikten sonra yapıldığından süre aşımı nedeniyle kabul edilmemiştir.

59) Ali İhsan Kılınçer Başvurusu, Başvuru no. 2013/5085, Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucu, başarısız olduğu sınava yönelik idarenin hatalı olduğu iddiası ile dava açmış ve idarenin hatalı sınav yaptığı 10 yıl süren bir yargılama sonucunda tespit edilmiştir. Başvurucu iptal davasının ardından tam yargı davası açarak idarenin hatalı sınavından dolayı 10 yıl boyunca müşavirlik karnesini alamadığını ve mesleğini icra edemediğini ileri sürerek maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuş, talebi reddedilmiştir. Başvurucu adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM başvurusunun iptal davasına yönelik ihlal iddialarını, iptal davası 23.9.2012 tarihinden önce kesinleştiği için zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. AYM, tam yargı davasına yönelik yargılama sonucunun adil olmadığı ve makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları ise açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur.

60) Yusuf Çelik ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2013/5643, Karar Tarihi: 13.04.2016

Başvurucular murislerinin ölümü nedeniyle 5233 sayılı kanun kapsamında tazminat talebinde bulunmuşlardır. Talepleri reddedilmiştir.

Akabinde açtıkları iptal davası da mahkeme tarafından reddedilmiş ve davanın reddine ilişkin kısım kesinleşmiştir. Başvurucular 5233 sayılı kanun kapsamında yaptıkları başvurunun reddedilmesi nedeniyle yaptıkları iptal başvurusunda mahkemenin delilleri eksik ve hatalı değerlendirerek kanuna aykırı karar verdiğini, davanın karşı tarafının devlet olduğundan dolayı reddedildiğini, Kürt olmalarından dolayı ayrımcılığa maruz kaldıklarını ileri sürerek Anayasa'nın 10., 17., 36. Ve 40. maddelerinde korunan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, tarafların 17., ve 40. madde kapsamındaki ihlal iddialarını Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında incelemeyi uygun görmüştür. AYM 10. madde kapsamında eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddiası ile 36. madde kapsamında, yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığı ve tarafsız mahkemede yargılama hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur.

61) Mukadder Aksoy ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2013/2943, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucular, yakınlarının hakkında herhangi bir ceza soruşturması bulunmamasına rağmen 1982 yılı Ocak ayında gözaltına alındığını ve tutuklandığını ancak cezaevini gönderilmeyip emniyet müdürlüğünde hukuka aykırı olarak tutulduğunu iddia etmişlerdir. Yine bu süreçte emniyet müdürlüğünde yakınlarının işkence gördüğünü ve ardından intihar ettiğini ileri sürmektedirler. Başvurucular yakınlarının intihar sonucu öldüğü hususunda şüpheleri olduğunu, cesedinin kendilerine gösterilmediğini belirtmişlerdir. Başvurucular, ölümün intihar şekilde gerçekleşse bile sağlıklı bir şekilde gözaltına alınan yakınlarının devletin gözetimi altındayken yaşamını yitirdiğini, yetkililerin yaşam hakkını korumak için gerekli önlemleri almadığını ve ölüm olayını aydınlatmaya ilişkin etkili bir soruşturma yapılmadığını ileri sürmüşlerdir. Başvurucular bu olayların akabinde yakınlarının ölümünde kusurlu olanların cezalandırılması için şikayette bulunmuşlar fakat yapılan ceza soruşturmasının etkili bir şekilde yürütülmediğini iddia etmişlerdir. Başvurucular Anayasa'nın 17. Ve 36. maddesinde koruma altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. AYM başvurucuların iddialarını Anayasa'nın 17.maddesinde güvence altına alınan işkence yasağı ve yaşam hakkının usul boyutuyla sınırlı olarak değerlendirilmesine karar vermiştir. AYM, yürütülen ilk soruşturma sonucunda verilen karar AYM'nin zaman bakımından yetkisinin başladığı tarihten önce 27.4.1982 tarihinde kesinleştiği için zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle ihlal iddialarını kabul

edilemez bulmuştur. Olaya ilişkin yürütülen son soruşturma açısından iddia edilen ihlal iddiaları ise açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir.

62) Serhad Aktuğ Başvurusu, Başvuru no. 2013/5199, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu, idarenin adli sicil kaydını isteyerek yetkisi olmadan kişisel verilerine ulaşıldığını, adli sicil arşiv kaydı esas alınarak ihale süreci sonunda idare ile yaptığı sözleşmenin feshedildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu, suç ve cezada kanunilik ilkesinin, özel hayata saygı hakkı ile çalışma ve sözleşme hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM, suç ve cezada kanunilik ilkesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin açık ve görünür bir ihlal bulunmadığından başvurunun bu kısmını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. AYM, çalışma ve sözleşme hürriyetinin ihlal edildiğine ilişkin iddiayı, çalışma özgürlüğü ve çalışma hakkı, Anayasa ve Sözleşme İle Türkiye'nin taraf olduğu ek protokollerin ortak koruması alanına girmediğinden konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Özel hayatın ihlal edildiğine ilişkin iddia ise AYM tarafından incelenmiş, özel hayatın gizliliğine yapılan müdahalenin Anayasa'nın 20.maddesine göre meşru bir amaç taşıdığı ve demokratik bir toplumda gerekli ve ölçülü bir müdahale olduğu için ihlal oluşmadığına karar vermiştir.

63) Şirin Asi Başvurusu, Başvuru no. 2013/5794, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu ikamet ettiği Batman ili/Dikbayır köyünde yaşadığı terör olayları nedeniyle uğramış olduğu zararlar için 5233 sayılı kanun kapsamında tazminat talebinde bulunmuştur. Talebin reddedilmesi üzerine dava açmış, açtığı dava da reddedilmiş ve karar üst mahkemece kesinleştirilmiştir. Başvurucu, yargılama sürecinin makul sürede sonuçlandırılmadığını belirterek tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkesinin, hakkaniyete uygun yargılama hakkının, mülkiyet hakkının ve Anayasa'nın 2., 7., 125. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM, tarafsız mahkemede yargılama hakkının ihlal edildiği iddiasını, olayda hakimin tarafsızlığına ilişkin karineyi ortadan kaldıracak bir olgu ya da bulgu saptanmadığından iddiayı açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. Çelişmeli Yargılama ve Silahların Eşitliği İlkesinin ihlal edildiğine ilişkin yapılan inceleme de ise, başvuruçunun bu ilkeler ışığında usule ilişkin bir imkandan mahrum bırakılmadığı tespit edilmiş ve bu iddia da açıkça

dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir. Gerekçeli Karar Hakkının ihlal edildiğine yönelik iddia ise yapılan incelemede farklı bir karar verilmesini gerektirecek bir yön bulunmadığından açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilemez bulunmuştur. Hakkaniyete uygun yargılama hakkının ihlal edildiği iddiası karşısında yapılan incelemede bu iddia çerçevesinde başvurunun ileri sürdüğü iddialar kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğundan, derece mahkemesi kararı da açık keyfilik ya da bariz takdir hatası içermediğinden AYM iddiayı açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir.

64) Döndü Demir Başvurusu, Başvuru no. 2013/4193, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu, ilama dayalı alacağını 1994 yılından beri tahsil edemediğini, tasfiye halinde bulunan Türkiye Emlak Bankası aleyhine yürütülen ilamlı icra takibinin iptal edilmesi nedeniyle ilgili banka aleyhine icra takibinde bulunmadığını bu nedenle hak arama özgürlüğünün, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerinin, adil yargılanma ve mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM, başvurunun iddialarını mülkiyet ve adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiş ve adil yargılanma ile mülkiyet hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

65) Albina Kıyamova Başvurusu, Başvuru no. 2013/3187, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu, Rusya Federasyonu vatandaşıdır. Başvurucu, Türkiye'ye girerken giriş yasağı ihlalinde bulunduğu gerekçesi ile gözaltına alınmıştır. Başvurucu gözaltında iken zorla çıplak aramaya tabi tutulduğunu bu nedenle Anayasanın 17'nci maddesinde yer alan insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağının ihlal edildiğini, bu muamelenin kendisine, Rus vatandaşı olması ve buna bağlantılı olarak fuhuş yaptığı ön yargısı nedeniyle yapıldığını ve bu çerçevede Anayasanın 17.maddesi ile bağlantılı olarak 10.maddesinde yer alan eşitlik ilkesinin de ihlal edildiğini ileri sürmektedir. Ayrıca başvuru Kumkapı GGM'de on yedi gün haksız tutulduğunu iddia ederek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ve belirtilen ihlal iddialarının etkili soruşturulmaması nedeniyle etkili başvuru hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvurunun iddialarını Anayasa'nın 17'nci maddesinin 3'ncü fıkrasında güvence altına alınan, insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağının usul boyutu kapsamında incelemiştir. Başvurucunun insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele iddialarının etkili bir şekilde soruşturulmamış olması nedeniyle AYM, Anayasa'nın 17'nci maddesinin 3'ncü fıkrasının

da güvence altına alınan insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağının usul boyutunun ihlal edildiğine karar vermiştir. İnsan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağı ile bağlantılı olarak eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddiası da AYM tarafından incelenmiştir. AYM, başvuruçunun; insan haysiyeti ile bağdaşmadığı ileri sürdüğü muamelenin temelinde, kendisinin Rus olması ve buna bağlı olarak fuhuş yaptığı önyargısını dile getirmekle birlikte Rus olması haricinde kendisi ile aynı koşullara sahip olan hangi yabancı kişilere ve hangi surette farklı muamelede bulunduğu dair herhangi bir açıklamada bulunmadığını tespit etmiştir. AYM, başvuruçunun iddialarını kanıtlayamamış olması nedeniyle başvurunun bu kısmını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir. Başvuruçunun, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiası ise başvuruçunun gözetilme işlemleri AYM'nin zaman bakımından yetkisinin başladığı 23.9.2012 tarihinden önce kesinleştiği için zaman bakımından yetkisizlik nedeni ile kabul edilmemiştir.

66) Yusuf Yazıcı ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2013/8105, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvuruçular, kök murislerine ait olduğunu iddia ettikleri Suriye devleti sınırları içinde kalan taşınmazların bedel ödenmeksizin kamulaştırılması sonucu uğradıkları zararın giderilmesi amacıyla 1062 sayılı kanun çerçevesinde idareye başvuruda bulunmuşlar ve başvuruları reddedilmiştir. Bunun üzerine Ankara 3. İdare mahkemesine dava açmışlar ve lehlerine karar verilmiştir. Lehlerine verilen bu karar uygulanmadığından dolayı açtıkları tam yargı davası reddedilmiştir. Başvuruçular, mülkiyet ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. Mülkiyet haklarının ihlal edildiğine ilişkin olarak olayda başvuruçular mülkiyet haklarının varlığını ispat edememişlerdir. Bu nedenle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiası AYM tarafından konu bakımından yetkisizlik sebebi ile kabul edilmemiştir. Yargı kararının icra edilmemesi nedeniyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddiası ise açık ve görünür bir ihlal olmadığından AYM tarafından açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir. Adil yargılanma hakkının bir uzantısı olan makul sürede yargılanmadıklarına ilişkin iddia ise AYM tarafından kabul edilir bulunmuş ve bu çerçevede AYM, Anayasa'nın 36. maddesinin ihlal edildiğini kabul etmiştir.

67) Fikret Yaşar Baydar ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2014/4698, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucular belediyede memur olarak görev yapmaktadırlar. Başvurucular, Belediye ile BEM-BİR-SEN arasında yapılan “Sosyal Denge Sözleşmeleri” gereği belediyedeki kamu görevlilerine ödeme yapıldığını ancak emekliliği hak eden memurlara ödeme yapılmadığını kendilerinin de bu grupta olduğunu, eşitliğe aykırı uygulamanın giderilmesi ve sosyal denge yardımından faydalanmak için belediyeye yaptıkları başvuruların reddedildiğini, Kocaeli 1.İdare mahkemesine açtıkları davanın da reddedildiğini ve bu kararın onandığını ileri sürmektedirler. Başvurucular, sözleşmenin “emekliliğe ayrılmış memurlar” ayrımının eşitliğe ve sosyal denge yardımının amacına aykırı olduğunu belirterek Anayasa’nın 2. ve 10. maddesinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. Başvurucular iddia ettikleri ihlal iddialarını temellendiremediklerinden AYM, başvurucuların taleplerini açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur.

68) Ahmet Tan Başvurusu, Başvuru no. 2013/5461, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucunun, babasının Irak’ın Zaho kentinde faili meçhul şekilde ölümü nedeniyle 5233 sayılı kanun kapsamında yaptığı talep ve akabinde açtığı dava reddedilmiştir. Başvurucu Anayasa’nın 17. ve 19. maddelerinde güvence altına haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM, başvurucunun ihlal iddialarını 17.madde bakımından incelemiştir. Başvurucu tarafından ileri sürülen ihlal iddiasının Türkiye Cumhuriyeti devletinin yetki alanı içinde gerçekleştiğinin başvurucu tarafından kanıtlanamamış olması nedeniyle AYM ihlal iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak reddetmiştir.

69) Mehmet Ali Şanlı Başvurusu, Başvuru no. 2013/9519, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucunun, 5233 sayılı kanun kapsamında yaptığı talep ve akabinde açtığı dava reddedilmiştir. Başvurucu, tazminat komisyonunun ve mahkemenin ileri sürdüğü iddia çerçevesinde değerlendirme yapmadığını ve şablon gerekçelerle talebini reddettiklerini ileri sürmektedir. Yine başvurucu 1997 yılında meydana gelen terör olayları nedeniyle tarlasının yandığını ve babasının yangını söndürmeye çalışırken olaya dayanamayıp kalp krizi geçirip öldüğünü, ölüm olayından güvenlik güçlerinin kasıtlı ve ihmali davranışları ile sorumlu olduğunu belirtmektedir. Başvurucu Anayasa’nın 17., 35. Ve 36. maddesinde güvence altına alı-

nan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM, başvuruçunun 35. madde ihlal iddiasını, -delillerin değerlendirilmesi ve yargılamanın sonucuna ilişkin olduğundan- 36.madde kapsamında incelemiştir. Anayasa'nın 36. Maddesinin ihlal edildiği iddiası AYM tarafından açıkça dayanaktan yoksun bulunarak reddedilmiştir. Yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin olarak ise başvuruçucu ilgili yargısal yolları tüketmeden bireysel başvuruda bulunduğu için AYM tarafından ihlal iddiası başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilmemiştir.

70) Erol Güler Başvurusu, Başvuru no. 2013/8173, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvuruçucu aleyhine açılan sebepsiz zenginleşmeden doğan alacak davasında esasa ilişkin itirazlarının mahkeme ve Yargıtay kararlarında değerlendirilmemesi nedeniyle gerekçeli karar hakkının, aynı konuda mahkemelerce farklı kararlar verilmiş olmasının da eşitlik ilkesinin ihlali olduğunu iddia etmektedir. Başvuruçucu, ihlal iddiaları ile ilgili olarak kanunda öngörülen yargısal başvuru yollarının tamamını tüketmeden bireysel başvuruda bulunduğu dolayısı AYM, başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle başvuruyu kabul etmemiştir.

71) Tansu İşler Başvurusu, Başvuru no. 2013/9799, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvuruçucu internet sitesinde yayımlanan, kendisini ismen belirtmemekle beraber belirlenebilir şekilde tarif eden ve şeref ile itibarını zedeleyen haberlere karşı ilgili internet sitelerine gönderdiği cevap ve düzeltme metninin yayımlanmaması üzerine yetkili mahkemeye yaptığı itirazın, bu haberin basın hürriyeti kapsamında olması gerekçesiyle reddedilmesinin Anayasanın 32'nci maddesinde güvence altına alınan hakkının ihlali olduğunu ileri sürmektedir. AYM başvuruçunun ihlal iddiasını Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda başvuruçunun "şeref ve itibar hakkının" ihlal edildiğine ilişkin iddiayı başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul etmemiştir.

72) Ali Eluyğun Başvurusu, Başvuru no. 2013/6102, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvuruçucu, iş mahkemesinde açılan alacak davası ile ilgili olarak yapılan yargılama sırasında kendisine yapılan tebligatların usulsüz bir şekilde yapıldığını bu nedenle davadan icra emrinin tebliği ile birlikte haberdar olduğunu ve eski hale getirme talebiyle kararı temyiz ettiğini

ancak Yargıtay'ın talebini karar düzeltme istemi niteliğinde gördüğünü ve reddettiğini ifade etmektedir. Başvurucu hak arama hürriyetinin, eşitlik ilkesinin ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM başvuruyu mahkemeye erişim hakkı kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda başvurucunun mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

73) Nebiye Merttürk ve Neslihan Uyanık Başvurusu, Başvuru no. 2013/6071, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucular Ankara Büyükşehir başkanına kürtaj konusundaki açıklamaları nedeniyle tepkilerini göstermek istedikleri sırada Başkanın yanındaki kişilerce darbedildiklerini, kapalı bir mekanda alıkonulduklarını, anılan iddialara yönelik etkili bir soruşturma yapılmadığını ve eleştirileri nedeniyle haklarında kamu davası açıldığını belirterek işkence ve kötü muamele yasağı, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, ifade özgürlüğü ile etkili başvuru haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. AYM başvurucuların etkili başvuru hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliği haklarının ihlallerine yönelik iddialarını işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirmiş, ifade özgürlüğüne yönelik ihlal iddiasını ise ayrıca değerlendirmiştir. İfade özgürlüğünün ihlal edildiği iddiası AYM tarafından başvuru yolları tüketilemediği için kabul edilemez bulunmuştur. AYM, İşkence ve kötü muamele yasağı kapsamındaki ihlal iddiası çerçevesinde yaptığı inceleme sonucunda ise Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen etkili soruşturma yapma usul yükümlülüğünün ihlal edildiğine karar vermiştir.

74) Osman Arslan ve Şahibe Arslan Başvurusu, Başvuru no. 2013/5591, Karar Tarihi: 14.04.20167

Başvurucular çocuklarının ölümü üzerine 5233 sayılı kanun çerçevesinde yapmış oldukları başvurunun reddedilmesi sonucu dava açmışlardır. Başvurucular açılan davada mahkemenin delilleri eksik ve hatalı değerlendirerek kanuna ve usule aykırı karar vermesi nedeniyle adil yargılanma hakkının, Danıştay onama ve karar düzeltme taleplerinde esasa etkili itirazlarının cevaplanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ve belli bir ırka mensup olduklarından dolayı zarara uğramalarından dolayı da eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. Başvurucular eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin olarak somut olayda iddialarını temellendirecek herhangi bir somut bulgu ve kanıt sunmadıklarından dolayı AYM ihlal iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul

edilemez bulmuştur. Yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığına ilişkin iddia kapsamında başvuruçular tarafından ileri sürülen iddialar kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğundan ve derece mahkemesi kararlarının bariz takdir hatası veya açık keyfilik içermediği anlaşıldığından AYM tarafından bu ihlal iddiası da açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiası, gerekçeli karar hakkına yönelik bir ihlal olmadığı anlaşıldığından AYM tarafından bu ihlal iddiası da açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir. Makul sürede yargılanma hakkının ihlali kapsamında yapılan inceleme sonucunda ise AYM, yargılamada makul olmayan bir gecikmenin bulunduğunu kabul ederek makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini kabul etmiştir.

75) Gülamir Bozma Başvurusu, Başvuru no. 2013/4569, Karar Tarihi: 14.04.20167

Başvuruçucu, terör örgütü mensupları tarafından yapılan baskında hayvanlarının telef edildiğini, konutuna ateş açılması sonucu konutunun zarar gördüğünü, kardeşinin yaralandığını ve bu nedenlerle güvenlik kaygısından dolayı köyünü terk ettiğini ileri sürmektedir. Başvuruçucu zararlarının karşılanması amacıyla 5233 sayılı kanun kapsamından Valiliğe başvurmuştur. Başvurusu ve akabinde açtığı dava reddedilmiş ve ret kararı üst mahkeme tarafından onanmıştır. Başvuruçucu Anayasa'nın 2., 7., 10., 35., 36., 87., 125. ve 141. maddelerinde korunan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yaptığı inceleme sonucunda, başvuruçunun eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddiasını, tarafsız mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiasını, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını, başvuruçunun konutunun hasar gördüğü şikayeti kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir. Başvuruçunun hayvanlarının telef olduğu şikayeti kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiası ile hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ise AYM tarafından kabul edilir bulunmuş ve bu kapsamda başvuruçunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiği kabul edilmiştir.

76) Yılmaz Öner Başvurusu, Başvuru no. 2013/7535, Karar Tarihi: 14.04.20167

Başvuruçucu, telefon görüşmelerinin hakkındaki soruşturma kapsamında hukuka aykırı olarak dinlendiğini ve kayda alındığını, bu kayıtlara dayanılarak mahkumiyet kararı verildiğini, tefrik kararı verilen ana da-

vada sanıkları mahkum ederek görüşlerini açıklamış olan hakimler tarafından tefrik edilen davada karar verildiğini, önceki duruşmalarda görev almamış bir hakimin hükmün verildiği duruşmada yer alıp karara katıldığı, delillerin hukukiliğinin tartışılmadan hüküm verildiğini ileri sürmektedir. Başvurucu, Anayasa'nın 20., 22. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, ihlal iddialarını haberleşme hürriyeti ve adil yargılanma hakları kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda, haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğine ilişkin iddiayı açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ise AYM tarafından, yargılamada hukuka aykırı deliller kullanıldığı ve yargılamanın sonucunun adil olmadığına ilişkin iddia ile Yargılamanın tarafsız bir mahkemede yapılmadığı ve kanuni hakim güvencesinin ihlal edildiğine ilişkin iddia çerçevesinde incelenmiş ve ihlal iddiaları açıkça dayanaktan yoksun bulunarak kabul edilmemiştir.

77) Hakki Aslan Başvurusu, Başvuru no. 2013/6145, Karar Tarihi: 14.04.20167

Başvurucu, terör olayları nedeniyle oluşan zararlarının karşılanması için 5233 sayılı kanun kapsamında Valiliğe başvuruda bulunmuştur. Başvuru kısmen kabul edilerek sulhname imzalanmıştır. Başvurucunun sulhnamede oluşan gerçek zararın eksik hesaplandığından bahisle açtığı dava süre aşımı nedeniyle reddedilmiştir. Başvurucu vekili, AİHS'nin 3., 6., 8. ve 13. maddeleri ile sözleşme'ye ek 1 no.lu protokol'ün 1.maddesinin, sözleşme'ye ek 4 no.lu protokol'ün 2.maddesinin ayrıca eşitlik ilkesi ile kazanılmış haklara saygı ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM, bireysel başvuru tarihi öncesinde ölen başvuru adına vekalet ilişkisi sona eren avukat tarafından yapılan bireysel başvurunun başvuru hakkının kötüye kullanılması nedeniyle reddine karar vermiştir.

78) Ayşe Akkaya Başvurusu, Başvuru no. 2013/9393, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu, Milli Savunma Bakanlığı aleyhine açılan kamulaştırmasız el atmaya dayalı tazminat davasında uyuşmazlık konusu taşınmaz için emsallerine göre düşük bedel belirlendiğini, dava sonunda hükmedilen tazminatın halen ödenmediğini, söz konusu tazminata hatalı faiz oranının uygulandığını, yargılama devam ederken gerçekleşen kanun değişikliği nedeniyle nispi yerine maktu vekalet ücretine hükmedildiğini ileri sürmektedir. Başvurucu yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmadığı

ğını belirterek adil yargılanma hakkının, mülkiyet hakkının, etkili başvuru hakkının, hak arama hürriyetinin, hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelelerinin ihlal edildiği iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, yargılamanın makul sürede sonlandırılmadığı iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur. Mahkemece belirlenen taşınmaz bedeline ve bu bedele uygulanan faiz oranı ile faiz hesaplamalarına ilişkin iddialar çerçevesinde yaptığı incelemede ise AYM, başvurunun bu kısmına ilişkin ihlal iddialarının başvuru yolları usulüne uygun şekilde tüketilmeden başvuru konusu yapıldığı anlaşıldığından başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yargı kararının yerine getirilmediğine ve lehe hükmedilen vekalet ücretinin maktu olarak değiştirilmesine ilişkin olarak adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ise AYM tarafından kabul edilir bulunmuş ancak yapılan inceleme sonucunda adil yargılanma hakkının ihlal edilmediğine karar verilmiştir.

79) Kahraman Güvenç Başvurusu, Başvuru no. 2013/3551, Karar Tarihi: 14.04.2016

Hükümlü olan başvuru sorularına dikkat çekmek amacıyla süresiz ve dönüşümsüz olarak açlık grevine başlamış ve bu nedenle hakkında disiplin soruşturması açılmıştır. Disiplin soruşturması neticesinde kendisine bir ay süre ile kültürel ve spor etkinliklerine katılmaktan alıkoyma cezası verilmiştir. Başvuru anayasal haklarının ihlal edildiğini ileri sürerek maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur. AYM, başvuru iddialarını Anayasa'nın 26.maddesi kapsamında değerlendirmiş ve yaptığı inceleme sonucunda başvuru ifade özgürlüğünün ihlal edilemediğine karar vermiştir.

80) Recai Bağlama Başvurusu, Başvuru no. 2013/7570, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvuru terör örgütü tarafından kendisine ait aracın kundaklanması sonucu uğradığı zararlar için 5233 sayılı kanun kapsamında başvuruda bulunmuştur. Başvuru talebi ve akabinde açtığı dava reddedilmiştir. Başvuru adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. AYM yapmış olduğu incelemede, başvuru ifadesiyle ilgili iddialar kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğundan ihlal iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir.

81) Mehmet Aydoğan ve Nufer Aydoğan Başvurusu, Başvuru no. 2013/3775, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucular oğullarının yeterli önlemler alınmaması nedeniyle askerde intihar ederek vefat ettiğini, bu ölüm olayına ilişkin etkili bir soruşturma yapılmadığını, idare aleyhine açtıkları tam yargı davasında adil yargılanma haklarının gereklerinin yerine getirilmediğini ve hükmedilen tazminatın yetersiz olduğunu ileri sürmektedirler. Başvurucular, yaşam hakkının, hak arama hürriyetinin, etkili başvurma hakkının ve mülkiyet hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedirler. AYM olayı yaşam hakkı, AYİM'nin tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmadığı yönündeki iddia, adil yargılanma hakkı ve aleni karar hakkı ve mahkemeye erişim hakkı boyutlarıyla incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler neticesinde yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı kişi bakımından yetkisizlik nedeniyle, AYİM'nin tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmadığı yönündeki iddiayı, duruşma yapılmaması nedeniyle adil yargılanma hakkı ve aleni karar hakkının ihlal edildiği yönündeki iddiayı ve karar düzeltme talebinin reddedilmesi sonucunda para cezasına hükmedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir.

82) G.G. Başvurusu, Başvuru no. 2013/8903, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu, Yargıtay'ın emsal kararlarının aksine karar verdiğini, eksik inceleme sonucu mahkum edildiğini ve yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürmektedir. Başvurucu eşitlik ilkesinin ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. Başvurucu kararı öğrendiği veya tebliği tarihinden itibaren 30 günlük süre içinde bireysel başvuruda bulunmadığından adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını AYM, süre aşımı nedeniyle reddetmiştir.

83) Ali Yanar Başvurusu, Başvuru no. 2013/5216, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu, aleyhine açılan menfi tespit davasında davacının delillerinin toplanıp, tanıklarının dinlendiği halde kendi tanık dinletme talebinin reddedildiğini, delillerin hatalı değerlendirildiğini ve davanın sonucuna etkili olacak bir iddia incelenmeden yetersiz gerekçelerle davanın kabulüne karar verildiğini ileri sürmektedir. Başvurucu, Anayasa'nın 10., 36. ve 141. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, başvurunun iddialarını adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonu-

cunda, delillerin hatalı değerlendirildiğine ve tanık dinletme talebinin haksız reddedildiğine ilişkin iddia ile gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir.

84) Engin Gök ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2013/3955, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucular, kolluk görevlileri tarafından terör örgütüne yapılan operasyon kapsamında yakalanan Engin Gök'ün kötü muameleye maruz bırakıldığını, şiddet gördüğünü bunun üzerine kolluk görevlileri hakkında şikayet de bulunulduğunu fakat yapılan şikayet üzerine başlatılan soruşturmanın etkili bir şekilde yürütülmediğini ileri sürmektedirler. Başvurucular, Anayasa'nın 10., 17. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedirler. AYM yapmış olduğu incelemeler de, başvuru Meryem Gök ve Yusuf Gök'ün oğullarının kötü muameleye maruz kalmalarından dolayı duyduklarını ifade ettikleri üzüntü haricinde bu üzüntüyü farklı bir boyut kazandırabilecek ve kendileri ile ilgili olarak Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddiasını savunabilecekleri yani doğrudan ya da dolaylı mağdur olduklarını gösterecekleri bir delil olmadığından bu kişiler bakımından AYM kişi bakımından yetkisizlik nedeniyle ihlal iddiasının kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Başvuru Engin Gök bakımından ise başvuru bireysel başvuruda bulduktan sonra öldüğü için ihlal iddialarının incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılacak bir neden kalmamış olmasından dolayı AYM bu başvurunun düşmesine karar vermiştir.

85) Ömer Aybar Başvurusu, Başvuru no. 2013/6974, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvuru hakkında ceza yargılamasında hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararı verilmiş ve başvuru öğretmenlik mesleğinden çıkarılmıştır. Başvuru öğretmenlik görevine son verme işlemine karşı açtığı dava da Danıştay kararının masumiyet karinesini ihlal ettiğini ileri sürmektedir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda masumiyet karinesinin ihlal edildiğini kabul etmiştir.

86) Abdulaziz Şenyit ve Şükriye Şenyit Başvurusu, Başvuru no. 2013/5592, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucular müşterek çocuklarının ölümü üzerine 5233 sayılı kanun kapsamında zararlarının karşılanması için talepte bulunmuşlar, talepleri ile akabinde açtıkları dava reddedilmiştir. Ret kararı üst mahke-

mece onaylanmış, bunun üzerine yaptıkları karar düzeltme talepleri de reddedilmiştir. Başvurucular Anayasa'nın 10., 17., 36. ve 40. maddesinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedirler. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurucuların eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddiasını, yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığı iddiasını, gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayandıktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını ise kabul etmiş ve ihlal kararı vermiştir.

87) İlter Nur Başvurusu, Başvuru no. 2013/6829, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu, TEİAŞ bünyesinde çalışmakta iken Bimer'e yaptığı başvurusu nedeniyle iş akdi feshedilmiştir. Başvurucu, bunun üzerine açtığı davayı kazandığını fakat kararın Yargıtay tarafından bozulduğunu ve davanın reddine karar verildiğini ileri sürmektedir. Başvurucu hak arama özgürlüğünün ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM başvurucunun iddialarını ifade özgürlüğü bağlamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurucunun ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar vermiştir.

88) Yasin Çıldır Başvurusu, Başvuru no. 2013/8147, Karar Tarihi: 14.04.2016

Başvurucu görev yaptığı askeri mahalde kaza geçirmiştir. Başvurucu kaza sonucunda uygulanan tıbbi teşhis ve tedavi sürecinde eksiklik, kusur ve ihmalin olması sonucu engelli kaldığını ve iş gücünden yoksun kaldığını belirterek maddi ve manevi zararlarının karşılanması talebiyle idari yargıda tazminat davası açmıştır. Başvurucu açtığı tazminat davasının hukuka aykırı şekilde ve makul olmayan bir sürede reddedildiğini ileri sürerek maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ve söz konusu davada aleyhe yüksek miktarda vekalet ücretine hükmedilmesi nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvurucunun maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayandıktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuş; mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasını ise kabul etmiş ve adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

89) İlker Erdoğan Başvurusu, Başvuru no. 2013/316, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvurucu implant yapan bir diş hekimi olduğunu, bu bağlamda bu konu ile ilgili bir televizyon programına katıldığını, daha sonra bazı televizyon kanallarından gelen teklifleri de kabul ettiğini, bunun üzerine İstanbul Dişhekimleri Odasının hakkında soruşturma açtığını ve kendisine disiplin cezası verdiğini, buna ilişkin itirazlarının da reddedildiğini, yapılan yargılama da tanık olarak gösterdiği kişilerin ifadesine başvurulmadığını, hukuka aykırılık iddialarına yönelik olarak yeterli açıklama yapılmadan gerekçesiz karar verildiğini vs. belirterek Anayasa'nın 26. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, başvurunun tanık dinleme hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasını kabul edilemez bulmuş; ifade özgürlüğünün ihlal edildiği iddiasını ise kabul edilir bulmuş ve ihlal kararı vermiştir.

90) Ongun Yücel Başvurusu, Başvuru no. 2013/6899, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvurucu hazır bulunması gereken kişilerin tamamı olmaksızın gerçekleştirilen ev aramasının, başka bir dosya kapsamında müdafileri olmaksızın kollukta verilen ve işkence altında alındığını ileri sürerek sonraki aşamalarda geri alınan tanık ifadelerinin, polis kaydı yoluyla dosyaya girmiş olan ve beraatle sonuçlanan gösteri eylemlerine ilişkin bilgilerin hükme esas alınması ve yargılamanın uzun sürmesi nedenleriyle masumiyet karinesinin ve adil yargılanma hakkı kapsamındaki hukuka aykırı delil yasağının, gerekçeli karar ile makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, başvurunun masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak, hukuka aykırı delil yasağının ihlal edildiği iddiasını ise başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiası ile makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ise AYM tarafından kabul edilir bulunmuş ve her ikisinin de ihlal edildiğine karar verilmiştir.

91) Mehmet Zahit Şahin Başvurusu, Başvuru no. 2013/4708, Karar Tarihi: 20.04.2016

Devletin birliğini ve ülke bütünlüğün bozma, kasten öldürme, tehlikeli maddeleri izinsiz olarak bulundurma veya el değiştirme suçundan tutuklu olarak Edirne E Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Ku-

rumunda bulunan başvuruçuya, ailesi, yasal temsilcisi ve üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarının yanı sıra bu kişilerin dışında kendisinin belirleyeceği üç kişi tarafından ziyaret edilme hakkı tanınmış; başvuru bu doğrultuda üç kişinin ismini Ceza İnfaz Kurumu idaresine bildirdi. Başvuru ziyaretçi listesinde bulunan A.A. isimli kişinin kendisini ziyarete gelmemesi nedeniyle listeden çıkartılarak yerine G.K.'nin listeye eklenmesi talebinde bulundu. Edirne Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü ise talebi uygun bulmadı. Başvurucunun Edirne 1. İnfaz Hakimliğine yaptığı şikayette kabul edilmeyince konu Edirne 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin gündemine taşındı. Mahkemede, İnfaz Hâkimliği kararının usul ve kanuna uygun olduğu gerekçesiyle başvuruçunun itirazını reddetti. Şahin bunun üzerine Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulundu. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, başvuruçunun özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine hükmetmiştir.

92) Emine Yetişecek ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2013/4496, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvuru 12.9.2006 tarihinde Diyarbakır koşuyolu parkı duvarının yakınına terör amaçlı yerleştirilen bir bombanın patlatılması sonucu yaralanan Emine Yetişecek ile yaşamını kaybeden kişilerin yakınlarının açtığı davalarda hükmedilen maddi tazminat miktarlarının yetersi olması, başvuruçuların manevi tazminat taleplerinin reddine karar verilmesi, yargılamaların uzun sürmesi ve söz konusu olayda idarenin gerekli güvenliği sağlayamaması nedenleriyle Anayasa'nın 10., 17., 47. ve 61. maddelerinde güvence altına alınan hakların ihlal edildiğine ilişkindir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, başvuruçunun eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin iddiasını başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle reddine; etkili başvuru hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez olduğuna; yaşam hakkının ihlal edildiği iddiası, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası ve gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasını ise kabul edilebilir bulmuş ve yaşam hakkının ihlal edilmediğine, makul sürede yargılanma hakkı ile gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

93) Yüksel Bazarkaya Başvurusu, Başvuru no. 2013/6615, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvuru, kentsel sit ilanı ilan edilerek koruma amaçlı imar planı yapılmasına karar verilen alanda inşa edilen yapının kaldırılmasına karar verilmesi ve uzun süreli koruma amaçlı imar planı yapılmaması sebeple-

riyle mülkiyet ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkindir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı açıkça dayanaktan yoksun bularak, taşınmazın bulunduğu alanda uzun süre koruma amaçlı imar planı yapılması sebebiyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı kişi yönünden yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Arazi üzerindeki yapının kaldırılmasına karar verilmesi sebebiyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasını ise AYM kabul edilebilir bulmuş fakat ihlal olmadığına karar vermiştir.

94) İsmail Yıldırım ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2013/9332, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvurucular; kardeşleri olan Reşat Yıldırım'ın 2003 yılında öldürülmesinin üzerinden on yıldan fazla süre geçtiğini, faillerin tespiti için yürütülen soruşturmanın etkili olmadığını, sadece kolluk ile gerçekleşen ve bir sonuç alınmayan yazışmaların yapılmasıyla yetinildiğini, Cumhuriyet Başsavcılığının sonuca yönelik bir soruşturma yapmadığını, soruşturmanın makul sürede tamamlanmadığını belirterek yaşam ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. AYM başvuru-
cuların iddialarını yaşam hakkı kapsamında incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, yaşam hakkının ihlal edildiği iddiasını kabul edilir bulmuş fakat hak ihlali olmadığına karar vermiştir.

95) Sarya Bilmez ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru no. 2013/1712, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvurucular, murislerinin terör olayları neticesinde öldürüldüğünü, 5233 sayılı kanun kapsamında yaptıkları başvurunun ve akabinde açtıkları davanın reddedildiğini ileri sürmektedirler. Başvurucular Anayasa'nın 2., 5., 11., 13., 17., 36., 40. ve 152.maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedirler. AYM başvuru-
cuların iddialarını yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı ile makul sürede yargılanma hakkı çerçevesinde incelemiştir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvuru-
cuların, makul sürede yargılanma hakkı ile yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı iddialarını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul etmemiştir.

96) Metin Güneşli Başvurusu, Başvuru no. 2013/7367, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvurucu, 5233 sayılı kanun kapsamında yaptığı başvurunun reddedildiğini ve akabinde açtığı dava da yargılama sürecinin adil olmadığına karar vermiştir.

ğını ileri sürmektedir. Başvurucu, Anayasa'nın 10. ve 125. maddelerinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvuruyu açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur.

97) Ercanlar Otomotiv Oto Kaporta Boya Döşeme Elektrik San. ve Tic. Ltd. Şti. Başvurusu, Başvuru no. 2013/2477, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvurucu, kıyas yoluyla özel usulsüzlük cezası kesilmesi nedeniyle dava açmış ve açtığı dava reddedilmiştir. Başvurucu adil yargılanma hakkının, mülkiyet hakkının, suç ve cezaların kanuniliği ile verginin kanuniliği ilkesinin, hukuk devleti ilkesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda başvuruyu açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur.

98) Metin Sarıgül Başvurusu, Başvuru no. 2013/3287, Karar Tarihi: 20.04.2016

Başvurucu; gözaltı ve tutukluluk süresinin uzun olduğunu, gözaltında ailesi ile görüşürülmediğini, hakim önüne derhal çıkarılmadığını, gözaltında sırasında şiddet gördüğünü, gözaltında bir müdafinin yardımından yararlanmadığını, zora dayalı olarak polis tarafından ifadesinin alındığını vs ileri sürerek kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının, işkence yasağının, adil yargılanma hakkının ve masumiyet karinesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM yapmış olduğu incelemeler sonucunda, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile işkence yasağının ihlal edildiği iddialarını zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle; Adil yargılanma hakkı kapsamındaki bağımsız ve tarafsız bir mahkemede yargılanma hakkı ile doğrudan doğruyalık ilkesinin ihlaline ilişkin iddiaları başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkı kapsamındaki müdafiden yararlanma, yargılamanın hakkaniyete uygun görülmesi ve makul sürede yargılanma hakkının ihlaline ilişkin iddiaları kabul edilir bulmuş ve bu hakların ihlal edildiğine hükmetmiştir.

99) Suzi Alyüz Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/679, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru, haksız ödenen yaşlılık aylıklarının Sosyal Güvenlik Kurumunca yasal faizi ile birlikte geri ödenmesinin istenmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvurucu; yaşlılık aylıklarının kesilmesine sebep gösterilen usulsüz prim ödemelerinde bir

kusurunun bulunmadığını, tutulan yanlış kayıtlardan SGK'nın sorumlu olduğunu ileri sürmüştür. AYM, başvuruçunun bu durumdan haberdar olması gerektiği; usulsüz olarak aldığı aylıkların kendisinden kanuni faizi ile birlikte iadesinin isteneceğini bilebileceğini belirtmiştir. Sonuç olarak, başvuruçuya yapılan ödemelerinin, kanuni faizi ile birlikte iadesinin istenmesinin hukuki olduğu ve meşru bir kamu yararına dayandığı, müdahalenin orantılı olduğu sonucuna ulaşılmış; Anayasanın 35. maddesinde güvence altına mülkiyet hakkının ihlal edilmediğine karar verilmiştir.

100) Mehmet Rahim Tayfur Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/2676, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru; terör örgütü mensuplarınca kaçırılması ve serbest bırakılması karşılığında örgüt üyelerine verildiği beyan edilen paranın tazmin edilmesi talebiyle Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının; ret işlemine karşı açılan davanın reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının; terör örgütü üyeleri tarafından kaçırılması nedeniyle yaşam hakkının ve kaçırma eyleminin başvuruçunun konutu civarında meydana gelmesi nedeniyle konut doku-nulmazlığı ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, başvuruyu adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiş ve başvuruçunun iddiaları hakkında değerlendirmede bulunan derece mahkemelerinin kararlarında açık bir keyfilik bulunmadığı ve başvuruçunun tarafından ileri sürülen iddiaların kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu gerekçesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edilmediğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yolun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

101) Ömer Yaman ve Seniha Yaman Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/6091, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuruçular; oğullarının çevreye rastgele ateş eden kimliği belirsiz kişiler yüzünden yaşamını yitirdiğini, devletin gerekli tedbirleri almayarak oğullarının yaşamını koruyamadığını, açtıkları tazminat davalarının haksız ve gerekçesiz reddedildiğini; makul sürelerde sonuçlandırılmadığını; olaya ilişkin etkili bir soruşturma yürütülmediğini, faillerin çok uzun süre tespit edilemeyip soruşturma dosyasının bu şekilde zamanlaşımına uğradığını belirterek Anayasa'nın 17., 36. ve 40. maddelerinde güvence altına alınan yaşam, adil yargılama ve etkili başvuru haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, başvuruyu Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının usul boyutu kapsa-

mında incelemiştir. Bu kapsamda etkili bir ceza soruşturması yürütülmediği iddialarını başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulurken idari yargıda görülen davanın etkili yürütülmemesi ve makul sürede tamamlanamaması nedenleriyle 17.maddenin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

102) Veysel Demirtaş Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/1222, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucu hakkında iletişimin tespiti (dinleme) tedbirinin uygulanmasına dair bir karar olmamasına rağmen dolaylı ve hukuka aykırı olarak uygulanan dinleme tedbiri sonucunda elde edilen delillere dayalı olarak haksız yere hapis cezasına mahkûm edilmesi, ceza davası açıldıktan sonra suçluluğu sabit olmaksızın kamu ihalelerinden yasaklanması nedenleriyle masumiyet karinesinin, haberleşme hürriyetinin ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, söz konusu iddiaları açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Yüksek mahkeme, başvurunun telefonunun dinlenmeyip hakkında iletişimin tespitine yönelik karar verilen şüpheli-lerle telefon konuşmaları dolayısıyla bazı görüşmelerinin elde edildiğini, yasal koşullara uygun olarak hâkim kararıyla iletişimin tespit edildiğini, başkaca delillere de dayanıldığını, başvurunun bunlara karşı savunmalarını sunabildiğini, müdahalenin orantılı olduğunu, mahkemenin kararında bariz takdir hatası veya açık keyfilik oluşturan bir durumun bulunmadığını belirtmiştir.

103) Hüseyin Kesici Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/3440, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru, Türk Silahlı Kuvvetlerinden (TSK) emekli olan başvurucuya ve ailesine askeri kimlik kartı verilmesi hususundaki talebin yabancı uyruklu bir kişiyle evli olması gerekçe gösterilerek reddedilmesi nedeniyle eşitlik ilkesi ve aile yaşamına saygı halkının ihlali iddiasına ilişkindir. AYM, başvuruyu Anayasanın 20. maddesi ile birlikte ele alınan 10. maddesi kapsamında incelemiş ve ihlal bulunmadığı yönünde karar vermiştir. Kararda, başvurunun müstafi sayılmasını kendisinin talep ettiğini emeklilik maaşı ve sağlık güvencesi gibi emekliliğe bağlı temel özlük haklarından yararlandığı belirtilmiştir. Başvurunun ilgili mevzuat gereği akıllı kimlik kartı sahibi olamaması nedeniyle sadece askerî mahal niteliğindeki ordu evleri, askerî gazinoları ve kışla gazinoları gibi tesislere giriş imkânının olmadığı, bu uygulama istisnai bir alanda ve dar kapsamlı olduğu, sınırlı ve ölçülü olduğu ifade edilmiştir.

104) Suna Ökmen ve Dursun Bütüner Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/717, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru; gözetiminde işkence görülmesi ve bu konuda soruşturma açılmaması nedeniyle işkence yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Ayrıca bu süreçte kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı (gözetimine alınmadan yakınlarla haber verilmeme, derhâl hâkim önüne çıkarılmama, rutin gerekçelerle ve çelişmeli bir yargılama yapılmaksızın tutukluluğun devamına karar verme, tutukluğun uzun sürmesi) ile adil yargılanma hakkına ilişkin temel unsurların (gözetim aşamasında müdafî yardımından yararlandırılmaması, hakların hatırlatılmaması, sadece lehe delillerin toplanması, müdafî yokluğunda ve işkence altında alınan kolluk ifadelerinin hükme esas kabul edilmesi, suçun ve cezanın tespitinde hataya düşülmesi, kararın uygun biçimde gerekçelendirilmemesi, esaslı işlemlerin gerçekleştirildiği aşamadaki mahkeme heyetinde askerî hâkimin de yer alması, yargılamaya devlet güvenlik mahkemelerinin yerine kurulan özel yetkili mahkemede devam edilmesi, mahkeme heyetinde değişiklikler olması, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle doğrudan doğruyalık ilkesi, bağımsız ve tarafsız bir mahkemede yargılanma, yargılamanın hakkaniyete uygun görülmesi ve makul sürede yargılanma haklarını) da ihlal edildiği ileri sürülmüştür.

AYM, yapmış olduğu incelemede, işkence yasağı ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının unsurlarından olan doğrudan doğruyalık ilkesi ile bağımsız ve tarafsız bir mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaların açıkla dayanaktan yoksun olmaları nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Yine adil yargılama hakkının unsurlarından olan yargılamanın hakkaniyete uygun görülmesi hakkının ve makul sürede yargılanma hakkının ise ihlal edildiğine karar vermiştir.

105) Servet Sancar Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/2734, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucuya, terör ve terörle mücadelede doğan zararların karşılanmasıyla yönelik ödenecek olan tazminattan İçişleri Bakanlığının "Köy Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi" (KDRP) kapsamında yapılmış olan inşaat malzemesi yardımının mahsup edilerek kalan bedelin ödenmesine karar verilmiştir. Bununla birlikte, KDRP kapsamında ödenen bedelin Şartname'ye aykırı davranıldığı gerekçesiyle iadesi istemiyle açılan da-

vanın da kabul edilmesi üzerine, başvurucudan ikinci kez kesinti yapılacağı olmasının mülkiyet hakkının ihlali anlamına geleceği ileri sürülmüştür. Başvurucu, ayrıca KDRP kapsamında düzenlenen Şartname'de inşaat malzemesi verilmesi suretiyle yapılan aynı yardımın köye yerleşme niyeti bulunması şartına bağlandığını belirterek yerleşme ve seyahat hürriyetinin ihlal edildiğini de ileri sürmüştür. AYM, Anayasanın 23. maddesinde yer alan yerleşme ve seyahat hürriyetine ilişkin iddiayı, Anayasada yer almakla birlikte Türkiye'nin taraf olmadığı bir Protokole (AİHS'e Ek 4 No.lu Protokol) dayandığından konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ise ihlal edildiğine karar verilmiştir.

106) Kenan Baz Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/4986, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucu, Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılana Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvurusunun reddedilmesine karşı açılan davanın makul sürede sonuçlanmadığını; idare ile aralarında sulhname imzalanmasına ve bu durumun temyiz talebinde belirtilmesine karşın Danıştay'ın yargılamayı görmeye devam ederek davayı reddettiğini, bunun da gerekçeli karar hakkı bağlamında adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüştür. AYM yapmış olduğu incelemede, 8 yıl 2 aylık sürenin yargılamanın bütünü göz önüne alındığında Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir. Temyiz aşamasında yapılan, davalı idare ile sulhname imzalanmış olmasının uzlaşmazlığı sona erdirdiği itirazının Danıştay kararında tartışılmamış olmasının da başvurucunun Anayasanın 36.maddesinde güvencelenen gerekçeli karar hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

107) Maşallah Gökalp Uçar ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/5198, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucular, Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılana Hakkında Kanun kapsamında açtıkları davalarda kararların yeterli gerekçe içermediğini, sundukları belgelerin dikkate alınmaksızın idarece sunulan belgelere dayalı olarak karar veren mahkemenin tarafsız olmadığını, benzer başvurularda tazminata hükmedilmesine rağmen kendi başvuruları reddedilmek suretiyle eşitlik ilkesine aykırı davranıldığını, idarenin can ve mal güvenliğini sağlama yükümlülüğünü yerine getirmemesi sonucu mülkiyet hakkından yoksun kaldıklarını ve Derece

Mahkemelerinin yaptığı hatalı değerlendirme nedeniyle zararlarının tazmin edilmediğini ve yaptıkları başvuru hakkında yürütülen işlemlerin makul sürede sonuçlandırılmadığını ileri sürmüşlerdir. AYM, başvuruları eşitlik ilkesi ve adil yargılanma hakkı ve onun unsurları (tarafsız mahkemede yargılanma hakkı, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkeleri, gerekçeli karar hakkı, makul sürede yargılanma hakkı, yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı) kapsamında değerlendirmiş ve her iki madde açısından da başvuruyu açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

108) Yavuz Ateş Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/5412, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucu, kaymakamlık tarafından tesis edilen taşınmaz zilyetliğine müdahalenin men'i kararının iptali istemiyle açtığı davada kaymakamlık işleminin iptaline karar verildiğini, ancak mahkeme kararının uygulanmadığını, kararı uygulamayan kaymakam hakkında da soruşturma izni verilmediğini ileri sürerek adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasında bulunmuştur. AYM, başvurusunun adli yargıda açtığı müdahalenin men'i davasını takip etmemesi nedeniyle davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği de gözetildiğinde geçici bir tedbir niteliğinde olan Kaymakamlık kararının iptali yönündeki Bölge İdare Mahkemesi kararının, doğrudan taşınmazın başvuruçuya teslim edilmek suretiyle uygulanmasının mümkün olmadığı nedeniyle mahkeme kararının uygulanmadığına ilişkin iddianın, açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir. Cumhuriyet Savcılığına yapılan suç duyurusunun sonuçsuz kalması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası hakkında da, Anayasa ve Sözleşme'nin ortak koruma alanı dışında kaldığından konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

109) Hasan Dinçer Bayram Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/5650, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucu, Cine5 Filmcilik ve Yapımcılık A.Ş.'de (Cine5) çalışmakta iken iş akdi feshedilmiştir. Başvurusunun şikayetinin temeli, söz konusu şirket aleyhine açtığı davanın makul sürede sonuçlandırılmaması ve bu sürede davalı şirketin mal varlığının kalmaması nedeniyle alacağını tahsil edememesi dolayısıyla adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. AYM, başvuruyu adil yargılanma hakkı çerçevesinde incelemiş ve başvurusunun, mahkeme kararın icra müdürlüğünce icra edilemediğini kesin olarak öğrendiği tarihten itibaren otuz günlük süre

içinde bireysel başvuruda bulunması gerektiği hâlde bu sürenin geçmesinden sonra yapmış olmasından dolayı, süre aşımı nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

110) Hamdiye Demirel ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/6649, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuruculardan Hamdiye Demirel'in birlikte yaşadığı, diğer başvuruçuların babası olan M.D. şoförlük yapmakta iken kimliği belirsiz kişiler tarafından kaçırılmış ve bir daha kendisinden haber alınamamıştır. Başvurucular, bu olayın üzerine, olayın meydana geldiği bölgede terör olaylarının yoğun olarak yaşanması ve Hizbullah terör örgütü tarafından birçok faili meçhul cinayet ve kaçırma olaylarının meydana gelmesi gerekçesine de dayanarak uğradıkları zararların karşılanması istemiyle Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılması Hakkında Kanun kapsamında açtıkları davanın reddedildiğini, mahkemece yapılan araştırmada M.D.nin Hizbullah terör örgütü veya başka terör örgütlerine mensup faili meçhul kişilerce öldürüldüğüne ilişkin olarak Batman Cumhuriyet Başsavcılığınca fezleke düzenlenerek Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiğinin tespit edilmesine rağmen davanın reddedildiğini, olayla ilgili olarak etkin bir soruşturmanın yürütülmediğini ileri sürmüşlerdir. AYM, başvuruyu Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında hakkaniyete uygun yargılanma hakkı yönünden incelemiş ve bu bağlamda ihlal kararı vermiştir.

111) Narsan Plastik San. Tic. Ltd. Şti. Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/6842, Karar Tarihi: 20/4/2016, RG 17/6/2016-29745)

Başvurucu; 2004 ve 2005 yıllarında satışını gerçekleştirdiği plastik çapak ve granül hâle getirilmiş plastik hurda ve atıklarının katma değer vergisinden (KDV) istisna olduğu yönünde Defterdarlık tarafından görüş verildiği hâlde daha sonra resen yapılan tarh işlemleri sonucu haksız yere vergi ödemek zorunda kaldığını ve bunun üzerine açmış olduğu davalarda 2004 yılına ilişkin tarhiyatlar bakımından verilen iptal kararının Danıştay'ca onandığını; ancak aynı konuda 2005 yılına ilişkin tarhiyatlara karşı açtığı davada ise temyiz incelemesinde Danıştay'ın aynı Dairesi tarafından bu defa tarhiyatta hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesi ile kararının bozulduğunu, bu durumun aynı konuda çelişkili kararlar çıkmasına neden olduğunu ileri sürmüştür AYM başvuruyu adil yargılanma hakkı ve mülkiyet hakkı kapsamında incelemiştir.

AYM, başvuru hakkında aynı Daire tarafından verilen iki farklı karar bulunmakla birlikte bu durumun bir dönem yeterli açıklıkta olma-

yan mevzuat hükümlerinden ve idari uygulamalardan kaynaklandığı, mevzuattaki boşluğun içtihat yoluyla giderilmesi aşamasında verilen her iki kararın da tatmin edici gerekçe içerdiği, hukuki güvenliği sarsacak nitelikte yaygınlık kazanmadığı, kararlar arasındaki farklılığı giderecek yeterli mekanizmaların bulunduğu belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir. Mülkiyet hakkı açısından ise resen yapılan vergi tarhiyatı işlemlerinde Anayasanın 73. maddesinde yer alan verginin kanuniliği ilkesi gereği kanuni düzeyde sağlanması gereken öngörülebilirliğin sağlanmadığı, kanun hükümlerindeki belirsizliğin kanun altı idari uygulamalar ve düzenlemeler veya yargısal içtihatlarla da giderilemediği gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

112) R.K. Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/6950, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucu, eşi İ.A.'ya karşı kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, nitelikli cinsel saldırı, kasten yakalama, hakaret, tehdit ve mala zarar verme suçlarından açmış olduğu davada verilen kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar nedeniyle işkence ve kötü muamele yasağı ile mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvuruyu adil yargılanma hakkı ile işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında incelemiştir. Başvuru 36.maddede düzenlenen adil yargılanma hakkı ile 17. maddede düzenlenen işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında incelenmiştir. İ.A.'ya karşı mala zarar verme suçundan açılan dava bakımından ceza muhakemesi sistemimizde şahsi hak talebinde bulunulamaması; bu süreçte medeni haklarını ileri sürememesi temelinde başvurusunun Anayasanın 36. maddesine dayanan ihlal iddiasının konusu, Anayasa ve Sözleşme'nin ortak koruma alanı dışında kaldığından konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir. İşkence ve kötü muamele yasağı bakımından ise soruşturma süreci bir bütün olarak incelendiğinde başvurusunun şikâyeti üzerine derhâl soruşturmaya başlandığı, soruşturmanın açıklığı, gerekli delillerin toplandığı, soruşturmanın makul bir sürede sonuçlandırıldığı gerekçesiyle ihlal bulunmamıştır.

113) Sıdika Yönetici Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7056, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru; Türkiye İmar Bankası TAŞ'ın yetkisiz olarak Devlet İç Borçlanma Senedi satışında devletin sorumluluğunun bulunması ve zararın tazmini için açılan davanın dava devam ederken çıkarılan kanuna dayanılarak reddedilmesi ile vekâlet ücretinin düşürülmesi, bu kanunda öngörülen giderim yolunun zararları tam olarak karşılamaması nedenleri

ile adil yargılanma ve mülkiyet hakları ile hak arama hürriyetinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

Başvuru, mülkiyet hakkı ile adil yargılanma hakkı bağlamında silahların eşitliği ilkesi ve mahkemeye erişim hakkının çerçevesinde değerlendirilmiştir. Başvurucuya yürürlüğe giren kanun çerçevesinde ödeme yapılmış olduğu gerekçesiyle mülkiyet hakkına yönelik iddia bakımından mağdurluk statüsünü kaybettikleri belirtilerek kişi yönünden yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilmiştir. Adil yargılanma hakkı bağlamında silahların eşitliği ilkesi ve mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiaları da, yeni kanunun kişileri dezavantajlı duruma düşürme veya davanın esasını oluşturan tazminatı devlet lehine kaldırmayı amaçlamayıp dava konusu edilmiş bedeli enflasyon farkı ilave ederek yargısal yollara gerek kalmaksızın pratik ve hızlı bir biçimde ödenmesini amaçladığı gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur.

114) Necla Gökçek Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7125, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru, Türkiye İmar Bankası TAŞ'ın yetkisiz olarak devlet iç borçlanma senedi satışında devletin sorumluluğunun bulunması ve zararın tazmini için açılan davanın dava devam ederken çıkarılan kanuna ve Bakanlar Kurulu kararına dayanılarak reddedilmesi, bu kanunda öngörülen giderim yolunun zararları tam olarak karşılamaması ve ilgili davanın makul sürede sonuçlanmaması nedeniyle adil yargılama ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Başvuru, mülkiyet hakkı ile adil yargılanma hakkı bağlamında silahların eşitliği ilkesi ve makul sürede yargılama hakkı kapsamında incelenmiştir. Mülkiyet hakkına yönelik olarak, başvurucu ilgili Kanun'da öngörülen yola başvurmuş ve kendisine ödeme yapılmış olduğundan mağdurluk statüsünün yitirildiği gerekçesiyle kişi yönünden yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilmiştir. Başvurucunun silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiası ise açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Yaklaşık on yıl süren yargılama süreci bakımından ise Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma halkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

115) Selman Kapan ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7302, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucular yeni bir kanunun yürürlüğe girmesinin ardından, söz konusu kanuna dayanarak süresinde yeniden yargılanma talebinde bu-

lunduklarını, ileri sürdükleri yeni vakıaların mahkemece dikkate alınmadığını, taleplerinin yeterince incelenmediğini ve gerekçeli bir kararla karşılanmadığını, belirterek gerekçeli karar ve tarafsız bir mahkemede yargılanma haklarını da içerecek biçimde adil yargılanma haklarının, etkili başvuru haklarının ve ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. Başvuru adil yargılanma hakkı çerçevesinde ele alınmıştır. Yeniden yargılama talebinin reddine karşı başvuruçuların itirazını reddeden karar, kanun yararına bozma incelemesi yoluyla bozulmuş ve başvuruçuların sanık olarak yargılandıkları davanın yeniden görülmesine başlanmıştır. Bununla birlikte başvurunun değerlendirmesini esaslı biçimde etkileyecek nitelikteki bir hususta başvuruçuların AYM’yi bilgilendirmediği anlaşıldığından başvuru, başvuru hakkının kötüye kullanımı nedeniyle reddedilmiştir.

116) Vahap İlhan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7311, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Hükümlü olarak bulunduğu ceza infaz kurumunda, başvuruçuya aboneli olduğu Özgür Gündem gazetesinin iki nüshası, ceza infaz kurumları ile ilgili asılsız olduğu belirtilen bazı haberlerin yer alması ve mahkemece yasaklanan bir kitaptan alıntılar olması gerekçesiyle teslim edilmemiştir. Başvurucu, anılan yayınlar hakkında herhangi bir yasaklama kararı olmadığını belirtmiş, Eğitim Kurulunun kararı nedeniyle iletişim araçlarına ulaşma halkının engellenerek Anayasa’nın 10. ve 26. maddelerinde düzenlenen eşitlik ilkesi ile ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucunun eşitlik ilkesine yönelik iddiası, benzer olaylar ile kendi durumunun farklı olduğunu ortaya koyamadığı gibi kendisine nasıl bir ayrımcılık yapıldığına ilişkin herhangi bir beyanda da bulunmadığından inceleme konusu olmamış; AYM, başvuruyu sadece ifade özgürlüğü bağlamında değerlendirmiştir. Eğitim Kurulunun anılan gazete nüshasında ceza infaz kurumları hakkında asılsız haber ve yazıların yer almasına ilişkin tespitinin, ceza infaz kurumlarının güvenliği için nasıl bir tehlike oluşturduğunun ortaya konamadığı gerekçesiyle AYM, başvuruçunun Anayasanın 26. maddesinde düzenlenen ifade özgürlüğü çerçevesinde haber ve fikirlere ulaşma özgürlüğünün ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

117) Kamuran Reşit Bekir Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7644, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru, ceza infaz kurumu tarafından Azadiya Welat gazetesinin (gazete) bir nüshasının teslim edilmemesi ve hükümlü olan başvuruç-

nun haber ve fikirlere erişiminin engellenmesi nedeniyle ifade özgürlüğü ile haberleşme özgürlüğünün ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Gazetenin ilgili sayfalarında ceza infaz kurumlarında yapılması düşünülen eylemlerle ilgili yazıların yayımlanması gerekçesiyle gazetenin başvurucaya verilmesi engellenmiş ve buna ilişkin olarak yaptığı şikâyetler de sonuçsuz kalmıştır. AYM, başvuruyu ifade özgürlüğü bağlamında ele almıştır. AYM, başvurucaunun ifade özgürlüğüne yönelik kısıtlamanın, Anayasanın 26. maddesi anlamında demokratik toplumda kamu düzeninin korunması ve suç işlenmesinin önlenmesi için gerekli olan demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmadığını belirtmiş ve ifade hürriyetinin ihlal edilmediğine karar vermiştir.

118) Sıdık Kıran ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7774, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucular Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında yaptıkları başvurunun ve akabinde açtıkları davanın reddedildiğini, biri murislerinin evinin yakıldığını ve darp edildiğini, bu nedenle köyden göç etmek zorunda kalmalarına dair özel durumlarının değerlendirilmediğini, bu iddialarının ispat külfetinin kendilerine yüklenmesinin adil olmadığını, delillerin mahkemece hatalı ve eksik değerlendirildiğini, temyiz ve karar düzeltme ilamlarının gerekçesiz olduğunu ileri sürerek kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı, kişi hürriyeti ve güvenliği, konut dokunulmazlığı, yerleşme ve seyahat hürriyeti, mülkiyet ve adil yargılama haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, başvuruyu Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkı yönünden incelenmiş ve ilk derece mahkemesinin kararının gerekçesi ile resmî tutanaklar arasındaki farklılık sebebiyle oluşan tereddüt giderilmeksizin başvurucauların talebinin reddedilmesinin ve başvurucauların iddiaları hakkında hiçbir inceleme yapılmaksızın hüküm kurulmasının söz konusu hakkı ihlal ettiği sonucuna varmıştır.

119) Hacer Kahraman Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7935, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvurucu; öğretmen olarak görev yaptığı okulun idarecisi tarafından öğrencilerin ve diğer öğretmenlerin önünde rencide edici davranışlar sergilendiğini, okulun idarecileri tarafından tedavi amacıyla başvurduğu sağlık kuruluşlarından mahremiyetine ilişkin birtakım bilgi ve belgelerin istendiğini ve bunların ifşa edildiğini, dayanaksız ve gerçek dışı ithamlarla hakkında soruşturmalar açılarak idari görevinin alındığını, söz ko-

nusu soruşturmada dosya içeriğine erişememesi nedeniyle savunma hakkının gözetilmediğini ve kendisine haksız yere disiplin cezaları verilerek mobbing uygulandığını, ayrıca bu süreçte ayrımcılığa da maruz kaldığını ileri sürmüştür. AYM, başvuruyu kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı ile özel yaşama saygı hakkı kapsamında değerlendirmiştir. Anayasanın 20.maddesinde yer alan özel yaşama saygı hakkının hukuk sisteminde düzenlenen başvuru yollarının usulüne uygun olarak tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Anayasanın 17. maddesinde güvence altına kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının ise idari görevin geri alınmasından ve hakkında disiplin cezaları verilmesinden ibaret müdahalelerin amaçlanan hedefler açısından makul ve ölçülü olduğu, hakkın özüne dokunmadığı, derece mahkemelerinin gerekçelerinin yeterli olduğu ve müdahalenin demokratik bir toplumda gereklilik ve ölçülülük ilkesine uygun olduğu gerekçesiyle ihlal edilmediğine hükmetmiştir.

120) Vahap Akay ve Ruhsar Akay Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7963, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru; Türkiye İmar Bankası TAŞ'ın yetkisiz olarak devlet iç borçlanma senedi satışında devletin sorumluluğunun bulunması, zararın tazmini için açılan davanın dava devam ederken çıkarılan kanuna dayanılarak reddedilmesi sonucu devam eden yargı sürecine müdahâlede bulunulması, ayrıca söz konusu kanunda öngörülen giderim yolunun da gerçek zararlarını karşılamadığı nedenleri ile adil yargılanma, mülkiyet ve etkili başvuru haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, başvuruyu mülkiyet hakkı ile adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ilkesi yönünden incelemiştir. AYM, silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Mülkiyet hakkı bakımından ise başvuruculara ilgili kanun çerçevesinde ödeme yapıldığı, bu bağlamda başvurucuların mağduriyetinin sona erdiği gerekçesiyle kişi yönünden yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez olduğuna hükmedilmiştir.

121) Cengiz Kahraman ve Kenan Özyürek Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/8137, Karar Tarihi: 20/4/2016)

Başvuru, ceza infaz kurumunda hükümlü olarak bulunan başvurucuları darp etmeleri nedeniyle haklarında dava açılan infaz ve koruma memurları ile ilgili olarak etkili soruşturma yapılmadan beraat ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi nedeniyle işkence ve kötü muamele yasağının, adil yargılanma hakkının ve etkili başvuru

hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Başvuru Anayasanın 17. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen işkence ve kötü muamele yasağı ve bu yasakla bağlantılı olarak tazminat ödenmesini sağlayacak sistemin bulunmaması yönünden Anayasa'nın 40. maddesinde düzenlenen etkili başvuru hakkı kapsamında incelenmiştir. AYM, işkence ve kötü muamele yasağı ile bu hakla bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlal edilmesine ilişkin olarak başvurucu Kenan Özyürek'in iddialarının kişi bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez olduğuna; başvurucu Cengiz Kahraman'ın iddiasının ise açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Anayasanın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında güvence altına alınan eziyet yasağının ise olayla ilgili delillerin değerlendirilmediği, soruşturma ve kovuşturmanın makul sürede tamamlanmadığı gerekçesiyle başvurucu Cengiz Kahraman bakımından esas ve usul yönünden ihlal edildiğine karar vermiştir.

122) Nusrat Külah, başvuru no. 2013/6151, Karar tarihi: 21.04.2016

Spor alanı yapılması amacıyla kamuşlaştırılan taşınmazın bu kamu yararı amacına uygun kullanılmayıp imar planında yapılan değişikliklerle ticari alana çevrilerek üçüncü kişilere satılmasını mülkiyet hakkı kapsamında değerlendiren AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu bu hakkın ihlal edildiğine karar vermiştir.

123) Barış Elitaş ve diğerleri, başvuru no. 2013/7777, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle açılan davada adil yargılanma, gerekçeli karar, makul sürede yargılanma hakları ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu somut bulgu ve kanıt bulunmadığı için eşitlik ilkesi, kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğu için yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı ve diğer iddiaları red etmiştir. 7 yıl 11 ay süren yargılamanın makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

124) Veysel Tekin, başvuru no. 2013/5091, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun kısmen reddedilmesi ve bunun üzerine açılan davanın reddedilme-

si başvuru yapılmıştır. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu eşitlik, tarafsız mahkemede yargılanma, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği, gerekçeli karar, makul sürede yargılanma haklarının ihlali iddialarının kabul edilemez olduğuna, hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ise ihlal edildiğine karar vermiştir.

125) Rifat Namık Akvardar, başvuru no. 2013/5015, Karar tarihi: 21.04.2016

Kamulaştırmасız el atma nedeniyle açılan davada hükmedilen alacağın tahsili için başlatılan icra takibine karşı yapılan şikâyette mahkeme tarafından verilen kararın adil yargılanma hakkı ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu icrası talep edilen karar kesinleşmiş ve icra edilebilir olmadığından başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

126) Abdullah Yönetci, başvuru no. 2013/6827, Karar tarihi: 21.04.2016

Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi'nin yetkisiz olarak devlet iç borçlanma senedi satışında devletin sorumluluğu bulunması ve zararın tazmini için açılan dava devam ederken çıkarılan kanuna dayanılarak reddedilmesi ile vekâlet ücretinin düşürülmesinin bu kanunda öngörülen giderim yolunun zararları tam olarak karşılamadığı iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu başvuruyu mülkiyet hakkı, silahların eşitliği ilkesi ve mahkemeye erişim hakkı yönünden incelemiş ve ihlal olmadığına karar vermiştir.

127) Fatma Gökot, başvuru no. 2013/5697, Karar tarihi: 21.04.2016

Eşinin öldürülmesi olayı ile ilgili soruşturmanın etkili olarak yürütülmemesi ve davanın zamanaşımına uğraması nedeniyle yaşam hakkı ihlali incelemesi, başvuru zamanından yapılmadığından reddedilmiştir.

128) Em Export Dış Ticaret A.Ş., başvuru no. 2013/4051, Karar tarihi: 21.04.2016

Mahkeme kararına istinaden hesaplanan geçici vergiye ilişkin gecikme faizi için düzenlenen "2 No'lu ihbarname"ye karşı açılan davanın reddedilmesine ilişkin temyiz ve karar düzeltme kararlarının gerekçesiz olması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu adil yargılanma ve gerekçesiz karar ihlali iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle reddine karar vermiştir.

129) N.A., başvuru no. 2013/8130, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör örgütü üyesi olmak suçundan gözaltına alınıp uykusuz bırakıldıktan sonra fotoğraf üzerinden zorla teşhis yaptırılmak suretiyle işkence ve kötü muamele yasağının, başka bir soruşturmada ifadesi alınan tanığın duruşmada dinlenmemesi nedeniyle tanık sorgulama hakkının, bilgisayarda kimin hazırladığı belli olmayan öz geçmiş formu ile şemanın delil olarak kullanılması suretiyle adil yargılanma hakkının, yargılamanın dokuz seneden fazla sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, 4959 sayılı Kanunun uygulanmaması nedeniyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu işkence ve kötüleme yasağı ile duruşmalı yargılanma hakkının ihlal edilmediğine, iddia tanığını sorguya çekme ve makul sürede yargılanma haklarının ihlal edilmediğine karar vermiştir.

130) Hadi Kılıç ve Yeter Gökalp, başvuru no. 2013/5777, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının, ret işlemlerine karşı açılan davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmadığı, makul sürede sonuçlanmadığı gerekçeleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu, tüm iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

131) Hidayet Enmek ve Eyüpsabri Tinaş, başvuru no. 2013/7907, Karar tarihi: 21.04.2016

Avukat olan başvuru sahiplerinin gözlemci olarak katıldıkları Nevruz kutlamaları sırasında kolluk görevlileri tarafından gözaltına alınmaları, orantısız güç kullanılması ve sonrasında insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamelelere maruz kalmaları ve etkili soruşturma yürütülmemesi nedeniyle başvuru yapılmıştır. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu kişi hürriyeti ve güvenliği açısından zaman bakımından yetkisizliğe, işkence, eziyet, insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağının ise usul boyutunun ihlal edildiğine karar vermiştir.

132) Meltem Sukan, başvuru no. 2013/9459, Karar tarihi: 21.04.2016

Zorunlu hizmet süresi tamamlanmadan istifa edilmesi gerekçesiyle tıp hekimliği diploması ile uzmanlık belgesinin verilmemesi ve doktorluk mesleğinin icra edilmemesi nedenleriyle zorla çalıştırma yasağı, ça-

İşma ve sözleşme hürriyeti ile ailenin korunması ilkesinin ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu bu durumun zorla çalıştırma yasağına girmediği, başvuru yolları tüketilmediği için aile hayatının korunması ilkesi kapsamında incelenemeyeceğini belirtmiş, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir.

133) Öznur Çiçek Bildik, başvuru no. 2013/6595, Karar tarihi: 21.04.2016

GDO'lu süreçlerle ilgili Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ağır hizmet kusuru işlediği gerekçesiyle açılan tam yargı davasının reddedilmesi nedeniyle maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ve yargılamanın heyet halinde yapılmaması nedeniyle kanuni hâkim güvencesinin ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu başvurucunun bir zarara uğradığını somut olarak ortaya koyamaması nedeniyle ilkinin, açık ve görünür bir ihlal saptanamadığından ikinci iddianın kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

134) Cihan Aydın, başvuru no. 2013/3355, Karar tarihi: 21.04.2016

Cezaevinde hükümlü olarak bulunan başvurucuya karşı infaz ve koruma memurları tarafından işkence ve kötü muamele yapıldığı iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu karşılıklı el ve kollarla müdahale olması ve olayın soruşturulması nedeniyle esas ve usul yönünden bir ihlal olmadığına karar vermiştir.

135) Mehmet Reşit Arslan, başvuru no. 2013/6222, Karar tarihi: 21.04.2016

Hükümlü olan başvurucu tarafından Anayasa Mahkemesine gönderilmek üzere idareye verilen dilekçenin işleme konulmaması nedeniyle haberleşme hürriyetinin ve mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu söz konusu dilekçenin Anayasa Mahkemesine hitaben yazıldığına anlaşılmadığı, savcılığa iletilmediği ve başvurucunun 2013-2016 arası 30 bireysel başvurusunun iletilmediği gerekçesiyle her iki iddianın da kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

136) Ahmet İsmail Onat, başvuru no. 2013/6714, Karar tarihi: 21.04.2016

Konutunun bulunduğu sokaktan yüksek gerilimli iletim hattı geçirilmesinin çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı ile uygun bulunması işleminin iptal edilmesi talebiyle açılan dava ile söz konusu iletim hattının kaldırılması talebiyle açılan davaların reddedilmesi nedeniyle başvuru yapılmıştır. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu doğrudan maddi veya manevi varlığı üzerinde zararlı etlikisi olduğunun ortaya konulamaması nedeniyle maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ihlal edilmediğine, fakat makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

137) Burhan Demir, başvuru no. 2013/4957, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının, ret işlemlerine karşı açılan davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmadığı, makul sürede sonuçlanmadığı gerekçeleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu, tüm iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

138) Pelşini Bilen, başvuru no. 2013/1774, Karar tarihi: 21.04.2016

Fotoğraflarının yer aldığı canlı bomba uyarısı olan afişleri kamu binalarına asıldığı, internet sitelerinde ve ulusal yayın yapan gazete haberlerine konu olması nedeniyle özel hayatın gizliliği, yaşam, kişi güvenliği, hakları ve hak arama özgürlüğünün ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM yapmış olduğu değerlendirme sonucu, hakkında açılmış bir soruşturma olmadığından masumiyet karinesine aykırılık bulunmadığına, başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle şeref ve itibarın korunmasını isteme hakkı yönünden kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

139) Aliye Onar ve diğerleri, başvuru no. 2013/4578, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının, ret işlemlerine karşı açılan davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmadığı, makul sürede sonuçlanmadığı gerekçeleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği

ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu, tüm iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

140) Bahaettin Gülgör ve diğerleri, başvuru no. 2013/3209, Karar tarihi: 21.04.2016

Haksız bir şekilde dava açılması ve yargılama sonucu beraat kararının onanmayarak Yargıtay tarafından bozma-düşme kararı verilmesi ve yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM yapmış olduğu değerlendirme sonucu, yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığı iddiasıyla ilgili zamanaşımı nedeniyle davanın düşmesi gerekçesiyle kişi bakımından yetkisizliğe ve biri hariç diğer başvuru haklarında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

141) Laleş Çeliker, başvuru no. 2013/8413, Karar tarihi: 21.04.2016

AİHM ihlal kararına dayanılarak yapılan yargılamanın yenilenmesi talebinin gerekçe gösterilmeksizin reddedilmesi, itiraz incelemesinin dosya üzerinden yapılması, Cumhuriyet Savcısının görüşüne karşı diyetlerinin sorulmaması nedeniyle çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkeleri ile sözlü yargılama ve mahkemeye erişim haklarının ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu, yargılamanın sonucu bu iddialardan sadece mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

142) Ali Şaşkın ve diğerleri, başvuru no. 2013/6819, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle yaşam, adil yargılanma ve etkili başvuru haklarının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu, sadece makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

143) Diyaedin Alak, başvuru no. 2013/7122, Karar tarihi: 21.04.2016

Gözetim ve devamındaki süreçte gerçekleştirilen işlemlerden dolayı kötü muamele yasağının, kişi hürriyeti ve güvenliğinin, adil yargılanma hakkının, özel hayatına saygı gösterilmesi hakkının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu tüm iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

144) Türkoğlu Demir Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., başvuru no. 2013/5864, Karar tarihi: 20.04.2016

İlk derece mahkemesi olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda görülen tazminat davasında adli yardım talebinin reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu bireysel başvuru harcının yatırılmaması nedeniyle başvurunun usulden reddine karar vermiştir.

145) İpek Deniz ve diğerleri, başvuru no. 2013/1595, Karar tarihi: 21.04.2016

Toplumsal olaylara müdahale ve sonrasında yapılan yakalama işlemi sürecinde kolluk görevlilerinin güç kullanımı sonucu gerçekleşen ölüm olayının etkili şekilde soruşturulmaması nedeniyle yaşam hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu yaşam hakkının maddi ve usul boyutuyla ihlal edildiğine karar vermiştir.

146) Birsen Gülünay, başvuru no. 2013/2640, Karar tarihi: 21.04.2016

Başvurucunun yaklaşık yirmi yıl önce gözaltına alındıktan sonra kaybolan eşi ile ilgili soruşturmanın etkili olarak yürütülmemesi ve zamanlaşımına uğraması nedeniyle yaşam hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu yaşam hakkının usul boyutuyla ihlal edildiğine karar vermiştir.

147) Selvi Ağgül, başvuru no. 2013/6201, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör olayları sonucu yerleşim yerlerini terk etmek zorunda kalınması nedeniyle Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvuruların kısmen kabul edilmesi ve idare ile sulhname imzalanması akabinde başvuruların kabul edilmeyen kısmı için açılmış davaların reddedilmesi nedeniyle mülkiyet haklarının, ret işlemine karşı açılmış davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması ve makul sürede sonuçlandırılmaması, Danıştay Onuncu Dairesi içtihadına aykırı karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının, terör olayları sebebiyle köyü terke mecbur kalınması nedeniyle özel hayatın gizliliği ilkesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu tüm iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

148) Saliha Bekiroğlu ve diğerleri, başvuru no. 2013/5691, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşlanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle açılan davada adil yargılanma hakkının, eşitlik ilkesinin, tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, makul sürede yargılanma hakkının ve mülkiyet hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu sadece makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

149) Hilmi Moray, başvuru no. 2013/3053, Karar tarihi: 21.04.2016

Tutuklu olarak bulunan ceza infaz kurumunda ası suretiyle ölüm meydana gelmesi ve bu ölüm olayına ilişkin etkili bir soruşturma yürütülmemesi nedenleriyle yaşam hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu kendisini asan tutuklunun üçüncü kişi ya da kişilerin eylemlerine karşı korunmadığına ilişkin iddianın yaşam hakkının maddi boyutunun, kendi eylemlerine karşı korunmaması nedeniyle yaşam hakkının maddi ve usul boyutunun ihlal edilmediğine karar vermiştir.

150) Nejla Özer ve Müslim Özer, başvuru no. 2013/3782, Karar tarihi: 21.04.2016

Tutuklu olarak bulunan ceza infaz kurumunda ası suretiyle ölüm meydana gelmesi ve bu ölüm olayına ilişkin etkili bir soruşturma yürütülmemesi nedenleriyle yaşam hakkının, ceza infaz kurumu idaresinin bilgisi dâhilinde işkence görülmesi ve işkence iddialarının etkili bir şekilde soruşturulmaması nedenleriyle işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu kendisini asan tutuklunun kendi eylemlerine karşı korunmaması nedeniyle yaşam hakkının maddi ve usul boyutunun ihlal edildiğine karar vermiştir.

151) Fevzi Kayacan, başvuru no. 2013/2513, Karar tarihi: 21.04.2016

Konut yakınında bulunan baz istasyonunun sağlığı olumsuz yönde etkilediği iddiasıyla açılan davanın reddedilmesi nedeniyle maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu başvurusunun sağlığı üzerinde doğrudan zararlı bir etkisinin olduğunu ortaya koyan

kesin bilimsel verilerin mevcut olmaması nedeniyle bu hakkın ihlal edilmediğine karar vermiştir.

152) Tenzile Demir ve diğerleri, başvuru no. 2013/2743, Karar tarihi: 21.04.2016

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşlanması Hakkında Kanun kapsamında Zarar Tespit Komisyonuna yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının, ret işlemlerine karşı açılan davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmadığı, makul sürede sonuçlanmadığı gerekçeleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu, tüm iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

153) Hıdır Öztürk ve Dilif Öztürk, başvuru no. 2013/7832, Karar tarihi: 21.04.2016

Müşterek çocuklarının 1992 yılında güvenlik güçleri ve MİT adına çalışan kişilerce zorla kaybettirildikten ve işkenceye maruz bırakıldıktan sonra öldürülmesi, bu olay hakkında bir ceza soruşturulması yürütülmemesi ve idare aleyhine açtıkları tazminat davasının reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma, yaşam, kişi hürriyeti ve güvenliği hakları ile işkence yasağının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu bu iddiaları sadece adil yargılanma hakkı ile yaşam hakkı ve işkence ve eziyet yasağının usul boyutu ile incelemiş ve ikinci inceleme konusu bakımından ihlal olduğuna karar vermiştir.

154) Gökhan Yılmaz, başvuru no. 2013/2130, Karar tarihi: 21.04.2016

Tutukluluğun uzun sürmesi ve bu hususta tazminat hakkının tanınmaması nedeniyle özgürlük ve güvenlik hakkının, telefon görüşmelerinin şartları olmaksızın ve farklı bir dosya üzerinden dinlenmesi nedeniyle haberleşme hürriyetinin, soruşturma evresinde görev yapan hâkimin yargılamaya da katılması, telefon görüşmelerinin verilmemesi, kayıtların farklı anlama gelecek biçimde birleştirilmesi, dinleme kararlarının dosyaya konulmaması, hukuka aykırı nitelikteki görüşme dökümlerinin, babası ve kardeşiyle yaptığı konuşmaların hükme esas alınması, bu kayıtlara dayanılarak dinleme kararı verilemeyecek suçlardan da mahkûm edilmesi, kovuşturmayla ilişkin araştırma yapılması, bilirkişi incelemesi ve tanık dinlenmesi taleplerinin reddedilmesi, tanıkların büyük kısmının talimatla dinlenilmesi ve kararlarda yeterli gerekçe gösterilmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürül-

müştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu tüm bu iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

155) Yusuf Keskin ve Sefer Baysal, başvuru no. 2013/7806, Karar tarihi: 21.04.2016

Tutuklu yargılama yapılması ve soyut gerekçelerle tutukluluğun devamına karar verilmesi nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının, Kürtçe savunma imkânının tanınmaması, diğer delil elde etme yöntemlerinin kullanılmaksızın iletişimin tespitine başvurulması, telefon görüşmelerinin kolluk tarafından Türkçeye çevrilmesi ve bilirkişilere çevirisinin yaptırılmaması, tanık dinletme ve soruşturmanın genişletilmesi taleplerinin reddedilmesi, istinabe yoluyla dinlenen tanıkların ifadelerinin ve kaydedilmesi yasak olan aile içi görüşmelerin hükme esas alınması, isnat edilen suçun unsurlarının oluşmamasına ve sübuta ermemesine rağmen mahkûmiyet kararı verilmesi, mahkeme kararlarında yeterli gerekçe gösterilmemesi, temyiz aşamasında duruşma yapılmaması nedeniyle tercümandan yararlanma, gerekçeli karar, yargılamanın hakkaniyete uygun görülmesi, tanık sorgulama, duruşma yargılama haklarını ve doğrudan doğruyalık ilkesini de içerecek biçimde adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu değerlendirme sonucu, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlaline ilişkin iddiayı süre aşımı yönünden, diğer iddiaları n ise açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

MAYIS AYI KARARLARI

156) Bülent Kaya Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/2941, Karar Tarihi: 11/5/2016)

Başvurucu; aranan şahıslardan olmamasına rağmen hakkında yürütülen derdest ceza yargılamasına ilişkin bilginin GBT sistemine kaydedildiğini, belirtilen kaydın silinmesi hususunda idareye yaptığı başvurunun ve açtığı davanın ilgili mevzuat hükümlerinin doğru şekilde yorumlanmaması nedeniyle reddedildiğini, yargılandığı suçun yönergede yer alan suçlar arasında olmadığını, belirtilen bilgilerin ne kadar süreyle saklı tutulacağına ve silinip silinmeyeceğinin belirsiz olduğunu, ayrıca derdest yargılama bilgisinin mahkûmiyet kaydı gibi işlem görmesi nedeniyle yargı karar olmaksızın suçlu olarak addedildiğini belirterek Anayasa'nın 20. maddesinde tanımlanan özel hayatın gizliliği halkının ve 38. maddesinde tanımlanan masumiyet karinesinin ihlal edildiğini iddia etmiştir. AYM, başvuruyu Anayasanın 20. maddesinde güvence altına

alınan özel hayatın gizliliği hakkı kapsamında incelemiş ve söz konusu hakka yönelik müdahalenin demokratik toplumda gerekli ve ölçülü olduğu, mahkeme kararlarında da bir takdir hatasının söz konusu olmadığı gerekçesiyle özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir. Yüksek Mahkeme, söz konusu uygulamanın kamu düzeni ve güvenliğini sağlama meşru amacına dayandığı anlaşılan uygulama kapsamında söz konusu bilgilerin özellikle yapılan güvenlik taramaları ve güvenlik soruşturmasında kullanıldığı, bunların toplanma, paylaşım, kullanım ve silinmesine ilişkin hususların ayrıntılı olarak düzenlendiğini belirtmiştir.

157) Fatma Şimşek ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2013/7002, Karar Tarihi: 11/5/2016)

Başvuru, bir otobüs kazası sonucu aralarında başvuru sahiplerinin yakınlarının da bulunduğu 49 yolcunun yanarak vefat etmesi sonucu açılan tazminat davalarında, hatalı üretim nedeniyle üretici firmanın sorumluluğunun tespiti gerekirken davaların reddedilmesi ve yapımında hata bulunan otobüslerin piyasaya sürülmesine devletin izin vermesi nedeniyle yaşam hakkının, davaların makul süre sınırını aşarak 11 ila 15 yıllık sürelerde tamamlanması nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, başvuruyu Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkı kapsamında değerlendirmiştir. AYM, 17.maddede yer alan yaşama koruma yükümlülüğünün ihlal edildiği iddiası bakımından ceza davasının 2002 yılında, mahkemenin zaman bakımından yetkisinin başlangıcı olan 23/9/2012 tarihinden önce kesinleşmiş olduğu, zaman bakımından yetkisi dışında kaldığı ve ayrıca başvuru sahiplerinin idari yargıda da dava açma imkanının mevcut olduğu, başvuru sahiplerinin tüketilmediği gerekçeleriyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Bununla birlikte, yine aynı madde kapsamında öngörülen usul yükümlülüğü yönünden, etkili bir yargılama süreci yürütülmediğine ilişkin iddia bakımından ise açılan tazminat davalarının 11 ila 15 yıllık sürelerde tamamlanabildiği, yargılamaların makul özen ve hız içerisinde yürütülmediği gerekçeleriyle ihlal kararı verilmiştir.

158) Ahmet Bulut ve Ahmet Bulut Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/15696, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvuru, başvuru sahiplerinin yakınlarının 1993 yılında güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğü ve bu olaya ilişkin etkili bir ceza soruşturması yapılmadığı nedenleriyle yaşam hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, başvuru sahiplerinin iddialarını Anayasa'nın 17.maddesinde

güvence altına alınan yaşama hakkı kapsamında incelemiş ve başvurucuların iddia edilen olayın meydana geldiği tarihten yirmi yılı aşkın bir süre geçtikten sonra, etkili bir soruşturma yapılmasının mümkün olmayacağı bir aşamada iddialarını soruşturma makamlarının bilgisine sundukları, daha önceki bir zamanda neden başvuruda bulunmadıklarına ilişkin ikna edici bir gerekçe de ileri süremedikleri nedenlerine dayanarak Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan etkili soruşturma (usul) yükümlülüğü bakımından açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

159) Aykut Sancaktar Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/898, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvuru; tutukluluk süresinin kanuni ve makul süreyi aşması, hükmle birlikte tutukluluğun devamına karar verildiği hâlde gerekçeli kararın geç yazılması ve yargılamanın makul süreyi aşması (yaklaşık 12 yıl) nedenleriyle kişi özgürlüğü ve güvenliği ile adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin olarak, AYM süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. AYM, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılama hakkının ise, yargılamanın bütünü göz önüne alındığında 12 yıllık sürenin makul olmayan bir gecikme olduğu gerekçesiyle ihlal edildiğine karar vermiştir.

160) Derya Güneylüoğlu Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/6090, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvuru, makine mühendisi olan başvurucunun eser sözleşmesi kapsamında yüklenici aleyhine açmış olduğu tazminat davasında yargılamanın makul sürede tamamlanmaması, yerel mahkeme kararının gerekçesinin çelişkili olması, Yargıtay kararının gerekçe içermemesi, temyiz incelemesinin duruşmalı yapılmaması nedenleriyle Anayasanın 36. maddesinde tanımlanan adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, yapmış olduğu incelemede, yargılamanın karmaşık olmadığı; davanın yaklaşık 5 buçuk yıl sürmesinin makul olmayan bir gecikme olduğu gerekçesiyle adil yargılanma hakkı kapsamında yer alan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir. Adil yargılanma hakkına ilişkin diğer unsurlar bakımından (gerekçeli karar hakkı, temyiz incelemesi sırasında duruşmanın yapılmamış olması) ise, açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilmiştir.

161) Devran Çakar Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/679, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvurucu hakkında suç örgütü kurma ve yönetme, tehdit, nitelikli yağma, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarından ötürü soruşturma açılmış ve başvuru yapılan yargılama esnasında 3 yıl 8 ayı aşan bir süredir tutuklu kalmıştır. Başvuru, kanun ile öngörülen azami tutukluluk süresinin aşılması ve davanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği ile adil yargılama haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın süre aşımı nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılanma hakkının ise yargılamanın karmaşık olmadığı, 8 yıl 5 aylık sürenin makul olmayan bir gecikme olduğu gerekçesiyle ihlal edildiğine karar verilmiştir.

162) Dinçoğlu Makina Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5782, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvurucu, hakkında açılan tazminat davasında adına kayıtlı taşınır ve taşınmazları üzerine konulan “ihtiyati tedbir” kararına ilişkin temyiz müracaatının, ihtiyati tedbir kararlarının temyize tabi olmadığı gerekçesiyle Yargıtay tarafından reddedilmesinin mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiğini ileri sürmektedir. Bununla birlikte, yargılama devam ederken otomobiller üzerindeki şerhlerin ihtiyati haciz kapsamında hukuka uygun olup olmadığı başvuru talebi üzerine Yargıtay tarafından incelenmiş, kararın usul ve yasaya uygun olduğu belirtilerek talep reddedilmiştir. Başvurucunun temel şikâyetinin bu süreçte giderilmesi nedeniyle, AYM başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden kalmadığı anlaşıldığından başvurunun düşmesine karar verilmiştir.

163) Ersel Turhan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/1191, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvuru; tutukluluğun yeterli gerekçelerden yoksun olarak kanunda öngörülen azami süre ve makul süreyi aşması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının, tutukluluk sebebiyle yükseköğrenime devam edememe nedeniyle eğitim hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, başvuruyu Anayasa'nın 19. maddesinde düzenlenen kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında ele almıştır. Bu iddiayı, başvuru tutukluluk süresinin azami süre olan 5 yılı doldurmadığı gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Tu-

tutukluluğun makul süreyi aştığına ilişkin iddia bakımından ise, tutukluluk hâlinin devamına ilişkin gerekçelerin 4 yıl 1 ay 11 günlük tutukluluk süresi yönünden ilgili ve yeterli olmadığı gerekçesiyle Anayasanın 19.maddesinin ihlal edildiğini belirtmiştir.

164) İsmail Çifci Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/52, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Kasten öldürme suçundan yargılanan başvurucu, kanunen öngörülmüş olan azami beş yıllık tutukluluk süresinin aşılması nedeniyle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvurucunun başvuru tarihi itibarıyla tutukluluk süresinin 6 yıl 4 ay olduğunu belirtilerek kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının düzenlendiği Anayasanın 19. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

165) Mehmet Ali Oyunlu Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/ 166, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvuru, sağlıklı olarak girilen cezaevinde ölümcül bir hastalığa yakalanılması, yeterli sağlık koşullarının sağlanamaması nedeniyle yaşam hakkının; hakkında açılmış olan ceza davasında ise beraat kararı yerine mahkûmiyet karar verilmesi, hükmün açıklandığı duruşmada müdafinin bulunmaması ve duruşmaya çağrılarak dinlenmesi istenen kişinin dinlenmemesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, ölümcül bir hastalığa yakalanılmasından devletin sorumlu olduğuna ilişkin iddiayı başvurucunun cezaevindeki tutma koşullarından veya kamu görevlilerinin somut fiil ya da ihmallerinden kaynaklandığı konusunda, ayrıca bütün başvuru yollarını tüketmiş olduğuna ilişkin ikna edici bir açıklamada bulunamamasından ötürü açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddia ise süre aşımı nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur.

166) Mehmet Baransu Başvurusu (Başvuru Numarası: 2015/7231, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvurucu, “Balyoz Darbe Planı” olarak bilinen belgeleri muhabir olarak çalıştığı Taraf Gazetesinde haber olarak paylaştığı için tutuklanmıştır. Başvuru; gazetecilik faaliyeti kapsamında yayımlanan bir habere konu belgelerin temin edildiğinden bahisle suç işlenmediği ve tutuklama nedeni bulunmadığı hâlde tutuklama kararı verildiği, tutukluluğa ilişkin karar veren sulh ceza hâkimliklerinin kanuni hâkim ilkesine aykırı olup tarafsız ve bağımsız mahkeme güvencesini sağlamadıkları, kısıtlılık ka-

rarı verildiğinden soruşturma dosyasının incelenememesi ve ayrıca kapalı devre itiraz sistemi bulunması nedeniyle tutukluluğa itiraz hakkının etkili bir şekilde kullanılmadığı gerekçeleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, 19.maddede güvencelenen kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında sulh ceza hakimliklerinin tarafsız ve bağımsız olmadığı iddiası ile kısıtlılık kararı nedeniyle soruşturma dosyasına erişilemediği iddiası hakkında açıkça dayanaktan yoksun oldukları gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında tutuklamanın hukuki olmadığına ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bulmakla beraber başvuru tutuklanmasının; tutuklama kararı verilen suçların niteliği, tutuklama nedenleri ve tutukluluk gerekçelerine göre ihlal oluşturmadığı yönünde karar vermiştir. 26.maddede yer alan ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddia da kabul edilebilir bulunmuş ancak soruşturmanın yalnızca ifade ve basın özgürlükleri kapsamında kalan eylemler ve gazetecilik faaliyetleri nedeniyle tutuklandığı iddialarının yerinde olmadığı, başvuru ifade ve basın özgürlüklerine yönelik bir müdahale bulunmadığı gerekçesiyle ihlal olmadığı sonucuna varılmıştır.

167) Mehmet Derviş Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/14955, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvuru tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) karşı açılan idari davada vekâlet ücreti ile yargılama giderinin davalı idareden alınarak başvurucuya verilmesine karar verilmiştir. Başvuru; alacağın ödenmemesi üzerine ilamlı icra takibi başlatmış, buna karşı borçlu tarafından yapılan şikâyet başvurusu üzerine mahkemece duruşma açılmaksızın dosya üzerinden inceleme yapılarak aleyhine karar verilmiştir. Başvurucunun iddiasının özü, başlattığı takip hakkında yapılan şikâyet başvurusuna ilişkin incelemenin duruşma açılmaksızın dosya üzerinden yapılması nedeniyle iddia hakkında bilgi sahibi olma, karşı tez ve delillerini sunma hakkından yoksun bırakılmasına ilişkin olduğundan AYM, 36.maddede yer alan adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkeleri yönünden başvuruyu incelemiştir. AYM, bu kapsamında yargılama esnasında yalnızca şikâyet başvurusunda bulunan tarafın iddiası doğrultusunda karar verildiği; başvuru dilekçe içeriği ile deliller hakkında bilgi edinmesine ve karşı delil sunmasına izin verilmeyerek diğer tarafın yargılamada üstün bir konuma getirildiği

gerekçesiyle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

168) Mehmet Güneş Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/ 1268, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvurucu hakkında dolandırıcılık ve suç işlemek amacıyla kurulan örgüte üye olma suçlarından ötürü ceza davası açılmış ve başvurucu bu kapsamda tutuklanmıştır. Başvuru, tutukluluğun makul süreyi aştığı, tutukluluğa itiraz incelemesinde alınan savcılık görüşünün başvurucuya bildirilmediği, yargılama aşamasında taleplerinin hukuka aykırı olarak kabul edilmediği iddialarına ilişkindir. AYM, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı dava başvurunun yapıldığı tarihte ilk derece mahkemesinde halen derdest olduğundan başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yine bu hak kapsamında tutukluluğa itiraz incelemesinde savcılık görüşünün bildirilmediği, bunun da silahların eşitliği ilkesini ihlal ettiğine ilişkin iddiayı da mahkemece itirazın incelenmesi sırasında Savcılık görüşü alınmadığı anlaşıldığından açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Tutukluluğun makul süreyi aştığı iddiasına ilişkin olarak Anayasa'nın 19. Maddesinde düzenlenen kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ise tutukluluk hâlinin devamına ilişkin gerekçelerin 3 yıl 4 ay 29 günlük tutukluluk süresi yönünden ilgili ve yeterli olmadığı gerekçesiyle ihlal edildiğine karar verilmiştir.

169) Muhammet Ömeroğlu Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/657, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvurucu hakkında suç işlemek için örgüt kurma ve nitelikli yağma suçlarından ceza davası açılmış ve başvurucu bu kapsamda tutuklanmıştır. Başvuru; tutukluluğun kanun ile öngörülen azami süreyi aşması, tutukluluk süresinin makul olmaması, yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddia hakkında başvurunun ilk derece mahkemesinin nihai kararını verdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekirken daha ileri bir tarihte yapıldığı gerekçesiyle süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Adil yargılanma hakkına yönelik ise AYM, başvurucunun tanık sorgulama hakkının ihlal edildiği konusundaki iddiasını başvuru yollarının tüketilmemiş olduğu nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yine bu hak kapsamında yer alan makul sürede yargılanma hakkı açısından ise iddia-

ları kabul edilebilir bulmuş ancak yargı mercilerine atfedilebilecek bir kusurun olmadığı ve gerekli özenin gösterildiği gerekçesiyle ihlal olmadığı sonucuna varmıştır.

170) Mustafa Özyurt Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/2250, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Mikrobiyoloji ve klinik biyoloji alanında doktorası olan veteriner hekim başvuru, yürürlüğe giren sağlık hizmetleri tazminatından yararlanmak üzere idareye başvurmuş; ancak talebi reddedilmiştir. Başvuru, bu eyleme karşı açılan davanın da reddedilmesi nedeniyle mülkiyet halkının; yargılama sırasında raportörün üç kez değişmesi, duruşmaya katılan başkan ve üyelerle kararı veren heyetin tamamının aynı kişilerden oluşmaması, kararın gerekçesiz olması, hakkaniyete uygun karar verilmemesi ve yargılamanın makul bir sürede sonuçlanmaması nedenleriyle de adil yargılanma halkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, 35.maddede düzenlenen mülkiyet hakkına ilişkin iddia hakkında konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Adil yargılanma hakkı kapsamında ise makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı kabul edilebilir bulmuş ve 3 yıllık süreyi davanın niteliği bakımından uzun bularak ihlal kararı vermiştir. Adil yargılanma hakkına ilişkin diğer iddiaları (yargılamanın sonucunun adil olmadığı, gerekçeli karar hakkı, karar düzeltme aşamasında duruşma yapılmaması, yargılama sırasında raportörün değiştirilmesi, duruşmaya katılmayan üyelerin karara katılarak oy kullanmaları) ise başvuru sonucunun yargılamanın sonucunu etkileyecek usule ilişkin bir imkândan mahrum bırakılmadığı, mahkeme kararlarında bariz takdir hatası ve keyfilik bulunmadığı gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

171) Mürüvet Ceranoğlu Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/582, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvuru; eşinin ölümü üzerine tüm mirasçılarla birlikte noter huzurunda miras taksim sözleşmesi yaptıklarını, bu taksim sözleşmesi ile aynı tarihte düzenledikleri adi yazılı sözleşmede ise eşi ile birlikte oturduğu ve hâlen ikamet ettiği konutun ölünceye kadar kendisine tahsis edilip kira talep edilmeyeceğinin kararlaştırıldığını belirtilmiştir. Bu anlaşmaya rağmen oturduğu dairenin bulunduğu taşınmazın satılarak ortaklığının giderilmesi için dava açılması üzerine başvuru da oturduğu daire için tapuya ölünceye kadar intifa veya oturma hakkı şerhi verilmesi talebiyle dava açmıştır. Başvuru, söz konusu davada delillerin hatalı

değerlendirilmesi sonucunda adil olmayan bir karar verilmesi ve dosyaya sunulan sözleşmenin derece mahkemelerinin kararlarında tartışılmaması nedenleriyle adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkına ve yargılamanın sonucunun adil olmadığına yönelik iddia hakkında AYM mahkemenin başvuru delillerini değerlendirdiği, kararda bariz takdir hatası ya da keyfilik bulunmadığı gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

172) Salih Tuğrul Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/ 1988, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Müebbet hapis cezasına çarptırılan başvuru, yaklaşık on yedi yıldır cezaevinde bulunmaktadır. Bu süreçte beyin kanaması geçirmiş, reflekslerini ve hafızasını yitirmiş, kendi başına hayatını sürdürmez hâle gelmiştir. Başvuru, Adli Tıp Kurumunun tedavi ve rehabilitasyon amacıyla infaza altı ay ara verilmesinin uygun olduğu yönündeki raporuna rağmen infazın ertelenmesi talebinin toplum güvenliği gerekçesiyle reddedilmesi nedeniyle yaşam hakkı; işkence, eziyet ve insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağı, ayrımcılık yasağı, özgürlük ve güvenlik hakkı, adil yargılanma hakkı ve etkili başvuru hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Başvuru incelenirken Cumhuriyet Başsavcılığınca herhangi bir süreye bağlanmaksızın başvuru iyileşinceye kadar infazın geri bırakılmasına karar verildiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla AYM, başvurunun incelemesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden kalmadığından başvurunun düşmesine karar vermiştir.

173) Tekser İnşaat San. ve Tic. A.Ş. Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/638, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Olayda başvuru; aleyhine açılan iflas davasında vekille temsil edildiğini, kanun gereği vekille takip edilen davalarda tebligatların vekille yapılması gerektiği halde gerekçeli kararın kendisine tebliğ edildiğini, temyiz süresi de bu tebligattan başlatılarak temyiz isteminin haksız şekilde süre yönünden reddedildiğini belirterek Anayasanın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuru konusu davada, vekilin başvuru adına davayı takip edeceği yönünde bir beyan veya dilekçesinin bulunmadığı, dosyaya vekâletnamesini sunmadığı, aksine bahsi geçen duruşmada vekâlet görevinin sona erdiğini beyan ettiği, sonraki duruşmalara da katılmadığı anlaşılmıştır. AYM, mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

174) Zarife Yelis ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/6032, Karar Tarihi: 17/5/2016)

Başvurucular; yakınlarının öldürülmesine ilişkin açılan kamu davasında suçun niteliğini konusunda yanılığa düşülerek sanık hakkında kasten insan öldürme suçu yerine kasten yaralama sonucu ölüme neden olma suçundan hüküm kurulduğunu, soruşturma ve akabinde açılan kamu davasının makul sürede tamamlanmadığını belirterek Anayasanın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının, Anayasanın 40. maddesinde güvence altına alınan etkili başvuru hakkının ve Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, başvuruyu adil yargılanma hakkı kapsamında ele almış ve başvurunun süre aşımı nedeniyle reddine karar vermiştir.

175) Abdulkadir Akan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/2326, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu; haksız yere tutuklu kaldığını, yapılan yargılama sonucunda beraat etmesine rağmen kararın kendisine tebliğ edilmediğini, Hazine aleyhine açtığı tazminat davasının Mahkemece mevzuatın hatalı yorumlanması sonucu süre aşımı gerekçesiyle reddedildiğini, bu tür davalar için hukuken azami dava açma süresi öngörülmediğini belirterek Anayasanın 17., 19., 36. ve 40. maddelerinde düzenlenen ilke ve hakların ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvuruyu Anayasanın 36.maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiş ve yargılamanın hukuki belirlilik ve hukuk güvenliği ilkelerine uygun olarak yapıldığı, süre aşımına ilişkin düzenlemelerin dava açmayı imkânsız kılacak şekilde değerlendirilmediği gerekçeleriyle başvuru- nun mahkemeye erişim hakkının özüne zarar verecek nitelikte bir sınır- lama bulunmadığı sonucuna vararak başvurunun açıkça dayanaktan yok- sun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

176) Alaettin Asi Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/3359, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu, terör örgütü üyeleri tarafından kardeşinin kaçırıldığı, güvenlik kaygısıyla köyünü terk etmek zorunda kaldığı dikkate alınmak- sızın Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında yaptığı başvurunun reddedilmesi nedeni- yle hakkaniyete uygun yargılanma ve mülkiyet haklarının; ret işlemine karşı açılan davaya ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması, davanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma halkının

ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuru, Anayasanın 36.maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı kapsamında değerlendirilmiştir. AYM, adil yargılanma hakkına ilişkin diğer iddialar hakkında (tarafsız mahkemede yargılanma hakkı, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkeleri, gerekçeli karar hakkının, makul sürede yargılanma hakkı) açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Bununla birlikte, hakkaniyete uygun yargılanma hakkı bakımından ise, yargılamada talepler hakkında değerlendirme yapılırken başvurucunun terör olaylarından kaynaklanan güvenlik kaygısı ile yerleşim yerini terk ettiği konusundaki özel durumun incelenmediği gerekçesiyle ihlal kararı verilmiştir.

177) Arzu Aydın Margi Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/10007, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru; iş akdinin geçerli bir nedene dayanmaksızın feshi üzerine açılan davada ilk derece mahkemesi tarafından verilen davanın kabulüne ilişkin hükmün Yargıtay’ca gerekçesiz bir şekilde ortadan kaldırılarak davanın reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkindir. Yargıtay tarafından davanın kesin olarak reddine karar verilmesi nedeniyle adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddiası açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Temyiz üzerine Yargıtay’ın, başka bir araştırma yapılmaksızın dosyadaki aynı delilleri değerlendirilmek suretiyle davayı reddetmiş olmasının; kararın sonucuna etki edecek iddia ve itirazların, delillerin gereği gibi değerlendirilmemiş olmasının ise adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkını ihlal ettiğine hükmedilmiştir.

178) Bilal Canpolat Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/983, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru, tutukluluğun makul süreyi aşması nedeniyle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. AYM, başvuruyu başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Yüksek Mahkeme, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen bir tutuklu için *tazminat talebinde bulunabilme imkânı* tanınmış olduğunu ve ikincillik ilkesi gereği, etkin olan bu yolun öncelikle tüketilmesi gerektiğini belirtmiştir.

179) Cengiz Yaşar Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/281, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu, terör örgütün baskısına uğradığını ve güvenlik kaygısı nedeniyle köyünü terk etmek zorunda kaldığını, bu özel durumunun dikkate alınmaksızın 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansması Hakkında Kanun kapsamında yaptığı başvurunun reddedildiğini ve ret işlemine karşı açılan davada adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu, söz konusu özel durumu hakkında herhangi bir bilgi veya belge sunamadığından AYM, Anayasanın 36.maddesinde yer alan adil yargılanma hakkı kapsamındaki unsurların (hakkaniyete uygun yargılanma hakkı, tarafsız mahkemede yargılanma hakkı, çelişmeli yargılanma hakkı ve silahların eşitliği ilkeleri, gerekçeli karar hakkı, makul sürede yargılanma hakkı) açıkça dayanaktan yoksun olmaları nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

180) Ekrem Onar ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/3319, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru, Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansması Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvuruların ve akabinde açılan davaların yeterli gerekçe içermemesi, taraflarca sunulan belgelerin dikkate alınmaksızın köyün tamamen boşalmamış olduğu soyut gerekçesine dayanılarak reddedilmesi, makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle mülkiyet hakkının ve adil yargılanma halkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Başvurucular ayrıca benzer başka başvurularda tazminata hükmedilmesine rağmen kendi başvuruları reddedilmek suretiyle eşitlik ilkesine aykırı davranıldığını da ileri sürmüşlerdir. AYM, başvuruyu 10.maddede düzenlenen eşitlik ilkesi ile 36.maddede düzenlenen adil yargılanma hakkı ve onun unsurları (tarafsız ve bağımsız bir mahkemede yargılanma hakkı, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkeleri, gerekçeli karar hakkı, hakkaniyete uygun yargılanma, makul sürede yargılanma hakkı) kapsamında incelemiş ve her iki madde bakımından da açıkça dayanaktan yoksun oldukları gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı verilmiştir.

181) Enes Topuz Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/801, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu; tutuklu olarak yargılandığı davada tutukluluk süresinin makul olmadığını, tutukluluğa yaptığı itirazın incelenmesinde cumhuriyet savcılığında alınan görüşün kendisine tebliğ edilmeden karar verildiğini, yargılama sırasında tanıklarının dinlenmediğini, savunma hakkı-

nın kısıtlandığını belirterek kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, Anayasanın 36.maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Ayrıca, cumhuriyet savcısından alınan mütalaanın kendisine bildirilmediği iddiası da, söz konusu görüşte tutukluluğun devamı ya da itirazın kabulü yönünde bir açıklama bulunmadığı, itirazın reddine karar verilirken savcılık görüşüne atıfta bulunulmadığı gerekçeyle açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. AYM, Anayasanın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı bakımından ise tutukluğun devamına ilişkin kararların gerekçelerinin tutulmanın meşruluğunu haklı gösterecek özen ve içerikte olduğu, makul sürenin aşılmadığı gerekçeyle ihlal olmadığı yönünde karar vermiştir.

182) Farah Abdulhameed M. Ali Al-Mudhafar Başvurusu (Başvuru Numarası: 2015/13854, Karar Tarihi:18/5/2016)

Başvuru, ülkesinde iç savaş yaşanan başvuru hakkında verilen sınır dışı kararının uygulanması hâlinde yaşam hakkı, işkence ve eziyet yasağı ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edileceği iddialarına ilişkindir. Başvurucu, tedbir talebinde de bulunmuştur. Başvurucu kendi rızasıyla Türkiye'den ayrılacak BMMYK tarafından ailesiyle birlikte Kanada'ya yerleştirildiğinden sınır dışı kararının uygulanma ihtimali kalmadığı gibi başvurucunun yaşamına veya maddi ve manevi bütünlüğüne yönelik tehlike de ortadan kalkmıştır. AYM, başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden kalmamış olması nedeniyle düşmesine ve sınır dışı işleminin durdurulmasına yönelik verilmiş olan tedbir kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

183) Hayrettin Turan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/478, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu terör olayları nedeniyle köyünü terk etmeye mecbur kaldığı gerekçeyle Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılama Hakkında Kanun kapsamında başvuruda bulunmuş, hükmedilen tazminat miktarını yeterli bulmamış ancak açmış olduğu dava mahkemeye uyuşmazlığın öğrenildiği tarih olarak uyuşmazlık tutanağının imzalandığı tarih kabul edilerek süre aşımından reddedilmiştir. Başvuru, Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında mahkemeye erişim halkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. AYM, söz konusu iddiayı dava açmaya ilişkin usul koşulları-

nın mahkemece katı ve şekilci olarak uygulanmadığı, idari işleme karşı başvurulabilecek yargı yolunun ve süresinin kanunda belirtildiği, mevzuatın karışık olmadığı, mahkeme kararının Danıştay'ın yerleşik içtihadı yönünde verildiği gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

184) Hülya Doğan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5613, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru; resmi belgede sahtecilik suçundan yargılanan başvuru-
cunun davasında tanıkların sorgulanamaması, bilirkişi raporu alınması için yapılan taleplerinin gerekçesiz reddedilmesi, delillerin eksik ve hatalı değerlendirilmesi ve hükmün gerekçesiz olarak onanması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, Anayasanın 36.maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı kapsamındaki (tanık sorgulama hakkı, bilirkişi incelemesi yaptırılması talebinin gerekçesiz reddi, Yargıtay onama kararının gerekçesiz olduğu) iddialara yönelik olarak söz konusu mahkeme kararlarının yeterli güvenceleri içeren bir usulle ve yeterli gerekçelerle verildiği, bariz takdir hatası veya açık keyfilik bulunmadığı gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Bilirkişi incelemesi yaptırılması talebinin gerekçesiz reddedildiğine ilişkin iddianın da bir temel hak ihlalinin olmadığı gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

185) Maşallah Güzelsoy Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/14583, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu, eşinin faili meçhul şekilde öldürüldüğünü, olayda adı geçen iki kolluk görevlisi haklarında kamu davasının açılmadığını; soruşturmada hiçbir delil toplanmadan kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini belirterek Anayasanın 17. maddesinde güvence altına yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, soruşturma kapsamında ölüm olayının nedenini aydınlatabilmek ve sorumluları tespit edebilmek için gerekli somut adımların atılmadığını, delillerin toplanması konusunda makul olan tüm tedbirlerin alınmadığını, yaşama hakkının usul boyutunun gerektirdiği yeterlilik ve hızda bir incelemenin yapılmadığını belirterek 17. maddenin bu yönden ihlal edildiğine karar verilmiştir.

186) Mehmet Tabak Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/260, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu bir üniversitede genel sekreter olarak görev yapmakta iken rektörlük işlemleriyle başka bir birimde geçici olarak görevlendirilmesi üzerine açmış olduğu davada söz konusu işlemin iptaline karar verilmiş, daha sonra karar kanun yollarından geçerek kesinleşmiştir. Başvuru, görevlendirme işleminin iptal edilmesi üzerine yargı kararının icra edilmemesi, peş peşe yapılan görevlendirme işlemlerinin atamaya dönüşmesi ve daha sonra açılan davalarda keyfi kararlar verilmesi nedeniyle maddi ve manevi bütünlüğünü koruma hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, başvuruyu adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiştir. Bu hak kapsamında yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı ve mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine yönelik iddia, bu yönde bir bilgi ya da belge sunulmadığından AYM’ce açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Görevlendirmenin kaldırılması talebinin reddine ilişkin işlemin iptal edilmesinden sonra başvurucu hakkında yapılan görevlendirme işlemlerine karşı açılan davalarda da İlk Derece Mahkemesi, ihtiyaç durumu ve görevlendirme sürelerinin makul olması nedeniyle ret kararları vermiştir. AYM’ye göre başvurucu tarafından mahkeme kararının uygulanmadığı gerekçesiyle açılan tazminat davasının ve diğer görevlendirme işlemlerine karşı açılan davaların ihtiyaç durumu ve görevlendirme sürelerinin makul olması nedeniyle reddedilmiş olması da bu sonucu desteklemektedir.

187) Mesut Ekinci Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/956, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru; askerlik hizmetini yapmakta iken sağ dizinden yaralanması ve uzun süre tedavi edilememesi temelinde başvurucunun açtığı davanın süre aşımı yönünden reddedilmesi ve AYİM kararlarına karşı başvurulabilecek bir temyiz merciinin olmadığı nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Başvurucu, askerlik hizmeti sırasındaki yaralanmasının etki ve sonuçlarının devam ettiğini, zararın bütün sonuçlarıyla belli olduğu tarihin terhis tarihi değil, son ameliyatına ilişkin raporun tarihi olduğunu, davayı zamanında açtığını ileri sürmektedir. AYM, AYİM nezdinde iki dereceli yargılanma hakkı Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden olmadığı gibi Sözleşmenin ve Türkiye’nin taraf olduğu protokollerden herhangi birinin kapsamına da girmediği gerekçesiyle konu bakımından yetkisiz-

lik nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. AYM, yine adil yargılanma hakkı kapsamında mahkemeye erişim hakkının ise AYİM'in rahatsızlığın hangi tarihte tüm sonuçları ile ortaya çıktığı ve başvurusunun bunu hangi tarihte öğrenip değerlendirebileceği konusunda bir açıklama yapmaksızın salt terhis tarihini esas alması nedeniyle ihlal edildiğine karar vermiştir.

188) Nusret Konan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/194, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru, kendisi ve çocuğunun sağlık sorunları nedeniyle yapılan atama talebinin reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada başvurusunun talebinin usulüne uygun olarak değerlendirilmediği, özel durumlarının dikkate alınmadığı, yargılama sürecinde keyfi davranıldığı ve makul sürenin aşıldığı gerekçeleriyle yaşam hakkının, aile hayatına saygı hakkının, çalışma hakkının ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, adil yargılanma hakkı kapsamındaki yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı, gerekçeli karar hakkının ve mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları, başvurusunun buna ilişkin bir bilgi ya da kanıt sunamaması, mahkeme kararında bariz takdir hatası ya da keyfilik bulunmaması, dava açmayı imkânsız kılacak veya aşırı derecede zorlaştıracak bir durumun söz konusu olmaması nedeniyle açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez olduklarına karar vermiştir. Makul sürede yargılanma hakkına yönelik iddia bakımından ise yaklaşık 5 yıllık sürenin yargılamanın bütünü göz önüne alındığında makul olmadığı gerekçesiyle ihlal kararı verilmiştir.

189) Salih Tanrıverdi ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/580, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru, tutukluluğun makul süreyi aşması ve tutukluluğa itiraz incelemelerinin duruşmasız yapılması, yeterli gerekçeleri içermemesi nedenleriyle kişi özgürlüğü ve güvenliği, tutuklu devam edilen yargılamanın makul sürede bitirilmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkına yönelik olarak başvuru Ramazan ve Mehmet Emin Tanrıverdi'nin tutukluluk süresinin makul olmadığına ilişkin iddialarının ilk derece mahkemesinin tahliye kararını verdiği tarihten itibaren otuz gün içinde başvuruda bulunmadıkları gerekçesiyle süre aşımı nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Tutukluluğa itirazın duruşma yapılmaksızın değerlendirildiğine ilişkin iddialar ise başvuru tarafından bu nedenle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiği

soyut şekilde ileri sürülmekte olup bu hakkın nasıl ihlal edildiğine ilişkin bir açıklama ve kanıtlamada bulunulmadığından açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Başvuruculardan Salih, Muhittin, Murat ve Aziz Tanrıverdi'nin gerekçesiz olarak üç yılı aşan bir süre boyunca tutuklu kalmaları nedeniyle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddialar ise kabul edilebilir bulmakla birlikte tutukluğun devamına ilişkin kararların gerekçelerinin yeterli özen ve içerikte olduğu belirtilerek ihlal olmadığı sonucuna varmıştır. AYM, Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılanma hakkının ise yargı mercilerine atfedilebilecek bir kusurun olmadığı ve gerekli özenin gösterildiği, 6 yıllık yargılama süresinin söz konusu dava bakımından makul olduğu gerekçesiyle ihlal edilmediğine karar vermiştir.

190) Serdar Hacısüleymanoğlu Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/593, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Suç işlemek amacıyla örgüt kurma ve yağma suçlarından hakkında ceza davası açılan başvuru, tutukluluğun kanunda öngörülen beş yıllık azami süreyi aştığını, mahkemenin her defasında aynı gerekçelerle tutukluluğu devam ettirdiğini belirterek Anayasanın 19. maddesiyle güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile 36. maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvuruçunun ilk derece mahkemesinin nihai kararını verdiği tarihten itibaren otuz gün içinde başvurusunu yapması gerekirken daha geç bir tarihte yaptığı gerekçesiyle süre aşımından kabul edilemezlik kararı vermiştir. AYM'ye göre, "bir suç isnadına bağlı olarak" tutuklulukta geçen sürenin başlangıcı, başvuruçunun ilk kez yakalanıp gözaltına alındığı durumlarda bu tarih, doğrudan tutuklandığı durumlarda ise tutuklama tarihidir. Sürenin sonu ise kural olarak kişinin serbest bırakıldığı ya da ilk derece mahkemesince hüküm verildiği tarihtir. Bu kapsamda "bir suç isnadına bağlı olarak tutuklu olma" durumunda, tutukluluk süresinin kanuni süreyi veya makul süreyi aştığı iddiasıyla yapılacak bireysel başvurunun ilk derece yargılaması devam ederken tutukluluğun devamına karar verilen her aşamada başvuru yolları tüketildikten sonra veya serbest bırakılmadan itibaren başvuru süresi içinde yapılması gerekir.

191) Uğur Arslan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5673, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvuru, başvuruçunun tedavi gördüğü hastanede kolunun sakat kalması üzerine doktorlar aleyhine adli yargıda açtığı tazminat davasının

içtihat değişikliği nedeniyle doğrudan kamu görevlisine karşı açılmayacağı gerekçesiyle husumet yokluğu nedeniyle reddedilmesi, bu sürecin uzun de sürmesi yüzünden idari yargıda dava açılabilmesinin mümkün olmaması ve davanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının; doktor hatasından kaynaklanan kalıcı sakatlık nedeniyle de kişinin maddi ve manevi varlığını koruma halkının ihlal edildiğine ilişkindir. AYM, yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığına ve mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı, mahkeme kararında bariz takdir hatası veya açık keyfilik oluşturan bir durum bulunmadığından açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Hukuki güvenlik ilkesi, içtihadın değişmezliği şeklinde bir hak bahsetmemektedir. Kişinin maddi ve manevi varlığını koruma halkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı da idari yargıda tam yargı davası açılması mümkün iken bu yola başvurulmadığı gerekçesiyle başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Makul sürede yargılanma hakkının ise yargılamanın bütünü göz önüne alındığında davanın karmaşık olmaması, 3 yıl 10 ay 23 günlük sürenin makul olmadığı gerekçesiyle ihlal edildiğine karar vermiştir.

192) Zekayi Çelebi Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5633, Karar Tarihi: 18/5/2016)

Başvurucu; işkence suçundan yargılandığı davada delillerin eksik ve hatalı değerlendirildiğini, olay tarihinde ilgili birimde görevli olmadığını, suçu işlediğine dair delil bulunmadığını, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının tebliğnamesinin tebliğ edilmediğini, bu nedenle silahların eşitliği ve çelişmeli yargı ilkesine aykırı davranıldığını belirterek Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, yargılamanın sonucunun adil olmadığına ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tebliğnamesinden haberdar edilmediğine ilişkin iddia bakımından ise söz konusu tebliğnamenin Yargıtay kararını etkileyici nitelikte olduğu gerekçesiyle Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar verilmiştir.

193) Aycan İrmez Başvurusu (Başvuru Numarası: 2016/9400, Karar Tarihi: 23/5/2016)

Başvurucu, Anayasaya ve yasaya aykırı olarak mülki amirler tarafından sokağa çıkma yasağı kararları alındığını, sokağa çıkma yasağı

nedeniyle ikametine gidemediğini, hayatını kaybetme kaygısıyla yaşadığını, birden fazla kez aramaya, hakarete, idari yaptırıma maruz kalabileceğini belirterek Anayasa'nın 17. ve 19. maddelerinde güvence altına alınan maddi ve manevi bütünlüğün korunması hakkı ile kişi özgürlüğü ve güvenliği haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü ve mülki amir tarafından sokağa çıkma yasağı kararı alınmasının ve uygulanmasının engellenmesi konusunda tedbir kararı verilmesini talep etmiştir. AYM, başvuru- rucunun yaşamına ya da maddi veya manevi bütünlüğüne yönelik derhâl tedbir kararı verilmesini gerektiren ciddi bir tehlike bulunduğu dosya kapsamında bulunan bilgi ve belgelerden anlayamadığı, başvuru- rucunun başvuruda bulunmadan önce kamu makamlarıyla doğrudan iletişime geçmediği, emniyet veya sağlık birimlerinden herhangi bir konuda yardım talebinin bulunmadığı gerekçeleriyle tedbir talebini reddetmiştir.

194) Eiza Kashkoeva Başvurusu (Başvuru Numarası: 2016/9483, Karar Tarihi: 25/5/2016)

Hakkında fuhuş yaptığı gerekçesiyle sınır dışı kararı verilen başvuru- rucu, bu gerekçenin doğru olmadığını, ülkesine geri gönderilmesi hâlinde toplumsal baskı nedeniyle yaşamının tehlikeye düşebileceğini belirterek Anayasa'nın 17. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan kişi dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığın korunması hakkı ile adil yargılanma haklarının ihlal edileceğini ileri sürmüştü ve sınır dışı işleminin yürütmesinin tedbiren durdurulmasına karar verilmesini talep etmiştir. AYM, başvuru- rucunun sınır dışı edilmesi hâlinde ülkesinde yaşamının tehlikeye düşeceği konusundaki iddialarını somutlaştıracak bilgi ve belgeleri ortaya koyamadığı ve söz konusu iddiaları idare mahkemesinde görülen davada ileri sürmeyip ilk kez bireysel başvuru aşamasında ortaya koyduğu gerekçesiyle tedbir talebini reddetmiştir.

195) Hüseyin Yılmaz Başvurusu (Başvuru Numarası: 2016/9401, Karar Tarihi: 25/5/2016)

Başvuru- rucu, ölüm riski içeren sağlık sorunları yaşamasına rağmen ceza infaz kurumunda tutulmasının yaşamı, maddi ve manevi bütünlüğü bakımından tehlike oluşturduğunu belirterek Anayasa'nın 17. ve 19. maddelerinde güvence altına alınan kişi dokunulmazlığı, maddi ve manevi bütünlüğün korunması hakkı ile kişi özgürlüğü ve güvenliği haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü, hakkında uygulanan tutukluluk kararının tedbiren kaldırılarak tahliyesine karar verilmesini talep etmiştir. AYM, tıbbi uzmanlık ve ikincillik ilkesi gereği öncelikli olarak adli makamlar tarafından sağlık kuruluşlarının raporlarına göre bir değerlendir-

me yapılması gerektiğinden bu aşamada tedbir talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına; ancak kamu makamlarının bu süreci ivedi bir şekilde yerine getirmesine ve gelişmelerden mahkemenin bilgilendirilmesine karar vermiştir.

196) Oyatullo Kurbonov ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2016/10071, Karar Tarihi: 31/5/2016)

DAEŞ terör örgütüyle bağlantıları olduğu iddiasıyla haklarında sınır dışı edilme kararı verilen başvurucular, terör örgütüyle ilgilerinin bulunmadığını, sınır dışı edilmeleri hâlinde dini inançları nedeniyle ülkelerinde yaşamları ile maddi ve manevi bütünlüklerinin tehlikeye düşebileceğini belirterek Anayasa'nın 17., 19. ve 36. maddelerinde güvence altına alınan kişi dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığın korunması hakkı, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile adil yargılanma haklarının ihlal edileceğini ileri sürmüş ve sınır dışı işleminin yürütmesinin tedbirin durdurulmasına karar verilmesi talebinde bulunmuşlardır. AYM, başvurucuların dini inançları nedeniyle ülkelerinde zulüm görecekları iddialarını ispata yarayacak somut bilgi ve belgeleri ortaya koymadıkları gerekçesiyle tedbir talebini reddetmiştir.

HAZİRAN AYI KARARLARI

197) Adem Yüksel başvurusu, başvuru no. 2013/9045, Karar tarihi: 01.06.2016

Kurmay albay rütbesini taşıyan ve yurt dışında askeri ateşe olarak görev yapan başvurucu eşie ait olduğu iddia edilen internetteki ses kayıtları sebebiyle sürekli görev atamasının iptali ve buna ilişkin açtığı davanın reddedilmesi ile emekliye ayrılmak zorunda kaldığını iddia etmiştir. Başvurucunun ilk iddiasını özel hayata saygı hakkı kapsamında değerlendiren AYM, özel hayatın en mahrem alanın daha fazla ifşa edilmesine idarenin kendi eliyle yol açtığı için bu hakkın ihlal edildiğine karar vermiştir. İkinci iddia bakımından ise başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilmiştir.

198) Tasfiye Hâlinde Cemtur Seyahat ve Turizm Ltd. Şti. Başvurusu, başvuru no. 2013/865, Karar tarihi: 01.06.2016

Borçlu şirketin yönetim ve denetimine TMSF tarafından el konulması nedeniyle alacağını tahsil edemediği ve yargılama süresinin olağan süreyi aştığını ve taleplerinin reddedilmesine ilişkin hiçbir gerekçe gösterilmediğini iddia etmektedir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda İdare Mahkemesi ve Danıştay kararlarının gerekçesiz olmadığı anla-

şıldığından gerekçeli karar hakkı; yargılama hakkına yönelik açık bir ihlalin olmadığı anlaşıldığından duruşmalı yargılama hakkı ihlali iddialarını kabul edilemez bulmuştur. Mülkiyet hakkı ve makul sürede yargılanma hakkının ise ihlal edildiğine karar vermiştir.

199) Ersan Nazlier başvurusu, başvuru no. 2015/19917, Karar tarihi: 07.06.2016

Sağ kolunu kaybetmiş olan başvurucu ceza infaz kurumunda fiziksel özelliklerine ve sağlık durumuna uygun olmayan koşullarda tutulmanın yaşam hakkı, işkence ve eziyet yasağı ile adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini iddia etmekte olup, tek kişilik odada tutulmaması konusunda tedbir kararı verilmesini talep etmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda sağ kolunu kaybetmiş olan başvurucunun tek kişilik odada tutulmasının yalnız başına temel ihtiyaçlarını karşılayamayacağı gerekçesiyle tedbir talebinin kabulüne ve başvurucunun sağlık durumuna ve fiziksel özelliklerine uygun koşullarda cezasının infaz edilmesi konusunda gerekli tedbirlerin alınmasına karar vermiştir.

200) Ali Tezel başvurusu, başvuru no. 2014/411, Karar tarihi: 09.06.2016

Bir internet sitesinde yayımlanan makalede başvurucu hakkında yer verilen ifadelerin tahkir edici olduğu halde başvuru ceza davasından sonuç alınmaması iddialarıyla yapılan başvuru, şeref ve itibarın korunması hakkı kapsamında değerlendirilmiştir. AYM, somut olayda hukuk davası açılmadığı için başvuru yollarının tüketilmemesi gerekçesiyle bu iddianın kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

201) Tuncay Yazıcı başvurusu, başvuru no. 2014/735, Karar tarihi: 09.06.2016

Yeterli savunma hakkı tanınmaması ve mahkûmiyet gerekçesinin tebliğ edilmemesi nedeniyle adil yargılanma; tutukluluğun makul süreyi aşması ve tutukluluğa itiraz hakkının etkili olarak kullanılamaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda adil yargılanma hakkı ihlali iddiasının kanun yolu tüketilmediği; kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ihlali iddiasını ise süre aşımı nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

202) Veli Servet Çelik başvurusu, başvuru no. 2014/157, Karar tarihi: 09.06.2016

Kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla yapılan takibe karşı ileri sürülen şikâyetle kanun ve usule aykırı karar verilmesiyle adil yargılanma hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığına ilişkin ilk iddiayı kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin olduğu için kabul edilemez bulmuş; ikinci iddia bakımından ise yaklaşık 10 yıl 9 ayda sonuçlanan yargılamanın makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

203) A.S. başvurusu, başvuru no. 2014/2841, Karar tarihi: 09.06.2016

İdari gözetim altında tutma koşullarının gayriinsani ve onur kırıcı olması nedeniyle Anayasanın 17.maddesinin; etkili bir iç hukuk yolu bulunmaması nedeniyle bu madde ile bağlantılı olarak 40.maddenin; özgürlükten mahrum bırakılmanın yasal dayanaktan yoksun olması, yargısal denetimin bulunmaması ve bu çerçevede iç hukukta tazminat sağlama imkânı tanınması nedeniyle 19.maddenin ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda 17.maddenin 3.fıkrasının, yine söz konusu madde ile bağlantılı olarak 40.maddenin ve 19.maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir.

204) A.T. başvurusu, başvuru no. 2014/2251, Karar tarihi: 09.06.2016

Bir gazete ve gazetenin internet sitesinde yer alan haberde gerçeğe aykırı bilgilere yer verilmesi nedeniyle şeref ve itibarının korunması hakkının; önceden reyini belli eden hâkimin davaya bakması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda her iki iddianın da kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

205) İsrafil Hurman başvurusu, başvuru no. 2014/1782, Karar tarihi: 09.06.2016

21/12/2000 tarihli 4616 sayılı Kanun kapsamında verilen erteleme kararı uyarınca erteleme kararının kalkabilmesi için deneme süresinde işlenen suçun ertelemeye esas suç ile aynı cins veya daha ağır şahsi hürriyeti bağlayıcı ceza gerektiren bir suç olması gerekmekte olup, başvuru-cu deneme süresinde işlediği suçun bu nitelikte olmamasına rağmen er-

teleme kararının kalktığını ileri sürerek özgürlük ve güvenlik hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda bu iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

206) Cevat Günbeği başvurusu, başvuru no. 2014/6387, Karar tarihi: 09.06.2016

İlk derece mahkemesinin kararının tebliğ edilmemesi nedeniyle temyiz yönünden iddia ve itirazının ileri sürülememesi, yargılamanın özel yetkili mahkemelerce yürütülmesi ve yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda ilk iddianın başvuru gerekeçli temyiz yaptığından, ikinci iddianın ise kanıtlanamadığından kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. 9 yıl 11 ay 6 gün süren yargılamanın ise makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiği sonucuna varılmıştır.

207) Sevim Metin ve Diğerleri başvurusu, başvuru no. 2014/84, Karar tarihi: 09.06.2016

Kamulaştırma bedelinin arttırılması davasında mahkemenin mevzuat ve yerleşik içtihada aykırı değerlendirme yaparak davanın açılmamış sayılmasına karar vermesi nedeniyle mahkemeye erişim; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda takip edilmemesi nedeniyle dosyanın işleminden kaldırılması ve bunun tekrarı üzerine davanın açılmamış sayılmasına karar verilmesinin kanuna dayanması nedeniyle ilk iddianın kabul edilemez olduğuna; 10 yıl 5 ayda tamamlanan yargılamanın ise makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

208) Necat Öztekin başvurusu, başvuru no. 2014/510, Karar tarihi: 09.06.2016

Tutukluluğun uzun sürmesi ve tutukluluk incelemesinde yaşanan eksiklikler nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; hukuka aykırı delillere dayalı ve eksik inceleme sonucunda mahkûmiyete hükmedilmesi, tercümandan yararlanma talebinin reddedilmesi, derece mahkemelelerinin kararlarının uygun biçimde gerekçelendirilmemesi ve yargılamanın uzun sürede sonuçlandırılması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda kendi incelemesinin tamamlanmadan AİHM'in başvuruçunun makul

sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ve başvurucuya tazminat ödenmesine karar verdiğinin başvurucu tarafından kendisine bildirilmesinin bildirme yükümlülüğüne aykırılık teşkil ettiğini tespit etmiştir. Bu nedenle başvurucunun başvuru hakkını kötüye kullandığına ve idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

209) Deniz Dönmez ve Diğerleri başvurusu, başvuru no. 2014/4663, Karar tarihi: 09.06.2016

Kuruluşundan itibaren üç yıl içinde bir kısım ilçe kongrelerini yapmaması nedeniyle yönetim kurulu başkanlığı olan başvurucular hakkında idari para cezasına hükmedilmesinin ifade ve örgütlenme özgürlüğüne; kanuni dayanağı olmadan ve savunma alınmadan idari para cezası uygulanmasının da suç ve cezaların kanuniliği ve adil yargılanma hakkına aykırı olduğu iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda cezaya temel dayanak teşkil eden mevzuatta bu müeyyideyi uygulayacak merciin bir hukuk devletinde olması gereken belirlilikte kanunla tayin edilmemesi nedeniyle siyasi örgütlenme özgürlüğünün ihlal edildiğine; fakat söz konusu dosya yeniden yargılama için mahkemesine gönderileceğinden adil yargılanma hakkının ihlali yönünden inceleme yapılmasına gerek olmadığına karar vermiştir.

210) Serkan Işık başvurusu, başvuru no. 2014/8486, Karar tarihi: 09.06.2016

Başvurucu davanın makul sürede sonuçlandırılmaması, soruşturma evresinde müdafinin yardımından faydalandırılmaması, delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında hataya düşülmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda başvurucunun ikinci iddiasının ifadesi sırasında müdafinin bulunması; diğer iddialarının ise kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğundan kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. İlk iddia bakımından ise 8 yıl 4 ayı aşan yargılamanın makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

211) Muammer Tatar başvurusu, başvuru no. 2014/819, Karar tarihi: 09.06.2016

Sıra cetveline itiraz ve alacağın iflas masasına kaydedilmesi davasında gerekçeli kararda belirtilen süre için yapılan temyiz talebinin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda kısa kararda temyiz süresinin bulunmaması ve başvurucunun gerekçeli karar-

da yanlış belirtilen süre içinde temyiz başvurusunu yapmasına rağmen süre yönünden temyiz talebinin reddinde mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

212) Alper Aldemir başvurusu, başvuru no. 2014/4987, Karar tarihi: 09.06.2016

Mahkeme kararında gösterilen temyiz süresi içinde yapılan temyiz başvurusunun süre yönünden reddedilmesinin mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda ilk derece mahkemesinin hangi sıfatla davaya baktığını belirtmeden temyiz süresini iş mahkemesi için öngörülen 8 günlük süre ile sınırlı tutmasının mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

213) Engin Erem başvurusu, başvuru no. 2014/9793, Karar tarihi: 09.06.2016

Başvurucu hakkında görülen ceza yargılaması sırasında tanık dinletme talebinin reddedilmesi, Yargıtay kararlarına uygun biçimde bilirkişi incelemesi yaptırılmaması, savunma ve delillerin dikkate alınmaması, aynı durumda olan sanıklar hakkında farklı kararlar verilmesi, cezada indirim oranında hataya düşülmesi, zamanaşımı dolmasına rağmen mahkûmiyete hükmedilmesi, mahkeme kararlarının yeterince gerekçelendirilmemesi nedenleriyle yargılamanın hakkaniyete uygun görülmesi hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda tanık dinletme hakkının ihlali iddiasının AYM'ye başvurusu süresinin kaçırılması; diğer iddiaların ise kanun yolu şikâyeti niteliğinde olması nedenleriyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

214) Yaşar İsmet Demiröz başvurusu, başvuru no. 2014/6643, Karar tarihi: 09.06.2016

Başvurucu tam yargı davasında aleyhine hükmedilen nispi vekâlet ücreti nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda kazanılan tazminat ve avukatlık ücretinin % 64'üne denk gelen nispi vekâlet ücretinin mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

215) Osman Nihat Şen başvurusu, başvuru no. 2014/16517, Karar tarihi: 09.06.2016

Ülke genelinde yayımlanan bir gazetede yer alan habere karşı cevap ve düzeltme talebinin reddedilmesi ve Cumhuriyet savcılığına yapılan şikâyet neticesinde ilgililer hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesinin şeref ve itibarın korunması hakkını ihlal ettiği iddia

edilmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda tekzip talebi reddine ilişkin iddianın süresinde AYM'ye getirilmediği; diğer iddianın ise hukuk davası açma imkânının denenmemesi nedeniyle başvuru yollarının tüketilmeği gerekçesiyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

216) Muhsin Karaca başvurusu, başvuru no. 2014/2211, Karar tarihi: 09.06.2016

Kamu görevi sırasında meydana gelen kaza nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın süre aşımı yönünden reddedilmesi nedeniyle yaşam hakkı ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Yapmış olduğu inceleme sonucunda başvuru yapanın iddialarını makul süre ve mahkemeye erişim hakkı kapsamında değerlendiren AYM, ilk iddianın reddine; ikinci iddianın ise bilirkişi raporunda daha yüksek miktar tespit edilmesine rağmen idari yargıda ıslah olmaması nedeniyle mahkemenin başvuru yapanın talebiyle sınırlı tazminata hükmetmesi ve aradaki fark ile ilgili mahkemeye başvuru imkânı olmasının mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

217) Kanal Beyaz Televizyon Radyo Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş. başvurusu, başvuru no. 2014/3531, Karar tarihi: 09.06.2016

Başvuru programında Yüksek Seçim Kurulu ilke kararlarına aykırı yayın yapılması nedeniyle televizyon kanalına yayın durdurma kararı verilmesinin eşitlik ve basın özgürlüğünü ihlal ettiğini ileri sürmüştür. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda YSK kararlarının Anayasanın yargısal denetimi dışında olduğu için konu bakımından yetkisizlik nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

218) Cem Kağmcıoğlu başvurusu, başvuru no. 2014/1951, Karar tarihi: 09.06.2016

Adam öldürme, rüşvet ve kaçakçılık suçlarından dolayı açılan davalara istinaden sözleşmesinin feshi işlemine karşı açılan davada verilen karara yönelik yapılan yargılamanın yenilenmesi talebinin anılan suçlardan dolayı beraat kararı verilmesine rağmen reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ve masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda bu iddiaların kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu ve mahkeme kararında bariz takdir hatası veya açık keyfilik içermediği gerekçesiyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

219) Uğur Çelik başvurusu, başvuru no. 2015/20244, Karar tarihi: 15.06.2016

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4. maddesinin (C) fıkrası kapsamında çalışan başvurucunun ilgili Kanun Hükmünde Kararname uyarınca diğer personele ödenmekte olan ek ödemedeki yararlandırılmaması nedeniyle hukuk devleti ve eşitlik ilkeleri ile ücrette adalet sağlanması ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini iddia etmiştir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda konuyu mülkiyet hakkı ve adil yargılanma hakkı kapsamında değerlendirmiş, Anayasa m. 35 kapsamına giren korunmaya değer bir menfaatinin bulunmaması nedeniyle mülkiyet; mahkeme kararında bariz takdir hatası veya açıkça keyfiliğe yol açan bir durum olmadığı için adil yargılanma hakkı ihlaline ilişkin iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

220) Şükran İrge başvurusu, başvuru no. 2016/8660, Karar tarihi: 28.06.2016

Dört aylık ve iki yaşında olan iki çocuğuyla birlikte ceza infaz kurumunda sağlıklı olmayan koşullarda tutulmanın işkence ve eziyet yasağına aykırı olduğu gerekçesiyle başvurucu cezasının infazının ertelenmesi konusunda tedbir talebinde bulunmuştur. Bu talebi değerlendiren AYM, cezanın infazına ilişkin süreçte tutma koşullarının yeterli olmaması nedeniyle başvurucunun ve çocuklarının maddi ve manevi bütünlüğü bakımından ortaya çıkan tehlikenin ortadan kaldırılması konusunda derhâl gerekli tedbirlerin alınmasına karar vermiştir.

EYLÜL AYI KARARLARI

221) Bahadır Yalçınöz başvurusu, başvuru no. 2016/15429, Karar tarihi: 08.09.2016

Hayati tehlike ve organ kaybı riski içeren bir sağlık sorunu bulunduğu hâlde ceza infaz kurumunda tutulmanın yaşam hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkını ihlal ettiğini; sağlık nedenlerine dayanarak yaptığı tahliye başvurusunun karara bağlanmamasının ise etkili başvuru hakkını ihlal ettiğini iddia eden başvurucu, tutukluluk kararının kaldırılarak tedbiren tahliyesine karar verilmesini talep etmiştir. Bu talebi değerlendiren AYM, ceza infaz kurumunda tutulmanın yaşamsal risk oluşturup oluşturmadığını tespit konusunda adli makamların yetkili olması, ceza infaz kurumlarında sağlık personelinin görev yapıyor olması, hükümlü ve tutuklu hastaların acil sağlık hizmetlerine erişim imkânının

bulunması nedenleriyle tedbir talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermiştir.

222) Bülent Barmaksız başvurusu, başvuru no. 2014/9771, Karar tarihi: 21.09.2016

1 Mayıs gösterilerinin Taksim Meydanı'nda yapılmasına izin verilmemesi üzerine gösterinin gerçekleştirilememesinin, gösteri yapmak isteyen gruba polisin müdahale etmesinin ve bu olaylara ilişkin yapılan şikayet sonucunda Vali ve Emniyet Müdürü hakkında soruşturma izni verilmemesinin toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını, insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağını ve etkili başvuru hakkını ihlal ettiği ileri sürülmüştür. Bu iddiaları değerlendiren AYM, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkındaki iddianın başvuru yollarının tüketilmemesi, ikinci iddianın soyut olduğu ve kanıtlanamadığı nedenleriyle ve etkili başvuru hakkına ilişkin iddianın ise ilk iki iddia üzerinde yapılan değerlendirmeler nazara alınarak kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

223) Özgür Murat Engin başvurusu, başvuru no. 2014/7806, Karar tarihi: 21.09.2016

Yargıtay bozma kararlarına karşı beyanların tespiti için yazılan talimatın sonucu beklenmeksizin karar verilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tebliğnamesinin yetkili müdafii yerine azledilen müdafiiye tebliğ edilmesi nedeniyle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılanma ilkesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, bozma kararının fiilin hukuki nitelendirilmesiyle sınırlı olduğu ve hükümden sonra talimat yoluyla alınan ifadesinde başvuruçunun önceki savunmasını tekrarladığı ve bozma ilamına karşı belirteceği bir hususun bulunmadığını söylemekle yetindiği için hakkaniyete uygun yargılanma hakkına yönelik iddia bakımından kabul edilemezlik kararı verilmiştir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tebliğnamesinin yetkili müdafii yerine azledilen müdafiiye tebliğ edilmesi nedeniyle ise silahların eşitliği ve çelişmeli yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

224) Güven Demir başvurusu, başvuru no. 2014/11041, Karar tarihi: 21.09.2016

Tutukluluk sürecindeki hukuka aykırılıklar ve tutukluluğun uzun sürmesi nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; hukuka aykırı delillere dayalı, eksik soruşturma sonucunda mahkumiyete karar verilmesi ve yargılamanın uzun sürede sonuçlanması nedeniyle adil yargı-

lanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. Bu iddiaları değerlendiren AYM, ilk iddianın zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle, ikinci iddianın ise süre aşımı nedeniyle kabul edilmez olduğuna karar verilmiştir.

225) Erdal Dutlu başvurusu, başvuru no. 2014/16471, Karar tarihi: 21.09.2016

Tüketici hakem heyeti kararının iptali için açılan davada uyuşmazlığa konu sözleşme örneğinin getirtilip incelenmesi talebi kabul edilme-yerek aleyhe karar verilmesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği ileri sürülmüştür. Bu iddiayı değerlendiren AYM, taraflarca getirilme ilkesinin hakim olduğu başvuruya konu dava sürecinde söz konusu talebin ilgili usul kuralarına göre mahkemece değerlendirilip gerekçesi açıklanmak suretiyle reddi nedeniyle herhangi bir keyfiliğin ya da silahların eşitliğini ihlal eden bir durumun bulunmadığı tespit edilmiş, başvurusu kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

226) Muhittin Pirinçcioğlu başvurusu, başvuru no. 2014/4397, Karar tarihi: 21.09.2016

Ceza infaz kurumunda bir televizyon kanalının yayımlanmasına idare ve gözlem kurulu tarafından izin verilmemesinin haber ve fikirlere ulaşma özgürlüğünü ihlal ettiği ileri sürülmüştür. Bu iddiayı değerlendiren AYM, söz konusu kanalın terör örgütü ve kamplarına ilişkin yayın yapması ve diğer koşullar nazara alındığında ifade özgürlüğüne yönelik bir ihlalin olmaması gerekçesiyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

227) Hayri Bülent Alpkaya başvurusu, başvuru no. 2014/1016, Karar tarihi: 21.09.2016

Bugün gazetesinde yayımlanan bir haberde gerçeğe aykırı bilgilere yer verilmesi nedeniyle başvurusunun şeref ve itibarının korunması hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. Bu iddiayı değerlendiren AYM, haberin görünür gerçekliğe uygun ve ifadelerin hukuka uygunluk sınırları içerisinde kaldığına yönelik ilk derece mahkemesinin değerlendirmesi nedeniyle ilk iddianın kabul edilemez olduğuna; 5 yıl 9 ayda sonuçlanan yargılamanın ise makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

228) Ömer Aktaş başvurusu, başvuru no. 2014/14915, Karar tarihi: 21.09.2016

Kasten öldürme suçlarından gözaltına alındığı ve tutuklu kaldığı süreçte kötü muamele görüldüğü, haksız olarak üç buçuk yıl tutuklu kaldığı, yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmadığı ileri sürülerek işkence ve kötü muamele yasağı, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. Bu iddiaları değerlendiren AYM, başvuru yolları tüketilmemesi nedeniyle ilk iddianın, zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlali iddiasının kabul edilemez olduğuna; 17 yılı aşmış olan yargılamanın makul sürede yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

229) Engin Aktaş başvurusu, başvuru no. 2014/14810, Karar tarihi: 21.09.2016

Cezaevinde kalamayacağı yönünde adli tıp raporu bulunmasına ve dolayısıyla serbest bırakılması gerekmesine rağmen ayrımcı gerekçelerle cezaevinde tutulması nedeniyle yaşam hakkı, işkence ve kötü muamele yasağı, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ve ayrımcılık yasağının; infaza ara verilmesi talebinin hakkaniyete aykırı olarak reddedilmesi ve bu karara karşı itirazın yetersiz gerekçelerle reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma ve etkili başvurma haklarının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları işkence ve kötü muamele yasağı ile ayrımcılık yasağı kapsamında değerlendiren AYM, başvurunun ihlal iddiası ve bu iddianın temelindeki olguların ispatına ilişkin yeterli açıklamalarda bulunmadığı için ayrımcılık yasağı, konu bakımından gerekli tedbirler alındığı için de işkence ve kötü muamele yasağı bakımından başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

230) Fatma Parıltı başvurusu, başvuru no. 2014/10785, Karar tarihi: 21.09.2016

İptal davasında tanık dinlenilmeden ve bilirkişi incelemesi yapılmadan davanın reddedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ileri sürülmüştür. Bu iddiayı değerlendiren AYM, delilleri değerlendirme ve gösterilmek istenen delilin davayla ilgili olup olmadığına karar verme yetkisinin derece mahkemesine ait olması nedeniyle çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkeleri yönünden adil yargılanma hakkının ihlal edilmediği, bariz takdir hatası veya açık keyfilik oluşturan bir durum tespit edilmediği için yargılamanın sonucu itibarıyla

de adil olmadığı yönündeki iddianın kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

231) Ö.Ç. başvurusu, başvuru no. 2014/8203, Karar tarihi: 21.09.2016

MİT Müsteşarlığında istihbarat uzmanı olarak görev yaptığı sırada Müsteşarlık tarafından evlenmesine izin verilmeyen kadınla gizli şekilde evlendiği ve yurt dışında görev yaptığı sırada yürüttüğü faaliyetler konusundaki hatalı davranışlarını zamanında Müsteşarlık makamına bildirmediği konusunda hakkında açılan disiplin soruşturması sonucunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na uzman kadrosuna atanma nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiayı değerlendiren AYM, başvuru uzmanı görevinden alınmakla birlikte derece ve kademesi korunarak bir başka kuruma uzman olarak atanmış olduğundan özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir.

232) I.I. başvurusu, başvuru no. 2014/15876, Karar tarihi: 21.09.2016

Geri Gönderme Merkezi ve Kabul Barınma Merkezinde tutma koşullarının gayriinsani ve onur kırıcı olması nedeniyle işkence, eziyet ve insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağının ihlal edildiği, özgürlükten mahrum bırakılmanın yasal dayanaktan yoksun olması, yargısal denetimin bulunmaması ve bu çerçevede iç hukukta tazminat sağlama imkanı tanınmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği, tutma koşullarına ve idari gözetim sürecine karşı etkili bir iç hukuk yolu bulunmaması nedeniyle Anayasanın 17. ve 19. maddesindeki güvencelerle bağlantılı olarak 40. maddesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

233) Güzide Defne Samyeli başvurusu, başvuru no. 2014/4399, Karar tarihi: 21.09.2016

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen Hanehalkı Bütçe Anketi'ne geçerli bir mazeret olmaksızın katılmadığı gerekçesiyle idari para cezası uygulanmasının özel hayata saygı hakkını ihlal ettiği iddia edilmiştir. Bu iddiayı özel hayata saygı hakkına yönelik müdahalelerin koşulları bakımından değerlendiren AYM, bu hakkın ihlal edilmediği sonucuna varmıştır.

234) Murat Deniz başvurusu, başvuru no. 2014/5318, Karar tarihi: 21.09.2016

Ahlaki durum nedeniyle TSK'dan ilişkin kesilmesi ile ilgili işlemin iptali talebiyle açılan davanın reddedilmesi nedeniyle özel hayatın gizliliği hakkının, yargılamanın bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından yürütülmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ve karar düzeltme talebinin kararı veren aynı Daire tarafından incelenerek karara bağlanması nedeniyle iki dereceli yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Başvuruyu özel hayatın gizliliği, adil yargılanma ve iki dereceli yargılanma hakkı kapsamında değerlendiren AYM, AYİM'nin bağımsız ve tarafsız bir mahkeme olmadığı iddiaları daha önce bireysel başvuruya konu olmuş ve AYM bu iddianın açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar verdiği için adil yargılanma, konu bakımından yetkisizlik nedeniyle iki dereceli yargılanma hakkına yönelik iddiaların kabul edilemez olduğuna; özel hayatın gizliliği hakkının ise ihlal edildiğine karar vermiştir.

235) Hüseyin Demirdizen başvurusu, başvuru no. 2014/11286, Karar tarihi: 21.09.2016

Tabip Odası Genel Sekreterliği görevinde bulunan devlet memurunun mesai saatlerine riayet etmemesi gerekçe gösterilerek disiplin cezası verilmesi, soruşturma sürecinde savunmasının usulüne uygun olarak alınmaması, savunmaya konu soruşturma raporu kendisine verilmeden savunma alınması, Oda Genel Sekreterliğindeki kamu görevinin gözardı edilerek karar verilmesi ve kararların yeterli gerekçeden yoksun olması nedenleriyle hukuk devleti ilkesi, ifade ve örgütlenme özgürlüğü ve gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Başvuruyu örgütlenme özgürlüğü ve gerekçeli karar hakkı kapsamında değerlendiren AYM, tabip odası genel sekreterliği nedeniyle kendisine özel bir mesai çizelgesi düzenlendiği sabit olmadığından mesai saatlerine riayet etmemesi gerekçe gösterilerek disiplin cezası verilmesinin örgütlenme özgürlüğünü ihlal etmediği; kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara yönelik olduğu ve derece mahkemelerinin bariz takdir hatası olmadığından gerekçeli karar hakkının da ihlal edilmediğine karar vermiştir.

236) Sülhattin Bozdemir başvurusu, başvuru no. 2014/12288, Karar tarihi: 21.09.2016

Haksız tutulma nedeniyle Hazine aleyhine açılan tazminat davasının mevzuatın hatalı yorumlanması sonucu süre aşımı gerekçesiyle reddedilmesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddia edilmiştir. Bu id-

diayı mahkemeye erişim hakkı kapsamında değerlendiren AYM, farklı kararların aynı mahkemeden çıkmasının yani kararlardaki değişimin adaletin iyi idaresine aykırılık teşkil etmeyeceğini belirterek başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

237) Ayşe Acar başvurusu, başvuru no. 2014/7060, Karar tarihi: 21.09.2016

Kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davasında kamulaştırma bedelinin düşük belirlenmesi nedeniyle mülkiyet hakkının, işin önemi ve niteliğine göre davacı yararına vekalet ücretine hükmedilmemesi gerektiğine ilişkin bir içtihadın davada uygulanmaması ve bu tür davalarda davalı aleyhine vekalet ücretine hükmedilmesi nedenleriyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Başvuruyu mülkiyet ve mahkemeye erişim hakları kapsamında değerlendiren AYM, kamulaştırma yoluyla mülkiyete yapılan müdahalenin giderimi yoluna gidildiği ve ödeme yapıldığı için mülkiyet; başvurucuya da aynı miktarda vekalet ücreti ödendiği için mahkemeye erişim hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir.

238) Arzu Yalçın başvurusu, başvuru no. 2014/12363, Karar tarihi: 21.09.2016

İşe iade davasının kabulüne ilişkin ilk derece mahkemesi kararının, Yargıtay ilgili Dairesince delillerin hatalı değerlendirilmesi sonucunda bozularak davanın reddine karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiayı değerlendiren AYM, kanun yolu şikayeti niteliğinde olan başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

239) Cemile Akyıldız başvurusu, başvuru no. 2014/1382, Karar tarihi: 21.09.2016

İcra mahkemesine yapılan şikayet hakkında usul ve kanuna aykırı karar verilmesi ve temyiz talebinin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları sadece mahkemeye erişim hakkı yönünden değerlendiren AYM, Kanunda on günlük temyiz süresi öngörülmesine rağmen, kararda onbeş gün gösterilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine fakat bu konuda yargılamanın yenilenmesine karar verildiği için anılan ihlal iddiası ile ilgili bu aşamada değerlendirilme yapılmasına gerek görülmediğine karar vermiştir.

240) Mesut Güzel başvurusu, başvuru no. 2014/5876, Karar tarihi: 21.09.2016

Askerlik hizmetinin yerine getirilmesi sırasında oluşan rahatsızlığa geç teşhis konulduğu ve yanlış tedavi uygulandığı iddialarıyla açılan tam yargı davasının süre aşımı yönünden reddedilmesi nedeniyle maddi ve manevi varlığın korunması hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları sadece mahkemeye erişim hakkı yönünden değerlendiren AYM, mahkemeye ulaşmayı aşırı derece zorlaştıran ya da imkansız hale getiren bir durum olmadığından bu iddianın kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

241) Hatice Avcı ve diğerleri başvurusu, başvuru no. 2014/9788, Karar tarihi: 22.09.2016

Tapu iptali ve tescil davasında kesin hüküm itirazının dikkate alınmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, dava sonunda tapulu taşınmazın yitirilmiş olmasıyla mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, konuya ilişkin ayrıntılı gerekçe verildiği gerekçesiyle ilk iddianın; başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle mülkiyet hakkı ihlali iddialarının reddine; makul sürede yargılanma hakkının ise ihlal edildiğine karar vermiştir.

242) Müslim Karakuş başvurusu, başvuru no. 2014/11572, Karar tarihi: 22.09.2016

İşe iade davasında savunmanın genişletilmesi yasağının dikkate alınmaması ve hukuk kurallarının uygulanmasında hataya düşülerek karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, ilk iddianın başvuru yolları tüketilmemesi; ikinci iddianın ise mahkemenin kararında bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan herhangi bir durum olmaması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

243) M.A. başvurusu, başvuru no. 2014/3298, Karar tarihi: 22.09.2016

Yer değiştirme suretiyle yapılan il içi atama işlemlerinin iptali istemiyle açılan davada işlemin hukuka aykırı olduğuna ilişkin iddialara rağmen ve yerleşik yargı kararlarına aykırı bir şekilde davanın reddedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, başvuru tarafından ileri sürülen id-

dialar kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğu için başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

244) Yahya Özay başvurusu, başvuru no. 2014/11141, Karar tarihi: 22.09.2016

Kadastro sırasında paftasında yol vasfı ile tespit dışı bırakılan taşınmaz hakkında kadastro öncesi zilyedliğe dayalı olarak açılan tescil davasının içtihat yoluyla kabul edilen iki yıllık makul sürede açılmadığı gerekçesiyle reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiayı değerlendiren AYM, kanunen on yıllık hak düşürücü sürenin Yargıtay uygulamasıyla iki yıla düşürülmesinin kanunilik şartlarını taşımaması nedeniyle mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.

245) I.S. ve diğerleri başvurusu, başvuru no. 2014/15824, Karar tarihi: 22.09.2016

İdari gözetim altında tutma koşullarının gayri insani ve onur kırıcı olması nedeniyle Anayasanın 17. maddesinin, anılan koşullara ve idari gözetim sürecine karşı etkili bir hukuk yolu bulunmaması nedeniyle Anayasanın 17. maddesi ile bağlantılı olarak 40. maddesinin, özgürlükten yoksun bırakılmanın yasal dayanaktan yoksun olması, yargısal denetimin bulunmaması ve bu çerçevede iç hukukta tazminat sağlama imkanının tanınmaması nedenleriyle Anayasanın 19. maddesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Başvuruyu değerlendiren AYM, başvuru Z.A'nın başvuru hakkını kötüye kullandığını tespit etmiştir. Diğer başvuru I.S., K.S. ve R.S. bakımından ise Anayasanın 17. maddesinin ihlal edildiği iddiaları açısından Anayasa m. 40 uyarınca etkili başvuru hakkının ve Anayasanın 17. maddesinin üçüncü fıkrasının ve 19. maddesinin ikinci, dördüncü, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarının ihlal edildiğine karar vermiştir.

246) Murat Cihangiroğlu başvurusu, başvuru no. 2014/952, Karar tarihi: 22.09.2016

Haklı ve geçerli bir neden olmaksızın iş akdinin sonlandırılması nedeniyle açılan işe iade davasında, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin toplu iş sözleşmesi ve mevzuat hükümlerine aykırı değerlendirme yaparak benzer davalarda başka Yargıtay Dairesi tarafından verilen kararlarla çelişir biçimde davayı reddetmesi nedeniyle eşitlik ilkesi, adil yargılanma hakkı, çalışma hakkı ve sözleşmeden yararlanma ilkesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, başvuru hakkının

kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin olduğu, derece mahkemesi kararlarının açık bir keyfilik veya bariz bir takdir hatası da içermediğinden yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı iddiasının reddine; benzer davalarda Yargıtay Dairelerinin kararından neden farklı sonuca varıldığı açıklanmış olduğundan çelişkili karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasının kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

247) Türkiye İş Bankası A.Ş. Şubeleri başvurusu, başvuru no. 2015/19152, Karar tarihi: 22.09.2016

Türkiye İş Bankası A.Ş. Mensupları Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfına şubeler itibarıyla yapılan katkı payı ödemelerinin vergi müfettişlerince yapılan vergi incelemesi sonucunda ücret olarak değerlendirilmesi dolayısıyla şubeler adına tarh edilen gelir vergisi ve damga vergisi ile kesilen vergi ziyai cezalarına karşı açılan davaların reddi nedeniyle mülkiyet ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, süre aşımı nedeniyle başvuruların kabul edilemez olduğu sonucuna varmıştır.

248) Çağlar Saçını başvurusu, başvuru no. 2014/16590, Karar tarihi: 22.09.2016

Naklen atama talebine muvafakat verilmemesi ve bu işleme karşı açılan davada sunulan deliller ve ileri sürülen iddialar tartışılmadan davanın reddedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkı ile maddi ve manevi varlığı geliştirme hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, bu hususa dair doğrudan bir müdahale bulunmadığından maddi ve manevi varlığı geliştirme hakkının, kararın yeterli gerekçeyi içermesi nedeniyle de gerekçeli karar hakkının, mahkemenin kararında bariz takdir hatası veya açıkça keyfilik oluşturan bir durum bulunmadığı gerekçesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edilmediği nedenleriyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

249) Bedrettin Dalan başvurusu, başvuru no. 2014/5369, Karar tarihi: 22.09.2016

Yeni Şafak gazetesi ve gazetenin internet sitesinde başvuru hakkında çıkan haberler nedeniyle kişilik haklarının zedelendiği ve masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları kişilik haklarının zedelenmesi kapsamında değerlendiren AYM, haberin görünen gerçeklik, güncellik, kamu yararı, öz-biçim arasındaki dengeye uygun olması nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

250) Murat Günaylı başvurusu, başvuru no. 2014/18344, Karar tarihi: 22.09.2016

Aile konutu olan taşınmaz üzerindeki ipoteğin kaldırılması talebiyle açılan davanın reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma ile özel hayata ve aile hayatına saygı haklarının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, temyiz makamı gerekçelerinde açık bir ihlal saptanmadığından gerekçeli karar hakkının, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara yönelik olduğu için yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığı hususundaki iddiaların kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

251) Sabriye Yürekli ve diğerleri başvurusu, başvuru no. 2014/7115, Karar tarihi: 22.09.2016

Ulusal yayın yapan bir gazetede kızları hakkında çıkan haber nedeniyle başvuruçular şeref ve itibarının korunması hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, kişi yönünden yetkisizlik nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

252) Fikret Aslan başvurusu, başvuru no. 2014/20483, Karar tarihi: 22.09.2016

Beraatine hükmedildiği halde başvuruçuya ait silahın, bir başka kişinin işlediği ruhsatsız silah bulundurma ve taşıma suçu kapsamında müsaderesine karar verilmesi nedeniyle suç ve cezalarda kanunilik ilkesinin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, süreci nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

253) Aydın Davut başvurusu, başvuru no. 2014/5641, Karar tarihi: 22.09.2016

Askerlik hizmeti sırasında bulaşan hastalık nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davada yeterli araştırma yapılmaması ve hükmedilen avukatlık ücretinin ölçülü olmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları hakkaniyete uygun yargılama ve mahkemeye erişim hakkı bakımından değerlendiren AYM, başvuruçunun temel iddiasının genel bir kabule dayalı olarak reddedildiği ve böylece davanın özünün gereği gibi incelenmediği gerekçesiyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğini tespit etmiştir. İslah imkanının bulunmaması nedeniyle davanın açıldığı sırada yüksek talepte bulunduğu ve yargılamanın sonucunda aleyhine hükmedilen avukatlık ücretinin ölçülü olmadığı gerekçesiyle mahkemeye erişim hakkının da ihlal edildiğine karar vermiştir.

254) C.K. başvurusu, başvuru no. 2014/1920, Karar tarihi: 22.09.2016

Ceza infaz kurumunda maruz kalınan kötü muamele nedeniyle iş-kence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, zaman bakımından yetkisizlik nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

255) Fetullah Gülen başvurusu, başvuru no.2014/11499, Karar tarihi:22.9.2016

Başvuru, yeni akit ve sabah adlı internet sitelerinde çıkan haberlere karşı erişimin engellenmesi talebinin mahkemece kabul edilmemesi nedeniyle şeref ve itibarının korunması hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda iddiayı başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

256) İmer Enerji Üretim Anonim Şirketi başvurusu, başvuru no. 2014/6249, Karar tarihi: 22.09.2016

Jeotermal alanlar için yapılan ruhsat taleplerinin, ilgili alanların Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) lehine bloke alan olarak belirlendiği için reddedilmesinin mevzuatın hatalı yorumlanması, ilgili yönetmelik maddesinin yürütmesinin durdurulmasına rağmen bu durumun dikkate alınmaması, bloke alanın kanuni dayanağı olmamasına rağmen yorum yoluyla özel hukuk tüzel kişisi karşısında devlet kuruluşuna üstünlük tanınması nedenleriyle Anayasası'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesi ile 138. maddesinde yer alan hakimlerin kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar vereceklerine ilişkin düzenlemenin ve bu düzenleme bağlamında 36. maddesinde yer alan adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddia edilmiştir. Bu iddiaları adil yargılanma kapsamında değerlendiren AYM, başvurucunun iddialarının kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğunda kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

257) Türkiye İş Bankası A.Ş. Şubeleri başvurusu, başvuru no. 2015/356, Karar tarihi: 22.09.2016

Türkiye İş Bankası A.Ş. Mensupları Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfına şubeler itibarıyla yapılan katkı payı ödemelerinin vergi müfettişlerince yapılan vergi incelemesi sonucunda ücret olarak değerlendirilmesi dolayısıyla şubeler adına tarh edilen gelir vergisi ve damga vergisi ile kesilen vergi ziyai cezalarına karşı açılan davaların reddi nedeniyle mülkiyet ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği

iddia edilmiştir. Bu iddiaları değerlendiren AYM, mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

258) Murat Cihangiroğlu Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/952, Karar Tarihi: 22/9/2016)

Başvurucu THY bünyesinde kabin memuru olarak çalışmakta iken bağlı olduğu sendika tarafından grev düzenlendiğini, ancak kendisinin bu greve katılmadığı halde haklı ve geçerli bir neden olmaksızın iş akdinin sonlandırıldığını, buna karşı açtığı işe iade davasında, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin toplu iş sözleşmesi ve mevzuat hükümlerine aykırı değerlendirme yaparak benzer davalarda başka Yargıtay Dairesi tarafından verilen kararlarla çelişir biçimde davayı reddetmesi nedeniyle eşitlik ilkesi, adil yargılanma hakkı, çalışma hakkı ve sözleşmeden yararlanma ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvuruyu adil yargılanma hakkı kapsamında incelemiş; yargılamanın sonucunun adil olmadığına ve çelişkili karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, derece mahkemesi kararlarının açık bir keyfilik veya bariz takdir hatası da içermediğini; Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin ilamında, davanın esasına yönelik hususlarda makul ölçüde açıklama yapıldığını, daha önceki kararlardan farklı bir sonuca neden ulaşıldığının yeterli gerekçeyle izah edildiğini belirtmiştir.

259) Türkiye İş Bankası A. Ş. Şubeleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2015/19152, Karar Tarihi: 22/9/2016)

Başvuru, Türkiye İş Bankası A.Ş. Şubelerince (başvurucular), çalışanlarına çeşitli menfaatler sağlamak üzere kurulmuş olan Türkiye İş Bankası A.Ş. Mensupları Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfına şubeler itibarıyla yapılan katkı payı ödemelerinin vergi müfettişlerince yapılan vergi incelemesi sonucunda ücret olarak değerlendirilmesi dolayısıyla şubeler adına tarh edilen gelir vergisi ve damga vergisi ile kesilen vergi zıyaı cezalarına karşı açılan davaların reddi nedeniyle mülkiyet ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, başvuruların *süre aşımı* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

260) Ahmet Bölge Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/13133, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurucu, maliki olduğu taşınmazın kültür varlığı olarak tescili işleminin iptali için idari yargı merciinde açılan davanın reddedildiğini,

İlk Derece Mahkemesince verilen son karara dayanarak bilirkişi raporundaki tespitlerin hatalı olduğunu, taşınmazın kültür varlığı olarak tes-ciline karar verilmesinin hakkaniyete ve mevzuat hükümlerine aykırı olduğunu, taşınmaz üzerindeki tasarruf hakkının kısıtlandığını belirterek mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, adil yargılanma hakkı ve mülkiyet hakkı bağlamında yaptığı incelemede adil yargılanma hakkına ilişkin iddiayı, başvurucunun iddialarını destekleyici bilgi ve belgelerin sunmadığı gerekçesiyle *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bulmuş ancak başvurucunun taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkının devam ettiği, 2863 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla mülkiyet hakkının tanıdığı tüm yetkilerini de kullanabileceği, başvuru açısından meşru sayılamayacak ferdi ve aşırı nitelikte bir yük oluşturulmadığı gerekçesiyle ihlal bulunmadığına karar vermiştir.

261) Abdulkadir Önen Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/16212, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurucu, kamulaştırmasız el atma nedeniyle açtığı tazminat davasının on yıla yakın bir sürede sonuçlandığını, yargılamanın makul sürede tamamlanmadığını belirterek makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür; ihlalin tespiti ve tazminat talebinde bulunmuştur. AYM, başvurunun *süre aşımı* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

262) Cevat Yıldız başvurusu, başvuru no.2014/9018, Karar tarihi:28.9.2016

Başvuru zimmet suçu işlediği gerekçesiyle başvurucudan tahsil edilen tutarın, zimmet suçuna ilişkin beraat kararının ardından başvurucuya iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın süre aşımı gerekçesiyle reddedilmesinin mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda başvurucunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

263) Engin Bulut Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/516, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvuru; yargılamayı yürüten mahkemenin özel statülü olarak kurulması, müdafileri hazır bulunmaksızın kollukta verilen ve sonraki aşamalarda reddedilen anlatımların hükme esas alınması, kararın gerekçesiz olması, delillerin hatalı değerlendirilmesi ve yargılamanın uzun

sürmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Anayasa Mahkemesi yapmış olduğu incelemede, adil yargılanma hakkının unsurlarından mahkemenin bağımsız ve tarafsız olmadığına, gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine, delillerin değerlendirilmesine ve yargılamanın sonucuna ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, başvurunun mahkemenin bağımsızlık ve tarafsızlığa yönelik iddialarının ispatına ilişkin yeterli açıklamalarda bulunamadığını, mahkeme kararlarında yeterli gerekçelerin bulunduğunu, bariz takdir hatası veya açık keyfilik bulunmadığını belirtmiştir. Yine bu hakkın unsurlarından olan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bulmakla birlikte yargılama makamlarının tutumu nedeniyle bir gecikme bulunmadığı ve yaklaşık 4 yıllık sürenin makul olduğunu belirterek ihlal bulunmadığı sonucuna varmıştır.

264) Erkam Abdurrahman Ak Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/8515, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurucu, tutuklu olarak yargılandığı davada verilen yetkisizlik kararları nedeniyle tutukluluk süresinin uzadığını, yeterli gerekçe olmadan ve Cumhuriyet savcısı ile kendisinin ya da müdafinin görüşü alınmadan tutukluluğun devamına karar verildiğini, hakkındaki suçlamalar ile ilgili evrakın tarafına verilmesi taleplerine cevap verilmediğini veya farklı evrak verildiğini belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, bu kapsamda yaptığı incelemede; itiraz hakkının etkin olarak kullanılmadığına ilişkin iddiayı *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, mahkemece tutukluluğun devamına karar verilirken başvurunun ve müdafinin tahliye talebini sözlü olarak Mahkemeye ilettiğini; tutukluluğa ilişkin itiraz halkının etkisiz kılındığı veya silahların eşitliği ile çelişmeli yargılama ilkelerini ihlal edilmediğini belirtmiştir. Tutukluluğun makul süreyi aştığına ilişkin iddiayı ise, Ceza Muhakemesi Kanununda yer alan tazminat davası açma imkanı kullanılmadığından *başvuru yollarının tüketilmemiş olması* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

265) Fikret Şalvan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/3539, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurucu, tutukluluğunun makul süreyi aştığını, kalp rahatsızlığı nedeniyle cezaevi koşullarının kendisi için dayanılmaz bir hâle geldiğini belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, tutukluluğa ilişkin sürecin Mah-

kemennin yetkisinin başladığı tarihten önce sona erdiği gerekçesiyle *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

266) Hayrettin İçyer ve Nurettin İçyer Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/3420, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurular, terör nedeniyle hısımlarının yaralanması, kendilerinin de kullanımında olan mallara zarar verilmesi durumları dikkate alınmaksızın 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılama Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvuruların reddedilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma ve mülkiyet haklarının; ret işlemlerine karşı açılan davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması, yeterli gerekçeleden yoksun olduğu, sunulan belgelerin dikkate alınmadığı, mahkemenin tarafsız olmadığı, makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma haklarının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

AYM, eşitlik ilkesine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkı bağlamında ise; tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, çelişmeli yargılanma ve silahların eşitliği ilkelerinin, makul sürede yargılanma hakkının, hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, somut başvurular açısından hâkimin tarafsızlığına ilişkin karineyi ortadan kaldıracak bir olgu ya da bulgu saptanmadığını, başvuru sahiplerinin usule ilişkin bir imkândan mahrum bırakılmadığını, uyuşmazlığın karara bağlanması konusunda kamu otoritelerine ve özellikle yargılama organlarına atfedilebilecek bir gecikmenin bulunmadığını ifade etmiştir. Yine adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bulmuş ve başvuru sahiplerinin geçim kaynağı olan mallarına zarar verilmesi ve güvenlik kaygıları nedeniyle kölerini terk etmek zorunda kaldıkları özel durumlarının yargılamada dikkate alınmadığı gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

267) Hüseyin Çiftçi Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/3439, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvuru, terör örgütü üyeleri tarafından hısımları yaralandığı, öldürüldüğü, kaçırıldığı dikkate alınmaksızın 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılama Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvuru akabinde açılan davanın reddedilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkı ve mülkiyet hakkının; ret işlemlerine karşı açılan davaya ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması,

makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Adil yargılanma hakkı kapsamında ise; tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkelerinin, gerekçeli karar hakkının, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Başvurucunun kayınbabası olduğu beyan edilen kişinin yaralandığı şikâyeti kapsamında hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ve başvurucunun hı-sımları olduğu beyan edilen diğer kişilerin mağdur olduğu şikâyeti kapsamında hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları da *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

268) İlknur Polat Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/816, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurucu, görev yaptığı hastanede kendisine verilen kınama disiplin cezasına karşı Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde (AYİM) açılan davanın reddedilmesi, AYİM'in hakim sınıfından olmayan subay üyelerin de bulunması nedeniyle tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmaması, AYİM dairesine karşı başvurulabilecek etkili bir kanun yolunun bulunmaması ve karar düzeltme para cezasına hükmedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, adil yargılanma hakkının unsurları kapsamında yapmış olduğu incelemede, disiplin cezası verilmesi sürecine ilişkin ve iki dereceli yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaların Anayasa ve İHAS'ın ortak koruma alanı dışında kaldığını belirterek *konu bakımından yetkisizlik* olduklarına karar vermiştir. Bağımsız ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiğine, yargılamanın sonucunun adil olmadığına ve karar düzeltme talebinin reddedilmesi sonucunda para cezası verilmesine ilişkin iddiaları ise *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. AYM'ye göre, somut olayda hükmedilen ceza başvurucu üzerinde ağır bir yük oluşturacak kadar orantısız değildir ve mahkemenin kararında bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan herhangi bir durum da tespit edilmemiştir. Yüksek Mahkeme, daha önceki benzer başvurulardaki kararlarına da atıf yaparak mahkemenin bağımsız ve tarafsız olmadığına ilişkin bir husus da bulunmadığını belirtmiştir.

269) İzzettin Tekin ve Aydın Tekin Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/3305, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurular, terör örgütü üyeleri tarafından babaları öldürüldüğü hâlde bu durumları dikkate alınmaksızın 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvurular akabinde açılan davaların reddedilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılama ve mülkiyet haklarının; ret işlemlerine karşı açılan davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması, makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, adil yargılanma hakkı kapsamında başvuruyu incelemiştir. Bu bağlamda, tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkelerinin, gerekçeli karar hakkının, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, mahkeme kararının başvuru sahiplerinin, hakkaniyete uygun yargılanma hakkı kapsamında olan özel durumlarının değerlendirilmesi hususu dışında yeterli gerekçeleri içerdiğini, başvuru sahiplerinin usule ilişkin bir imkândan mahrum bırakılmadığını, yargılamaya bir bütün olarak bakıldığında kamu otoritelerine ve özellikle yargılama organlarına atfedilebilecek bir gecikmenin bulunmadığını, somut olayda hâkimin tarafsızlığına ilişkin karineyi ortadan kaldıracak bir olgu ya da bulgu saptanmadığını ifade etmiştir. Yine bu kapsamında hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise, kabul edilebilir bulmuş ve yargılamada başvuru sahiplerinin en yakın aile fertlerinden olan babalarının terör örgütü mensuplarınca öldürülmesi nedeniyle köyü terk etmek zorunda kaldıkları yönündeki özel durumlarının dikkate alınmadığı gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

270) Mehmet Ali Öztürk ve Diğerleri başvurusu, başvuru no.2014/6837, Karar tarihi:28.9.2016

Başvuru sahipleri terör olayları nedeniyle uğradığı zararların karşılanması amacıyla 5233 sayılı kanun kapsamında başvuruda bulunmuş, yaptıkları başvuru ve akabinde açtıkları dava reddedilmiştir. Başvuru sahipleri adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda başvuru sahiplerinin adil yargılanma hakkını makul sürede yargılanma hakkı çerçevesinde ihlal edildiğine karar vermiştir.

271) Mehmet Letif Karatay ve Diğerleri başvurusu, başvuru no.2014/2870, Karar tarihi:28.9.2016

Başvuru, 26.11.1993 tarihinde terör örgütü tarafından köylerine baskın yapılması neticesinde murislerinin kaçırıldığını ve daha sonra göl kenarında ölü bulunduğu belirtilerek 5233 sayılı kanun kapsamında yapılan başvuruda ve açılan davada yeterli tazminata hükmedilmediği, yargılama işlemlerinin makul sürede sonuçlandırılmadığı gerekçeleriyle adil yargılanma hakkının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkindir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuş; makul sürede yargılanma hakkı ve gerekçeli karar hakkı kapsamında adil yargılanma hakkının ise ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

272) Mehmet Şah Araş ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/798, Karar Tarihi: 28/9/2016, R.G. Tarih ve Sayı: 26/10/2016 – 29869)

Başvurucular polis memurları tarafından darp edildiklerini ve bunun sağlık raporlarıyla da tespit edildiğini, ancak polis memurları hakkında yürütülen yargılamanın etkili olmadığını ileri sürerek işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddiasında bulunmuşlardır. AYM, Aycan Araş ve Ahmet Araş'ın darp edilmeleri nedeniyle Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edildiğine ilişkin iddialarının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Yüksek Mahkeme, söz konusu başvurucuların iddialarını yeterince temellendiremediklerini, soruşturma ve kovuşturma aşaması bir bütün olarak incelendiğinde özenli bir araştırmanın yürütüldüğünü belirtmiştir. Mehmet Şah Araş'ın Serhed Araş'ın ve Ahmet Araş'ın ailesinin darp edilmesi ile ilgili iddialarını ise kabul edilebilir bularak eziyet yasağının maddi yönden ve yine aynı maddede yer alan devletin etkili soruşturma yapma usul yükümlülüğünün ihlal edildiğine karar vermiştir.

273) Mehmet Yüce ve Diğerleri başvurusu, başvuru no.2014/7908, Karar tarihi: 28.9.2016

Başvuru, 23.6.1985 tarihinde terör örgütü tarafından evlerine baskın yapılması neticesinde murislerinin öldürüldüğünü belirtilerek 5233 sayılı kanun kapsamında yapılan başvurunun ve açılan davaya ilişkin yargılama işlemlerinin olayın gerçekleştiği tarih itibarıyla kanun kapsamı dışında olduğu gerekçesiyle reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının, mülkiyet hakkının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM yapmış olduğu inceleme sonucunda eşitlik ilkesinin

ihlal edildiği iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuş; makul sürede yargılanma hakkı kapsamında adil yargılanma hakkının ise ihlal edildiğine karar vermiştir.

274) Mustafa Doğan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/1836, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvuru, inançlı temlik nedeniyle açılan tapu iptali ve tescil davasında, mahkeme ve Yargıtay kararlarında davanın sonucunu etkileyecek esaslı iddiaların karşılanmaması, duruşmasız temyiz incelemesi yapılmaması, Yargıtay onama ilamına karşı karar düzeltme yolu açık olduğu hâlde ilamda kanun yolunun gösterilmemesi, karar düzeltme incelemesi sonucu farklı gerekçe ile verilen yeni bozma kararına karşı karar düzeltme halkının tanınmaması, mevzuat ve hakkaniyete aykırı değerlendirme yapılarak karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, adil yargılanma hakkı kapsamında yapmış olduğu incelemede, gerekçeli karar hakkının; temyiz aşamasında duruşma yapılmaması nedeniyle aleni yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yine bu hak kapsamındaki Yargıtay onama ilamında karar düzeltme yolunun gösterilmemesi ve 12/1/2012 tarihli ilama karşı karar düzeltme incelemesinin yapılmamasına ve yargılamanın sonucunun adil olmadığına ilişkin iddiaları da *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, derece mahkemesi kararlarının açıkça keyfilik veya bariz bir takdir hatası içermediğini, mahkemece mevzuat çerçevesinde yapılan değerlendirmenin hukuki güvenlik ve belirlilik ilkeleri bağlamında öngörülebilir ve ölçülü olduğunu ifade etmiştir.

275) Nuray Işık Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/7561, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurucu, işlemediği bir suçtan dolayı hakkında açılan ceza davasında adil bir yargılama yapılmadığını ve halen devam etmekte olan davanın makul bir sürede sonuçlanmadığını belirterek adil yargılanma hakkının; ceza soruşturması sırasında suçun konusunun değerinin çok üzerinde bir miktarda parasına, kişisel eşyalarına ve aracına el konulması nedeniyle de mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, adil yargılanma hakkı kapsamında yargılamanın adil olmadığına ve mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı "*başvuru yollarının tüketilmemesi*" nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yine adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma hakkına ilişkin iddiayı ise

kabul edilebilir bulmuş ve yedi yıl yedi aydır devam eden yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin olduğu gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

276) Özlem Kır Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5097, Karar Tarihi: 28/9/2016, R.G. Tarih ve Sayı: 26/10/2016 – 29869)

Başvuru; başvurusunun, kolluk görevlileri tarafından toplumsal olaylara müdahale edilmesi sırasında atılan gaz fişeginin yüzüne isabet etmesi sonucu yaralanması ve bu olayla ilgili olarak etkili bir soruşturma yürütülmemesi nedenleriyle kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, kötü muamele yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı kabul edilebilir bularak başvuru konusu olayda ceza sorumluluğunu kaldıran veya azaltan nedenlerin bulunup bulunmadığına ilişkin kapsamlı bir inceleme gerçekleştirilmemesinin yanında ceza sorumluluğunu kaldıran nedenlerde sınırın aşılp aşılımadığının da tereddüte yer vermeyecek şekilde ortaya konmaması nedeniyle etkili bir soruşturma yürütülmediği gerekçesiyle kötü muamele yasağının maddi ve usule ilişkin boyutlarının ihlal edildiğini belirtmiştir.

277) Reyyan İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/17588, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvuru, Dahilde İşleme İzin Belgesinin (DİİB), verilen taahhüd yerine getirilmediği ve ilgili düzenlemelere aykırı kullanıldığı gerekçesiyle iptaline ilişkin idari işlemin iptali istemiyle açılan davanın DİİB'nin revize edildiğine dair belge sunulmasına rağmen reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının, ilgili mahkeme kararlarının sunulan belgeler incelenmeksizin gerekçesiz olarak reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı temyiz incelemesi yapan Danıştay dairesinin derece mahkemesi ile aynı kanaate varması ve bunu gerekçesinde göstermesinin tek başına gerekçeli karar hakkını ihlal etmeyeceğini belirterek *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bulmuş ancak başvurusunun belgesinin iptal edilmesinin ekonomik faaliyetlerini yürütmesini engellemediğini; belgelerin amacı dışında kullanılarak düşük vergilerle yapılan ithalattan haksız kazanç elde edilmesini engellemek meşru amacı ile başvurusunun yararı arasında bulunması gereken adil dengenin bozulmadığını belirterek ihlal edilmediğine karar vermiştir.

278) S.S. Okumuşlar Konut Yapı Kooperatifi Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5326, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvurucu, malik olduğu taşınmazının bir kısmının Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun kararı ile doğal sit alanı olarak ilan edilmesi ve bu durumun taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisinin ortadan kaldırdığı gerekçesiyle açtığı kamulaştırmasız el atma sebebiyle tazminat davasının reddedilmesi ve yargılamanın uzun sürmesi sebebiyle adil yargılama hakkının; taşınmaz üzerindeki tasarruf hakkının ortadan kaldırılması sebebiyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, adil yargılanma hakkı kapsamında yargılamanın sonucunun adil olmadığına ilişkin iddiayı mahkeme kararlarında bariz takdir hatası veya açıkça keyfilik oluşturan herhangi bir durum da tespit edilemediğini belirterek *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise mevcut ve etkili idari ve yargısal yollara başvurulmadığı gerekçesiyle *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yine adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bulmuş ve 6 yıl 2 aylık yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin olduğu gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

279) Veli Aydın Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/3349, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvuru, terör örgütü üyeleri tarafından bazı köy sakinlerinin öldürüldüğü, başvurunun babası B.A.nın köy korucusu olarak görev yapmakta iken vefat ettiği dikkate alınmaksızın 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansın Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvuru sonrasında açılan davanın reddedilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılama ve mülkiyet haklarının; ret işlemine karşı açılan davaya ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması, kararların yeterli gerekçeden yoksun olduğu, sunulan belgelerin dikkate alınmadığı, mahkemenin tarafsız olmadığı, makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, yapmış olduğu incelemede; eşitlik ilkesi bakımından başvuruyu *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkının unsurları bakımından ise; tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkelerinin, gerekçeli karar hakkının, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan*

yoksunluk nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, somut başvuruda yargıcın tarafsızlığına ilişkin karineyi ortadan kaldıracak bir bulgu saptanmadığını; başvurunun usule ilişkin bir imkândan mahrum bırakılmadığını; başvurunun, hakkaniyete uygun yargılanma hakkı kapsamında özel durumunun değerlendirilmesi hususu dışında kararların yeterli gerekçeleri içerdiğini, geçen sürede uyuşmazlığın karara bağlanması konusunda kamu otoritelerine ve yargılama organlarına atfedilebilecek bir gecikmenin bulunmadığını belirtmiştir. AYM, Yine adil yargılanma hakkı kapsamında hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise süre *aşımı* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.

280) Yasin Aksoy Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/7373, Karar Tarihi: 28/9/2016)

Başvuru, terör örgütü üyeleri tarafından kardeşleri öldürüldüğü hâlde bu durumu dikkate alınmaksızın 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansısı Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvurunun reddedilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkı ve mülkiyet hakkının; ret işlemlerine karşı açılan davaya ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması, makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve ayrımcılık yasağı iddialarına ilişkindir. AYM, eşitlik ilkesine yönelik iddiayı *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkı çerçevesinde; tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkelerinin, gerekçeli karar hakkının, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yine bu kapsamda hakkaniyete uygun yargılanma hakkına ilişkin iddiaları ise kabul edilebilir bulmuş ve mahkeme kararlarında başvurunun kardeşlerinin terör örgütü mensuplarınca öldürülmesi ve bundan kaynaklı güvenlik kaygısıyla köyünü terk ettiğine dair somut bulguların dikkate alınmadığı gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

281) Abdullah Doğan ve Meryem Doğan Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/129, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvuru, başvuru sahiplerinin askerde intihar eden oğullarının yaşamının yetkili makamlarca korunamaması ve AYİM'de açılan tam yargı davası sonucunda hükmedilen tazminat miktarının yetersiz olması nedenleriyle yaşam hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. AYM, olayda AYİM'in tazminat miktarlarının belirlenmesi konusunda bariz bir

takdir hatası veya açık keyfîlik tespit edilmediğini, uygun miktarda hükmedilen tazminatın başvuruçuların yaşam hakkı bakımından mağdur sıfatını ortadan kaldırdığını belirterek *kişi bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

282) Abdurrahman Süslü Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/1739, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvuruçucu terör olaylarından dolayı köyünü terk etmek zorunda kalmış ve bunun sonucunda 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında başvuruda bulunmuştur. Başvuruçucu, yaptığı başvurunun reddedilmesi üzerine açmış olduğu davada yargılama işlemlerinin makul sürede sonuçlandırılmamış olması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, konuyu adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılama hakkı çerçevesinde incelemiş ve yargılamaya bir bütün olarak bakıldığında, geçen 5 yıl 5 aylık sürede uyuşmazlığın karara bağlanması konusunda kamu otoritelerine ve özellikle yargılama organlarına atfedilebilecek bir gecikmenin tespit edilemediğini belirterek yargılama süresinin makul olduğu sonucuna vararak başvurunun *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

283) Ahmet Ece başvurusu, başvuru no.2014/2355, Karar tarihi:29.9.2016

Başvuruçunun babası köyün etrafında odun toplarken güvenlik güçlerince açılan ateş sonucu yaralanmıştır. Başvuruçucu uğradığı zararların karşılanması amacıyla 5233 sayılı kanun kapsamında başvuruda bulunmuş, yaptığı başvuru ve akabinde açtığı dava reddedilmiştir. Başvuruçucu adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda başvuruçunun iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur.

284) Ahmet Naim Sarı başvurusu, başvuru no.2014/6079, Karar tarihi:29.9.2016

Başvuru, disiplin soruşturması sonucu göreve son verilmesi işlemine karşı açılan dava ile bu davada verilen karara istinaden göreve yeniden atanma talebinin reddi üzerine açılan davada ceza mahkemesi kararının kesinleşmesi beklenmeden davaların reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda yargılamanın sonucu itibariyle adil olmadığı ilişkin iddia ile gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasını açıkça

dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuş; makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasını ise kabul edilir bulmuş ve hakkın ihlal edildiğine karar vermiştir.

285) Aysel Yılmaz ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/6927, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurucular; askerde olan yakınları Cahit Yılmaz'ın intihar ederek vefat ettiğini, yetkili makamların bu konuda gerekli tedbirleri almamış olduklarını, AYİM'de açtıkları tam yargı davasında hükmedilen tazminat miktarının yetersiz olduğunu, ayrıca dava sonucunda idare lehine yüksek miktarda vekalet ücretine hükmedildiğini belirterek adil yargılama hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, Rüstem Yılmaz dışındaki başvurucular açısından yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *kişi bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Rüstem Yılmaz dışındaki başvurucular açısından yüksek miktarda aleyhe vekâlet ücretine hükmedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden kalmamış olması* nedeniyle düşmesine karar vermiştir. Başvurucu Rüstem Yılmaz tarafından ileri sürülen ihlal iddialarının ise başvuru yapılmasından sonra vefat ettiği gerekçesiyle başvurusunun *incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden kalmamış olması* nedeniyle başvurusunun düşmesine karar vermiştir.

286) Cem Özen Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/1328, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurucu, kanunda suç olarak tanımlanmayan bir eylem nedeniyle, haksız şekilde gözaltına alındığını, yakalama sırasında yaralanmasına sebebiyet verecek şekilde orantısız kuvvet kullanıldığını ve bu konuda yaptığı şikâyet üzerine etkili bir soruşturma yürütülmediğini belirterek, kişi hürriyeti ve güvenliği, işkence ve kötü muamele yasağı. adil yargılama hakkı, etkili başvuru hakkı ile eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvuruyu kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile işkence ve kötü muamele yasağı çerçevesinde incelemiştir. AYM, kişi hürriyeti ve güvenliğinin ihlal edildiğine ilişkin iddiaları, başvurucunun kanunen öngörülen tazminat davası açma hakkını kullanmadığını belirterek *başvuru vollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. İşkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları ise kabul edilebilir bulmuş ancak sağlık raporunda tespit edilen yaralanmaların, polis memurları tarafından başvurucunun yere yatırılarak kelepçelenmesi ve elindeki çubuğun alınması için uygulanan kuvvetle uyumlu

olduğu, zor kullanma sınırının aşılmadığı gerekçesiyle ihlal bulunmadığı sonucuna varmıştır.

287) Cevdet Genç Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/9043, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurucu, suç işlemek için örgüt kurma ve yönetme ile aynı örgüt faaliyetleri kapsamında farklı tarihlerde uyuşturucu madde ihraç etme suçundan yargılandığı davada duruşmada hazır bulunma hakkının hatırlanmadığını, yargılamanın makul süreyi aşacak şekilde özel yetkileri kaldırılan mahkemece yapıldığını ve yalnızca bir eyleminden sorumlu tutulması gerekirken birden fazla eylem nedeniyle ve ayrıca cezalarda kanuna aykırı olacak şekilde teşdit uygulanması suretiyle mahkûmiyetine karar verildiğini belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, yargılama temyiz aşamasındayken başvurunun makul sürede yargılama hakkının ihlal edildiğine ve başvurucuya tazminat ödenmesine karar verildiğini, başvurunun değerlendirilmesini etkileyecek böyle bir konuda başvurunun bilgi vermeyerek Mahkemeyi yanıltıcı bir davranışı ortaya konduğu gerekçesiyle *başvuru hakkının kötüye kullanılması* nedeniyle başvuruyu reddetmiştir.

288) Haşim Aksoy ve Abidin Aksoy Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/7355, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurular, terör örgütü üyeleri tarafından amcalarının öldürülmesi durumları dikkate alınmaksızın 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansın Hakkında Kanun kapsamında yapılan başvuruların reddedilmesi nedeniyle gerekçeli karar hakkı ve mülkiyet hakkının; ret işlemlerine karşı açılan davalara ilişkin yargılama işlemlerinin adil olmaması, makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve bu süreçte kendilerine ayrımcılık yapıldığı iddialarına ilişkindir. AYM, eşitlik ilkesine ilişkin iddiayı temellendirecek herhangi bir somut bulgu te kanıt sunulmadığı gerekçesiyle *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkı kapsamında tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkelerinin, gerekçeli karar hakkının, makul sürede yargılanma hakkının, hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları *açıkça dayanaktan yoksunluk* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Yüksek Mahkeme, başvurulann usule ilişkin bir imkândan mahrum bırakılmadığını, hâkimin tarafsızlığına ilişkin karineyi ortadan kaldıracak bir bulgu saptanmadığını, uyuşmazlığın karara bağlanması konusunda kamu

otoritelerine ve yargılama organlarına atfedilebilecek bir gecikmenin bulunmadığını, kararların yeterli gerekçeleri içerdiğini, başvuru sahiplerinin ötürülen amcaları ile aralarındaki ilişkide şahsi ve özel bağ bulunduğuna dair herhangi bir bilgi veya belge sunmadıklarını belirtmiştir.

289) Hüdaverdi Sanverdi Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/2730, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvuru, tutukluluğun makul süreyi aşması nedeniyle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının, tutuklu devam edilen yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle adil yargılama hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. AYM, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı, Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen tazminat davası açma yoluna gidilmediğinden *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bulmuş ve yargılamanın bütünü dikkate alındığında, 6 yıl süren yargılamada makul olmayan bir gecikmenin olduğunu belirterek ihlal kararı vermiştir.

290) İrfan Gerçek Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/6500, Karar Tarihi: 29/9/2016, R.G. Tarih ve Sayı: 20/10/2016-29863)

Başvurucu beş yıla yakın bir süredir tutuklu olduğunu, mahkemelerde tahliye talepleri reddedilirken hakkındaki tutukluluğun uzun sürmesinin dikkate alınmadığını belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvuru sahibinin Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen tazminat davası açma yoluna başvurmadığı gerekçesiyle *başvuru yollarının tüketilmemiş olması* nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

291) İshak Ay Bergüler Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/1196, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurucu yargılandığı davada beş yıla yakın süre tutuklu kaldığını, tutukluluğun makul süreyi aştığını ve yargılamanın makul sürede bitirilmediğini belirterek kişi özgürlüğü ve güvenliği ile adil yargılama haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı kapsamında, tutukluluk süresinin makul olmadığına ilişkin iddiayı başvuru sahibinin bir suç isnadına bağlı olarak hürriyetinden yoksun bırakılması Mahkemenin bireysel başvuruları inceleme yetkisinin başladığı 23/9/2012 tarihinden önce sona erdiğinden *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur. Adil yargılanma hakkı kap-

samındaki makul sürede yargılanma hakkına ilişkin iddiayı ise kabul edilebilir bularak yargılamanın bütünü göz önüne alındığında, yaklaşık 7 yıl 4 ayda sona eren yargılama süresinde makul olmayan bir gecikmenin olduğu gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

292) Kırca Mühendislik İnş. Turz. Tic. ve San. A.Ş. Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/6241, Karar Tarihi: 29/9/2016, R.G. Tarih ve Sayı: 20/10/2016-29863)

Başvurucu yürütmekte olduğu kum ve çakıl taşı çıkarma faaliyetinin hukuka aykırı olarak durdurulduğunu, idari para cezası verildiğini ve faaliyetin durdurulduğu tarihe kadar ocaktan çıkarılmış malzemeye el konulmasının mülkiyet hakkını; itiraz üzerine idari para cezasının mahkemece kaldırılmasına rağmen el konulma işleminin iptali için açılan davanın gerekçesiz şekilde ve kesin hükmün bağlayıcılığına uyulmuyarak reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, başvuruyu mülkiyet hakkı çerçevesinde inceleyerek iddiayı kabul edilebilir bulmuş, idarenin eylem ve işlemlerinin tutarlı olmadığı, ulaşılmak istenen kamu yararı ile kıyaslandığında başvurucu üzerinde aşırı bir yükü sebep olunduğu gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

293) Mehmet Atik Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/574, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Olayda başvurucu, hakaretle tehdit iddialarıyla açılan bir ceza davasında katılan sıfatıyla yer almasına rağmen beraat kararıyla birlikte aleyhine vekâlet ücretine hükmedildiğini ve itirazlarına rağmen bu konuyla ilgili herhangi bir gerekçe gösterilmediğini belirterek Anayasa'nın 36. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AYM, ceza muhakemesi sistemimizde şahsi hak iddiasında bulunma imkanının ortadan kalktığını, bu bağlamda "bir ceza davasında üçüncü kişilerin cezalandırılmasını talep eden mağdur, suçtan zarar gören, şikâyetçi veya katılan sıfatını haiz kişilerin İHAS'ın 6. maddesinin koruma alanı dışında kaldığını", dolayısıyla başvurunun Anayasa ve İHAS'ın ortak koruma alanine girmediğini belirterek konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

294) Mehmet Elarслан başvurusu, başvuru no.2014/1371, Karar tarihi:29.9.2016

Başvurucu köyün etrafında odun toplarken güvenlik güçlerince açılan ateş sonucu yaralanmıştır. Başvurucu uğradığı zararların karşılanması amacıyla 5233 sayılı kanun kapsamında başvuruda bulunmuş,

yaptığı başvuru ve akabinde açtığı dava reddedilmiştir. Başvurucu adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. AYM, yapmış olduğu inceleme sonucunda başvurucunun iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bularak kabul edilemez bulmuştur.

295) Meltem Keleş Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/4793, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurucu, öğretmenlik mesleğine yeniden atanma talebinin reddi üzerine açılan davada ceza davasından beraat ettiğine ilişkin kararn İdare Mahkemesi tarafından yok sayılarak masumiyet karinesinin yok sayıldığını; terör suçu ile bağlantılı iddialar nedeniyle ayrımcılık yapılarak yargılamanın da adil yapılmadığını, ayrıca yargılamanın da uzun sürdüğünü ileri sürmüştür. AYM, başvuruyu adil yargılanma hakkı çerçevesinde incelemiş; bu bağlamda, masumiyet karinesi ilkesinin ihlal edildiğine ve yargılamanın sonucunun adil olmadığına ilişkin iddiaların *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Yüksek Mahkeme, İdare Mahkemesi kararında Ceza Mahkemesi kararına aykırı şekilde başvurucuyu suçlayıcı veya masumiyetine aykırı bir ifadenin bulunmadığını; ayrıca kararda bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşmran herhangi bir durumun da tespit edilemediğini belirtmiştir. Yine bu hak kapsamında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı kabul edilebilir bulmuş ve dört yıl beş ay dört günlük yargılama sürecinde makul olmayan bir gecikmenin olduğu gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

296) M.Y. Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/7296, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvuruya konu olayda; başvurucu hastanede kendisine gerekli ve yeterli tıbbi yardımın sağlanmadığını, hemşirenin insan onuruna aykırı şekilde etrafı perdeyle kapalı müşahede odasında lavman uygulanmaya çalışılması iddiasıyla hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, görevi kötüye kullanma suçundan yürütülen soruşturma sonucunda ilgili doktor ve hemşire hakkında soruşturma izni verilmediğini belirterek maddi ve manevi varlığın korunması hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu tarafından -somut başvuru açısından daha etkili bir giderim yolu olan- kamu görevlilerinin hukuka aykırı fiili nedeniyle idare aleyhine idari yargı da tazminat davası açma yoluna gidimeyip sadece ceza muhakemesi yoluna başvurulmuştur. AYM, *başvuru yollarının tüketilmesi* nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir.

297) Nesrin Demir ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5785, Karar Tarihi: 29/9/2016, R.G. Tarih ve Sayı: 20/10/2016-29863)

Başvurucular, birinci derece yakınları olan Ali Demir'in, polis memurlarınca silah kullanmalarını gerektirecek bir durumun söz konusu olmadığı hâlde kasten öldürüldüğünü ve bu olayla ilgili olarak etkili bir soruşturma yürütülmediğini belirterek yaşam hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir. AYM, yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaları kabul edilebilir bulmuş; hakkın maddi boyutunun somut olaydaki silah kullanımının meşru savunma nedeniyle kanunun cevaz verdiği zorunlu bir durumdan kaynaklandığı ve ölçsüz olmadığı nedeniyle ihlal edilmediğini, ancak usuli boyutunun soruşturma sürecinin makul bir süratle yürütülmediği gerekçesiyle ihlal edildiğine karar vermiştir.

298) Sabri Oruç Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/4863, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurucu 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında yaptığı talebin ve akabinde açtığı davanın reddedildiğini, yerleşim yeri Karacık mezrasının 1993 yılında yaşanan terör olayları nedeniyle boşaltıldığını, kendisi hakkında Danıştay'ın 2012 yılında Karacık mezrası boşaltılmadığından onama kararı verildiği hâlde 2014 yılında aynı mezradan başvurular hakkında yerleşim yeri boşaltıldığından bozma kararı veildiğini, terör nedeniyle mezra boşaltıldığı hâlde güvenlik sıkıntısı olmadığından ve köy boşaltılmadığından davasının reddedilmesinin adil yargılama hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüştür. AYM, adil yargılanma hakkı kapsamında yaptığı incelemede gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiayı kabul edilebilir bularak Danıştay'ın yargılama sonucunu etkileyen bir husus olması nedeniyle Karacık mezrasının boşaltılıp boşaltılmadığı konusunda çelişkili kararlar verdiği, uyuşmazlığın çözümü için esaslı bir iddianın kararlarda açık ve anlaşılabilir şekilde değerlendirilmediği gerekçesiyle ihlal kararı vermiştir.

299) Yavuz Özgen ve Diğerleri Başvurusu (Başvuru Numarası: 2014/5006, Karar Tarihi: 29/9/2016)

Başvurucular, gözaltına alındıktan sonra ikrar amacıyla işkenceye maruz kaldıklarını, haklarında alınan raporlar ve diğer delillere göre işkence gördüklerinin açık olmasına rağmen sanıklar hakkında beraat ka-

rararı verildiğini belirterek işkence ve kötü muamele yasağı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.Yüksek Mahkemeye göre, başvurucular açısından 31/7/2013 tarihi itibarıyla İlk Derece Mahkemesinin dosyasına girmiş olan nihai kararın özen yükümlülüğü kapsamında bu tarihten itibaren en geç üç ay içinde karara erişilmesi ve karar gerekçesinin öğrenildiğinin kabul edilmesi gerekmektedir. AYM, başvuru tarihi dikkate alındığında başvurunun süresi içinde yapılmadığını belirterek başvuruyu *süre aşımı* nedeniyle kabul edilemez bulmuştur.